

ปัญหาและเฉลยข้อสอบ
นักธรรมชั้นตรี - โท - เอก
และธรรมศึกษาทุกชั้น
พ.ศ. ๒๕๖๕

สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

ปัญหาและเฉลยข้อสอบ
 นักรธรรมชั้นตรี - โท - เอก
 และธรรมศึกษาทุกชั้น
 พ.ศ. ๒๕๖๕

สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

เลขที่ ๒๘๗ อาคารหอสมุดมхамกุฎราชวิทยาลัย หน้าวัดบวรนิเวศวิหาร
 ถนนพระสุเมรุ แขวงบวรนิเวศ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐
 โทร. ๐ ๒๖๒๙ ๔๓๐๐, ๐ ๒๖๒๙ ๐๙๖๑-๒ โทรสาร. ๐ ๒๖๒๙ ๒๑๔๒

Website : www.gongtham.net

Email : mgth.data@gmail.com

Line : @gongtham

เรื่อง ปัญหาและเคลยข้อสอบนักธรรมชั้นตรี-โท-เอก และธรรมศึกษา
ทุกชั้น พ.ศ. ๒๕๖๕

พิมพ์ครั้งแรก : พฤษจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

จำนวน : ๕,๐๐๐ เล่ม

จัดพิมพ์ : สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

เลขที่ ๒๘๗ อาคารหอสมุดมหาจุฬาราชวิทยาลัย

หน้าวัดบวรนิเวศวิหาร ถนนพระสุเมรุ แขวงบวรนิเวศ

เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐

โทร. ๐ ๒๖๒๙ ๔๓๐๐, ๐ ๒๖๒๙ ๐๙๖๑-๒

โทรสาร. ๐-๒๖๒๙-๒๑๔๒

ที่ปรึกษา

สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

พระธรรมวชิรญาณ วัดบวรนิเวศวิหาร

พระเทพเจติยาจารย์ วัดโสมนัสวิหาร

พระเทพสิทธิโกศล วัดพลับพลาชัย

พระราชสารสุธี วัดตรีทศเทพ

ตรวจต้นฉบับและพิสูจน์อักษร :

พระสุธีรัตนภรณ์ วัดสุทัศนเทพวราราม

พระครูปริยัติเมธาวัฒน์ วัดนรนาถสุนทริการาม

พระมหาสุพิศ ธรรมคุณโต วัดระฆังโฆสิตาราม

พิมพ์ / รูปเล่ม:

พระราชมงคลเมธี วัดสัมพันธวงศาราม

พระครูพิพิธวรกิจจาทร วัดระฆังโฆสิตาราม

นายสุภภัทร จันแดง

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๓๑๔-๓๑๖ ถนนบำรุงเมือง เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐

โทร. ๐ ๒๒๒๓ ๓๓๕๑, ๐๒๒๒๓ ๕๕๔๘ โทรสาร. ๐ ๒๖๒๑ ๒๙๑๐

คำปราศรัยแม่กองธรรมสนามหลวง
วันเปิดสอบธรรมสนามหลวง นักธรรมชั้นตรี
พุทธศักราช ๒๕๖๕
วันอังคารที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๕

ท่านประธานอำนวยการ กรรมการกำกับห้องสอบ และนักเรียนผู้สอบ
ธรรมสนามหลวงทุกท่าน

การสอบธรรมสนามหลวงในวันนี้ ทำให้ตระหนักถึงสามัคคีธรรม
ของบรรพชิตและคฤหัสถ์ ที่มีส่วนร่วมสนับสนุนการสอบธรรม
สนามหลวง และร่วมกันรักษาธรรมเนียมปฏิบัติที่บูรพาจารย์ได้ริเริ่มไว้
เป็นแบบอย่าง ทำให้การศึกษาพระปริยัติธรรมสามารถดำรงอยู่ และ
มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ขออนุโมทนาในกุศลกิจ
ของท่านทั้งหลายมา ณ โอกาสนี้

ผู้เข้าสอบธรรมสนามหลวง เมื่อเห็นสามัคคีธรรมของสาธุชนแล้ว
พึงทราบถึงความเป็นผู้เป็นที่ตั้งแห่งศรัทธาของสาธุชน จักได้เห็นถึง
คุณประโยชน์ของการศึกษาพระธรรมวินัย ที่ตนได้เล่าเรียนตามหลักสูตร

/ของคณะสงฆ์...

ของคณะสงฆ์ และระลึกถึงพระคุณใน เจ้าพระคุณสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ผู้ทรงรจนานั่งสื่อนวโกวาท อันเป็นปฐมบทแห่งการศึกษาพระธรรมวินัยด้วย ซึ่งหนังสือเล่มนี้ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ทรงสรรเสริญ เจ้าพระคุณฯ ไว้ว่า “...การที่แต่งหนังสือเช่นนี้ เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง แลทางที่จัดให้พระบวชใหม่เล่าเรียน ซึ่งได้จัดแล้ว เป็นการมีคุณแก่ คนที่ไปบวชยิ่งนัก.” ความเข้าใจที่ตรงตามหลักพระธรรมวินัย ย่อมเป็น หนทางนำให้สามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้องตรงตามพระพุทโธวาท การสอบธรรมสนามหลวงจึงเป็นการทดสอบองค์ความรู้ พระธรรมวินัย ตามมาตรฐานหลักสูตรที่คณะสงฆ์กำหนด หวังว่านักเรียนผู้เข้าสอบ ธรรมสนามหลวงในวันนี้ จะทำการสอบด้วยความเข้าใจที่ถูกต้อง ตามที่ ได้รับการอบรมสั่งสอนมาแล้วอย่างดี

ขออานุภาพแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย และกุศลสมบัติที่ทุกท่านได้ บำเพ็ญมาด้วยดีแล้ว จงอำนวยผลให้ทุกท่าน ได้มีความเจริญงอกงาม ไพบูลย์ในพระสัทธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทวียิ่งขึ้นสืบไป ตลอดกาลนานเทอญ.

(สมเด็จพระมหาวีรวงศ์)

แม่กองธรรมสนามหลวง

คำปราศรัยแม่กองธรรมสนามหลวง
วันเปิดสอบธรรมสนามหลวง นักธรรมชั้นโทและเอก
พุทธศักราช ๒๕๖๕
วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

ท่านประธานอำนวยการ กรรมการกำกับห้องสอบ และนักเรียนผู้สอบ
ธรรมสนามหลวงทุกท่าน

การสอบธรรมสนามหลวงในวันนี้ สามารถดำเนินการจนสัมฤทธิ์ผล
ด้วยอาศัยความร่วมมือเพียรของบรรพชิตและคฤหัสถ์ ที่มุ่งจะรักษา
ธรรมเนียมปฏิบัติที่บูรพาจารย์ได้ทำไว้เป็นแบบอย่าง เพื่อรักษา
พระปริยัติธรรมของพระพุทธศาสนาให้มั่นคงสถาพรสืบไป ขออนุโมทนา
ในกุศลกิจของท่านทั้งหลายมา ณ โอกาสนี้

การศึกษาพระปริยัติธรรมเป็นกิจเบื้องต้นของภิกษุสามเณร
ที่จำเป็นต้องเรียนรู้ให้เกิดพุทธิปัญญาตรงตามพระสัทธรรมที่
พระบรมศาสดาทรงแสดงไว้ เจ้าพระคุณ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า

/กรมพระยา...

กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ทรงจัดทำหลักสูตรนักเรียนชั้น เพื่อให้ภิกษุสามเณรได้ศึกษาทำความเข้าใจในพระธรรมวินัยที่จำเป็นในเบื้องต้นตามชั้นภูมิ เมื่อสำเร็จตามหลักสูตรแล้ว ย่อมสามารถศึกษาพระไตรปิฎกได้อย่างวุฒิปัญญาชน พร้อมทั้งน้อมนำพระสัทธรรมมาปฏิบัติให้บังเกิดผลตรงตามคำสอนที่ทรงแสดงไว้ อันเป็นการรักษาพระธรรมวินัยให้คงอยู่สืบต่อไป การสอบธรรมสนามหลวง เป็นการสอบภูมิธรรมตามหลักสูตร เพื่อวัดมาตรฐานความรู้ของภิกษุสามเณร ตามข้อกำหนดของคณะสงฆ์ นักเรียนผู้สอบได้ในสนามหลวง ย่อมเป็นผู้มีเกียรติคุณตามประกาศนียบัตรที่ได้รับ สามารถให้คำแนะนำสั่งสอนสาธุชนได้อย่างถูกต้อง และเป็นบุญเขตของสาธุชนได้เป็นอย่างดี ผู้เข้าสอบทุกรูปจงใช้ปัญญาธรรมของตนเองทำข้อสอบให้ได้ตามกำลังความสามารถของตน ผลการสอบย่อมเป็นที่ยินดีของสาธุชนที่ทราบข่าวเสมอ

ขออานุภาพแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย และกุศลปฏิบัติที่ทุกท่านได้บำเพ็ญมาด้วยดีแล้ว จงอำนวยผลให้ทุกท่านได้มีความเจริญออกงามไพบูลย์ ในพระสัทธรรมของสมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ทวียิ่งขึ้นสืบไปตลอดกาลนานเทอญ

(สมเด็จพระมหาวีรวงศ์)

แม่กองธรรมสนามหลวง

คำปราศรัยแม่กองธรรมสนามหลวง

วันเปิดสอบธรรมศึกษา

พุทธศักราช ๒๕๖๕

วันอังคาร ที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

**ท่านประธานอำนวยการ กรรมการกำกับห้องสอบ และนักเรียนผู้สอบ
ธรรมศึกษาทุกคน**

การสอบธรรมศึกษาสนามหลวงในวันนี้ สามารถดำเนินการจนสัมฤทธิ์ผลได้ ด้วยการสมานไมตรีธรรมของบรรพชิตและคฤหัสถ์ผู้ปรารถนาให้พระสัทธรรมอันประเสริฐดำรงอยู่ในประเทศไทยสืบไป เหมือนดั่งเจตนาของบูรพชนไทยในอดีต ที่มุ่งหวังให้พระพุทธศาสนาวัฒนาสถาพรในประเทศไทยตลอดไป ขออนุโมทนาในกุศลกิจของท่านทั้งหลายมา ณ โอกาสนี้

การเรียนธรรมศึกษาของนักเรียน ตามหลักสูตรที่คณะสงฆ์กำหนดไว้ เป็นการสร้างพุทธิปัญญาให้ตรงตามคำสอนของพระบรมศาสดา เป็นหนทางแห่งการเข้าใจถึงรากเหง้าแห่งความเป็นชาติไทย ที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานมาจนถึงปัจจุบัน ธรรมศึกษาย่อมยังประโยชน์

ให้เกิดขึ้นในจิตใจผู้เรียนและสังคมประเทศชาติ ก่อให้เกิดสันติสุขและความเจริญตามหลักธรรมที่พระพุทธองค์ทรงแสดงไว้

ดังนั้น นักเรียนธรรมศึกษาที่เรียนจบหลักสูตร และสามารถน้อมนำหลักธรรมที่ตนได้เรียนมาดีแล้ว ไปประพฤติให้เกิดประโยชน์สุขในการดำเนินชีวิตของตนเอง ย่อมเป็นนุภูมิภาคที่ประเทศชาติต้องการ การสอบธรรมศึกษาสนามหลวงในวันนี้ เป็นการทดสอบภูมิธรรมที่คณะสงฆ์ได้กำหนดขึ้น นักเรียนจึงควรใช้พุทธิปัญญาที่ตนได้รับมาจากการเรียนธรรมศึกษา มาพิจารณาข้อสอบและตอบบนเหตุผลที่ตรงตามจริง อันเป็นการแสดงออกถึงความเข้าใจของตนเองตามอำนาจแห่งปัญญาธรรมของตน การสอบธรรมศึกษาจึงเป็นประโยชน์แก่นักเรียนอย่างแท้จริง ประกาศนียบัตรที่นักเรียนจะได้รับจึงเป็นเครื่องหมายแห่งความภาคภูมิใจของนักเรียนทุกคน

ขออำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย และกุศลปฏิบัติที่ทุกท่านได้บำเพ็ญมาด้วยดีแล้ว จงอำนวยผลให้ทุกท่าน ได้มีความเจริญงอกงามไพบุลย์ในพระสัทธรรมของสมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ทวียิ่งขึ้นสืบไปตลอดกาลนานเทอญ

(สมเด็จพระมหาวีรวงศ์)

แม่กองธรรมสนามหลวง

วิธีตรวจในสนามหลวง

ขอประกาศแก่กรรมการทั้งหลายทราบทั่วกัน

การตรวจประโยคนักธรรม และธรรมศึกษาของสนามหลวง ความประสงค์เพื่อทราบความรู้ของนักเรียนตามความเป็นจริง เป็นทางให้ผู้ศึกษาเจริญในวิทยาการ และจริยสมบัติสืบอายุพระพุทธศาสนาต่อไป

ปัญหาที่ออกสอบ สนามหลวงแผนกธรรมได้รวบรวมขึ้นจากข้อสอบของพระกรรมกรหลายรูป มีกรรมการตรวจพิเศษคัดเลือกอีกชั้นหนึ่ง ถามความจำบ้าง ความเข้าใจบ้าง ความคิดบ้าง การตรวจต้องถือแนวนี้เป็นเกณฑ์ ตรวจคำถามที่ถามความจำต้องตอบให้ตรงตามแบบและอาจเหมือนกันได้หมดทุกคน ที่ถามความเข้าใจในทางที่ถามก็ได้อย่างเดียว แต่โวหารอาจต่างกัน ที่ถามความคิดเหตุผลย่อมมีได้คนละอย่างตามความคิดของแต่ละคน นี้เป็นประมาณในการตอบ คำเฉลยนั้น เป็นเพียงแนวทางให้กรรมการได้ถือเป็นเกณฑ์ในการตรวจได้สะดวก เป็นเพียงมติหนึ่งที่สำคัญหลักเป็นสำคัญ จะเกณฑ์ให้นักเรียนตอบตรงกันทุกข้อคงเป็นไปไม่ได้ เว้นไว้แต่ใจความสำคัญเท่านั้น ส่วนข้อสอบของธรรมศึกษาทุกชั้นเว้นเรียงความแก่กระทั้ธรรม ปัญหาที่ออกสอบเป็นแบบปรนัย คือเลือกคำตอบที่ออกมาแล้วในแต่ละข้อ แต่ต้องเป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดในแต่ละข้อ ซึ่งมีที่ถูกต้องเพียงข้อละคำตอบเดียว นักเรียนจะต้องเลือกตอบข้อที่ถูกเท่านั้น เลือกตอบผิดเป็นไม่ได้คะแนน เป็นการถามทั้งความรู้ ความเข้าใจ ความจำ และความคิดไปในตัวด้วย

การตรวจก็เพื่อจะรู้ว่านักเรียนมีความรู้หลักธรรมวินัย ควรแก่การ ดำรงพระศาสนาหรือไม่ ควรได้เป็นได้ ควรตกเป็นตก อย่างนี้เป็นทางเจริญ วิทยาการของผู้ศึกษาต่อไป

ผู้ตรวจพึงตั้งใจอยู่ในมัชฌัตตบุเขขาวางตนเป็นกลาง ถือความจริง เป็นหลักสูงกว่าตามถู่ ผิดว่าตามผิด ไม่ควรถืออคติอันทำให้เสียความเที่ยงธรรม มุ่งทำกิจพระศาสนาสงเคราะห์กุลบุตรให้ได้ความเสมอภาคทั่วหน้ากัน

ท่านทั้งหลายได้รับอาราธนามาให้เป็นกรรมการนั้น คือเป็นผู้ที่ สนามหลวงเห็นแล้วว่าทรงคุณธรรม ควรแก่ฐานะ สมควรจะยกย่องให้เป็น ผู้ตรวจความรู้ของนักเรียนได้ ขอท่านจงเคารพต่อความเป็นธรรม เพื่อความ เสมอภาคแก่นักเรียนทั้งหลาย ถ้าคณะกรรมการกองใดหรือผู้ใดมีมติไม่ลงกัน หรือขัดข้องอย่างใด หากตกลงกันไม่ได้ ให้หารือประธานในที่นั้นให้ท่าน ชี้ขาด และพึงปฏิบัติตามโดยธรรม

อนึ่ง นักเรียนบางคนบางสำนักอยากได้จนเกินพอดี ถึงกับ ทำผิดระเบียบของสนามหลวง ลืมคิดถึงตนว่าเรียนธรรมสอธรรมเป็น นักธรรม ขอให้กรรมการทั้งหลายช่วยสอดส่องตรวจตรากำกับไปด้วย ลักษณะของใบตอบที่ส่อทุจริตดังนี้

๑. ฉบับเดียวกัน ลายมือไม่เหมือนกัน หรือวันต้นอย่างหนึ่ง วันหลังอย่างหนึ่ง ซึ่งส่อว่าเป็นคนละคน เหล่านี้แปลว่าคนอื่นทำให้

๒. คำตอบที่ต้องเรียงคำพูดมากๆ เหมือนกับฉบับอื่นอันส่อว่า ไม่ใช่ความจำความรู้อันเป็นสำนวนของตนนี้ แปลว่าดูคำตอบของคนอื่นหรือ ให้คนอื่นดูคำตอบ

๓. ตอบโดยทำนองอย่างเขียนคำบอกเหมือนกันจริงๆ เช่น ผิดเหมือนกัน ถูกเหมือนกัน แก้เหมือนกัน ชิดฆ่าเหมือนกัน ตกข้อความเหมือนกัน นี่แสดงว่ามีผู้บอกให้ตอบ

๔. ถ้าเห็นว่าทุจริตอย่างไรอย่างหนึ่งจงลงเลข ๐ นำเสนอประธานกรรมการเก็บรวบรวมไว้กับใบตอบคนเดียวกัน เพื่อเป็นหลักฐาน

วิธีตรวจประโยคกรรมสนามหลวง

๑. วิธีตรวจนี้เป็นวิธีตรวจให้คะแนน คะแนนเต็มแต่ละข้อมี ๑๐ คะแนน
๒. การจะตรวจให้คะแนนเต็มหรือไม่ ให้กรรมการพิจารณาเห็นตามสมควร ถ้าไม่ถูกเลยให้ลงเลข ๐
๓. ข้อใหญ่ที่มีข้อย่อยให้ลงคะแนนที่ข้อย่อยแต่ละข้อ แล้วรวมคะแนนไว้ ที่เลขหัวข้อใหญ่นั้นๆ เมื่อตรวจข้อย่อยครบในแต่ละข้อย่อยใหญ่ ให้รวมคะแนนไว้คราวหนึ่ง แล้วเขียนเลขจำนวนคะแนนที่ได้เฉพาะข้อนั้นๆ ไว้ที่เลขหัวข้อ ของข้อนั้นๆ
๔. เมื่อตรวจครบทั้ง ๑๐ ข้อแล้วให้รวมคะแนนทั้งหมด (๑๐ ข้อ) แล้วเขียนไว้ที่มุมขวาด้านบนทุกฉบับ
๕. ตรวจเสร็จแล้วให้ลงชื่อกำกับไว้ที่มุมซ้ายมือด้านบนทุกฉบับ และฉบับแรกของแต่ละปีกให้ลงชื่อโดยเขียนตัวบรรจงทุกปีก
๖. เฉพาะใบตอบของธรรมศึกษาทุกชั้น เว้นกระทั่ง ข้อสอบแต่ละวิชา มี ๕๐ ข้อๆ ละ ๒ คะแนน ให้ตรวจไปตามใบเฉลยฉบับที่เฉลยไว้ ให้ตรวจแต่ละฉบับแล้วให้นำข้อรวมคะแนนและปฏิบัติเช่นเดียวกับ ข้อ ๕
๗. ในกรณีที่นักเรียนธรรมศึกษากากบาทลงในช่องคำตอบในข้อเดียวกันหลายคำตอบ ถือว่าข้อนั้นๆ เป็นผิดไม่ได้คะแนน หากมีรอยชูดลบขีดฆ่าไว้ แต่พอเป็นหลักฐานให้ทราบว่ามีนักเรียนตกลงใจตอบคำตอบในข้อไหนได้ก็ให้ตรวจไปตามนั้น

๘. การตรวจให้ใช้กรรมการ ๒ รูป เมื่อกรรมการรูปที่ ๑ ตรวจเสร็จแล้ว ให้กรรมการรูปที่ ๒ ตรวจซ้ำ ถ้าเห็นไม่ร่วมกันให้ตกลงแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าเห็นร่วมกันก็ไม่ต้องเปลี่ยนแปลงแก้ไข แล้วให้ลงนามกำกับไว้ทุกฉบับโดยปฏิบัติเช่นเดียวกับกรรมการรูปที่ ๑

การให้คะแนน

๑. การให้คะแนนนักธรรมและธรรมศึกษาทุกชั้น มีหลักเกณฑ์ดังนี้

๑.๑ สำหรับประโยคนักธรรมทุกชั้นให้ถือ ๔๐๐ คะแนน เป็นเกณฑ์ วิชาทุกวิชาให้คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน เมื่อรวมคะแนนของทั้ง ๔ วิชาแล้วต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๒๘๐ คะแนน ถือว่าสอบได้ ต่ำกว่า ๒๘๐ คะแนน ถือว่าสอบตก

๑.๒ สำหรับธรรมศึกษาทุกชั้นให้ถือ ๔๐๐ คะแนน เป็นเกณฑ์ วิชาทุกวิชาให้คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน เมื่อรวมคะแนนของทั้ง ๔ วิชาแล้วต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ คะแนนถือว่าสอบได้ ต่ำกว่า ๒๐๐ คะแนน ถือว่าสอบตก

๑.๓ นักธรรมและธรรมศึกษาทุกชั้น เมื่อตรวจดูคะแนนของแต่ละวิชาที่ได้แล้ว หากมีวิชาใดวิชาหนึ่งได้คะแนนต่ำกว่า ๒๕ คะแนน แม้จะรวมครบทุกวิชาแล้วได้เกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนดก็ตาม ถือว่าการสอบครั้งนี้เป็นการสอบตกด้วย

๒. ผู้สอบนักธรรมและธรรมศึกษาทุกชั้น ต้องสอบทั้ง ๔ วิชา ถ้าขาดสอบวิชาใดวิชาหนึ่ง สนามหลวงแผนกธรรมไม่รับพิจารณาให้อยู่ในเกณฑ์สอบตก

๓. การตอบสัปดาห์ให้หักคะแนนเสีย ๒ คะแนนเช่นเดิม คือ แทนที่จะได้ ๑๐ คะแนนเต็ม ก็ให้เพียง ๘ คะแนนเท่านั้น หากตอบไม่หมดข้อ คงให้คะแนนไม่เต็มข้อเท่ากับการตอบ ถ้าผู้ตรวจเห็นว่าฉบับใดผิดมากไม่ได้ แม้แต่คะแนนเดียว ก็ให้ลง ๐ ไว้ด้วย

๔. วิชาที่ตอบต้องได้คะแนนทุกวิชาจึงจะยอมรับรวมคะแนนให้ หากเกิดวิชาใดวิชาหนึ่งไม่ได้คะแนนแม้แต่คะแนนเดียว หรือได้ต่ำกว่า ๒๕ คะแนน ก็ห้ามรวมคะแนน ปรับเป็นตก แม้รวมทุกวิชาแล้วจะได้คะแนนสูงถึงเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ก็ตาม

**แนวตรวจกระทู้ธรรม
สำหรับกรรมการพิจารณาให้คะแนน**

๑. แต่งได้ตามกำหนด
๒. อ่างกระทู้ได้ตามกฎ
๓. เชื่อมกระทู้ได้ดี
๔. อธิบายความสมกับกระทู้ที่ได้ตั้งไว้
๕. ใช้สำนวนสุภาพเรียบร้อย
๖. ใช้ตัวสะกดการันต์ถูกเป็นส่วนมาก
๗. สะอาดไม่เปรอะเปื้อน

ขอให้กรรมการสนามหลวงแผนกธรรมได้ปฏิบัติให้ชอบด้วย
ระเบียบเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการสอบทุกประการ

วิธีตรวจนี้ให้ใช้เฉพาะในการสอบธรรมสนามหลวง

สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

ปัญหาและเฉลยข้อสอบ
นักธรรมชั้นตรี - โท - เอก
และธรรมศึกษาทุกชั้น
ของสนามหลวงแผนกธรรม
พ.ศ. ๒๕๖๕

กระทรวงยุติธรรม
คณะกรรมการการเลือกตั้ง

สอบในสนามหลวง

วันอังคารที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

อภิตวาที นริย์ อูเปติ.

คนพูดไม่จริง ย่อมเข้าถึงนรก.

พ. ๕. ๒๕/๕๕.

แต่งอธิบายให้สมเหตุสมผล อ้างสุภาษิตอื่นมาประกอบด้วย ๑
ข้อ และบอกชื่อคัมภีร์ที่มาแห่งสุภาษิตนั้นด้วย สุภาษิตที่อ้างมานั้น ต้อง
เรียงเชื่อมความ ให้สนิทติดต่อสมเรื่องกับกระทู้ตั้ง.

ขั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในใบตอบ ตั้งแต่ ๒ หน้า (เว้นบรรทัด)
ขึ้นไป

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาและเฉลยวิชาธรรม นักรธรรมชั้นตรี

สอบในสนามหลวง

วันพุธที่ ๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

๑. สติ แปลว่าอะไร ? เพราะเหตุไรจึงถือว่าเป็นธรรมมีอุปการะมาก ?

ตอบ สติ แปลว่า ความระลึกได้ ฯ

เพราะป้องกันความเสียหาย และอุดหนุนให้สำเร็จกิจในทางที่ดี ฯ

๒. ธรรมที่ทำให้บุคคลให้งามคือธรรมอะไร ?

ตอบ คือ ขันติ ความอดทน และโสรัจจะ ความสงบเสงี่ยม ฯ

๓. ที่ตั้งแห่งการบำเพ็ญบุญเรียกว่าอะไร ? โดยย่อมีอะไรบ้าง ?

ตอบ เรียกว่า บุญกิริยาวัตถุ ฯ

โดยย่อมี ๓ คือ

๑. ทานมัย บุญสำเร็จด้วยการบริจาคทาน

๒. สีลมัย บุญสำเร็จด้วยการรักษาศีล

๓. ภาวนามัย บุญสำเร็จด้วยการเจริญภาวนา ฯ

๔. พระธรรม คืออะไร ? มีคุณต่อผู้ปฏิบัติอย่างไร ?

ตอบ พระธรรม คือคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ฯ
มีคุณ คือรักษาผู้ปฏิบัติไม่ให้ตกไปในที่ชั่ว ฯ

๕. ธรรมเครื่องให้สำเร็จความประสงค์ คืออะไร ? มีอะไรบ้าง ?

ตอบ คืออิทธิบาท ๔ ฯ

- มี
๑. ฉันทะ พอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น
  ๒. วิริยะ เพียรประกอบสิ่งนั้น
  ๓. จิตตะ เอาใจฝึกฝนในสิ่งนั้นไม่วางธุระ
  ๔. วิมังสา หมั่นตรองพิจารณาเหตุผลในสิ่งนั้น ฯ

๖. คุณธรรมเป็นเครื่องอยู่ของท่านผู้ใหญ่ มีอะไรบ้าง ?

ตอบ มี

๑. เมตตา ความรักปรารถนาจะให้อยู่เป็นสุข
๒. กรุณา ความสงสาร คิดจะช่วยให้พ้นทุกข์
๓. มุทิตา ความพลอยยินดี เมื่อผู้อื่นได้ดี
๔. อุเบกขา ความวางเฉย ไม่ดีใจไม่เสียใจเมื่อผู้อื่นถึงความวิบัติ ฯ

๗. กรรมที่เป็นบาปหนักที่สุด เรียกว่าอะไร ? เลือกตอบมา ๓ ข้อ

ตอบ เรียกว่า อนันตริยกรรม ๓

๑. มาตุฆาต ฆ่ามารดา

๒. ปิตุฆาต ฆ่าบิดา

๓. อรหันตฆาต ฆ่าพระอรหันต์

๔. โลहितุปบาท ทำร้ายพระพุทธเจ้าจนถึงยังพระโลหิต
ให้ห้อขึ้นไป

๕. สังฆเภท ยังสงฆ์ให้แตกกัน ๓

คิหิปฏิบัติ

๘. ศิษย์ที่ดีพึงปฏิบัติต่อครูอาจารย์อย่างไร ?

ตอบ พึงปฏิบัติต่อท่านอย่างนี้ คือ

๑. ด้วยลูกขี้นัยน์รับ

๒. ด้วยเข้าไปยืนคอยรับใช้

๓. ด้วยเชื่อฟัง

๔. ด้วยอุปัฏฐาก

๕. ด้วยเรียนศิลปวิทยาโดยเคารพ ๓

๙. บุตรธิดาพึงปฏิบัติต่อมารดาบิดาอย่างไร ?

ตอบ พึงปฏิบัติต่อท่านอย่างนี้ คือ

๑. ท่านได้เลี้ยงมาแล้ว เลี้ยงท่านตอบ
๒. ทำกิจของท่าน
๓. ดำรงวงศ์สกุล
๔. ประพฤติตนให้เป็นคนควรรับทรัพย์มรดก
๕. เมื่อท่านล่วงลับไปแล้ว ทำบุญอุทิศให้ท่าน ฯ

๑๐. คีลที่คฤหัสถ์ควรรักษาเป็นนิตย์ คือคีลอะไร ? ได้แก่อะไรบ้าง ?

ตอบ คือ คีล ๕ ฯ ได้แก่

๑. เว้นจากทำชีวิตสัตว์ให้ตกลงไป
๒. เว้นจากถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ด้วยอาการแห่งขโมย
๓. เว้นจากประพฤตินิโคตนา
๔. เว้นจากพูดเท็จ
๕. เว้นจากดื่มน้ำเมาคือสุราและเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท ฯ

ให้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาและเฉลยวิชาพุทธประวัติ นักรธรรมชั้นตรี
สอบในสวนหมหลวง
วันพฤหัสบดีที่ ๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

๑. พุทธประวัติ มีความสำคัญอย่างไรจึงต้องเรียนรู้ ?

ตอบ มีความสำคัญในการศึกษาและปฏิบัติพระพุทธศาสนา เพราะแสดง
พระพุทธรจริยาให้ปรากฏ ฯ

๒. เจ้าชายสิทธัตถะ เสด็จอุบัติขึ้นในวาระใด ? เป็นชนชาติใด ?

ตอบ วรรณะกษัตริย์ ฯ
เป็นชนชาติอริยกะ ฯ

๓. อาหารดาบสและอุทกดาบส มีความเกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้า
อย่างไร ?

ตอบ อาหารดาบสและอุทกดาบส เป็นผู้ที่พระองค์ได้เคยอยู่อาศัยศึกษา
ลัทธิของท่านทั้ง ๒ ฯ

๔. พระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมอะไร ? มีอะไรบ้าง ?

ตอบ ตรัสรู้ร้อยสี่ ๔ ๗

มี ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ๗

๕. ธรรมจักขุ ดวงตาเห็นธรรมนั้น คือเห็นได้อย่างไร ? ได้เกิดขึ้นแก่ท่านผู้ใดเป็นคนแรก ?

ตอบ เห็นว่า “สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีความเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นทั้งหมดล้วนมีความดับเป็นธรรมดา” ๗

ได้เกิดขึ้นแก่โกณฑัญญะพราหมณ์เป็นคนแรก ๗

๖. ปฐมสาวกและปัจฉิมสาวกคือใคร ?

ตอบ ปฐมสาวก คือ พระอัญญาโกณฑัญญะ

ปัจฉิมสาวก คือ พระสุภัททะ ๗

๗. สังฆนียสถาน ๔ ตำบล คืออะไรบ้าง ?

ตอบ คือ ๑. สถานที่ประสูติ

๒. สถานที่ตรัสรู้

๓. สถานที่ทรงแสดงธรรมจักกัปปวัตตนสูตร

๔. สถานที่ปรินิพพาน ๗

๘. พระพุทธเจ้าทรงสรรเสริญปฏิบัติบูชายิ่งกว่าอามิสบูชา เพราะเหตุไร ?

ตอบ เพราะการปฏิบัติบูชานี้ ทำให้พระพุทธศาสนาตั้งมั่นอยู่ได้ยาวนาน ฯ

ศาสนพิธี

๙. วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กำหนดไว้กี่วัน ? คือวันอะไรบ้าง ?

ตอบ ๔ วัน ฯ

คือ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอัฐมีบูชา และวันอาสาฬหบูชา ฯ

๑๐. ปาฏิบุคลิกทานและสังฆทาน ต่างกันอย่างไร ?

ตอบ ปาฏิบุคลิกทาน คือ ทานที่ถวายเจาะจงภิกษุรูปใดรูปหนึ่ง ฯ

สังฆทาน คือ ทานที่ถวายเป็นของกลางให้สงฆ์จัดเฉลี่ยกันใช้สอย ฯ

ให้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาและเฉลยวิชาวินัยบัญญัติ นักรธรรมชั้นตรี

สอบในสนามหลวง

วันศุกร์ที่ ๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

๑. กิจที่บรรพชิตไม่ควรทำมีกี่อย่าง ? อะไรบ้าง ?

ตอบ มี ๔ อย่าง ๆ คือ

๑. เสพเมถุน

๒. ลักของเขา

๓. ฆ่าสัตว์

๔. พุดอวดคุณพิเศษที่ไม่มีในตน ๆ

๒. อาบัติคืออะไร ? มีโทษอย่างไรบ้าง ?

ตอบ คือโทษที่เกิดเพราะความละเมิดในข้อที่พระพุทธเจ้าทรงห้าม ๆ

มีโทษ คือ

อย่างหนัก ทำให้ขาดจากความเป็นภิกษุ

อย่างกลาง ทำให้ต้องอยู่กรรม คือประพฤติวัตรอย่างหนึ่ง

เพื่อทรมานตน

อย่างเบา ทำให้ต้องแสดงต่อหน้าภิกษุด้วยกัน ๆ

๓. ลึกขาคืออะไร ? มีอะไรบ้าง ?

ตอบ คือ ข้อที่ภิกษุต้องศึกษา ฯ

มี ๑. ศีล ความรักษากาย วาจา ให้เรียบร้อย

๒. สมาธิ ความรักษาใจมั่น

๓. ปัญญา ความรอบรู้ในกองสังขาร ฯ

๔. ภิกษุฆ่ามนุชย์ ฆ่าสัตว์เดียรัจฉาน ต้องอาบัติอะไร ?

ตอบ ฆ่ามนุชย์ ต้องอาบัติปาราชิก

ฆ่าสัตว์เดียรัจฉาน ต้องอาบัติปาจิตตีย์ ฯ

๕. ภิกษุมีความกำหนดจับต้องกายมนุษย์ ต้องอาบัติอะไร ?

ตอบ จับต้องกายมนุษย์ที่เป็นหญิง ต้องอาบัติสังฆาติเสส

จับต้องกายมนุษย์ที่เป็นบัณฑิตเถาะก์ ต้องอาบัติตุลลัจฉัย

จับต้องกายมนุษย์ที่เป็นชาย ต้องอาบัติทุกกฏ ฯ

๖. ภิกษุรู้ผู้น้อมลามกที่เขาจะถวายเป็นสงฆ์มาเพื่อตนต้องอาบัติอะไร ?

ลามกนั้น ได้แก่อะไร ?

ตอบ ต้องอาบัตินิสสัคคียปาจิตตีย์ ฯ

ได้แก่ จีวร บิณฑบาต เสนาสนะ และเภสัช ซึ่งเรียกว่าปัจจัย ๔ และ

ของที่เป็นกับปิยะอย่างอื่น ฯ

๗. ภิกษุเข้าบ้านในเวลาวิกาล โดยไม่บอกลาภิกษุอื่นในวัด
ต้องอาบัติอะไรหรือไม่ ?

ตอบ ต้องอาบัติปาจิตตีย์ เว้นไว้แต่มีกิจรีบด่วน ฯ

๘. ภิกษุสนทนาพูดคุยในขณะที่มีคำข้าวอยู่ในปาก ต้องอาบัติอะไร ?

ตอบ ต้องอาบัติทุกกฏ ฯ

๙. ในการรับบิณฑบาต ภิกษุสามเณรพึงปฏิบัติอย่างไรจึงถูกต้อง
ตามเสขียวัตถ์ ? จงเลือกตอบเพียง ๒ อย่าง

ตอบ ๑. รับโดยเคารพ

๒. แลดูแต่ในบาตร

๓. รับแกงพอสสมควรแก่ข้าวสุก

๔. รับแต่พอสวมขอบปากบาตร ฯ

(เลือกตอบเพียง ๒ อย่าง)

๑๐. ภิกษุเถียงกันด้วยเรื่องอะไร จึงเรียกว่า วิวาทาธิกรณ์ ?

ตอบ เถียงกันด้วยเรื่อง สิ่งนั้นเป็นธรรมเป็นวินัย สิ่งนี้ไม่ใช่ธรรมไม่ใช่วินัย ฯ

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม นักธรรมชั้นโท

สอบในสนามหลวง

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

สุขกามานิ ภูตานิ

โย ทณฺฑเณน วิหีสติ

อตฺตโน สุขเมसानิ

เปจฺจ โส น ลภเต สุขํ.

สัตว์ทั้งหลายย่อมต้องการความสุข ผู้ใดแสวงหาสุขเพื่อตน
เบียดเบียนเขาด้วยอาชญา ผู้นั้นละไปแล้ว ย่อมไม่ได้สุข.

(พุทธ)

พ. ๖. ๒๕/๓๒.

แต่งอธิบายเป็นทำนองเทศนาโวหาร อ่างสุภาชิตอื่นมาประกอบ
ไม่น้อยกว่า ๒ ข้อ และบอกชื่อคัมภีร์ที่มาแห่งสุภาชิตนั้นด้วย ห้ามอ่าง
สุภาชิตซ้ำซ้อนกัน แต่จะซ้ำคัมภีร์ได้ ไม่ห้าม สุภาชิตที่อ่างมานั้น ต้องเรียง
เชื่อมความให้สนิทติดต่อสมเรื่องกับกระทู้ตั้ง.

ชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในใบตอบ ตั้งแต่ ๓ หน้า (เว้นบรรทัด)
ขึ้นไป.

ให้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาและเฉลยวิชาธรรม นักธรรมชั้นโท
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. สังฆตธรรมคืออะไร ? มีลักษณะอย่างไร ?

ตอบ คือธรรมอันปัจจัยปรุงแต่ง ฯ

มีลักษณะ คือมีความเกิดขึ้นในเบื้องต้น มีความแปรปรวน
ในท่ามกลาง มีความดับไปในที่สุด ฯ

๒. สมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานมุ่งผลแห่งการปฏิบัติ
อย่างไร ?

ตอบ สมถกรรมฐานมุ่งผลคือความสงบใจ

วิปัสสนากรรมฐานมุ่งผลคือความเรืองปัญญา ฯ

๓. กิเลส กรรม วิบาก ได้ชื่อว่า วัฏฏะ เพราะเหตุไร ? วัฏฏะนั้น จะตัดให้ขาดได้ด้วยอะไร ?

ตอบ เพราะหมุนเวียนกันไป คือกิเลสเกิดขึ้นแล้วเป็นเหตุให้ทำกรรม ครั้นทำกรรมแล้ว ย่อมได้รับวิบากกรรม เมื่อได้รับวิบากกรรม แล้ว กิเลสก็เกิดขึ้นอีก วนกันไปอย่างนี้ ฯ
ตัดให้ขาดด้วยอรหัตตมรรค ฯ

๔. กายวิเวก จิตตวิเวก และอุปธิวิเวก หมายถึงอะไร ?

ตอบ กายวิเวก หมายถึง สงัดกาย ได้แก่อยู่ในที่สงัด
จิตตวิเวก หมายถึง สงัดจิต ได้แก่ทำจิตให้สงบด้วยสมถภาวนา
อุปธิวิเวก หมายถึง สงัดกิเลส ได้แก่ทำใจให้บริสุทธิ์จากกิเลสด้วย
วิปัสสนาภาวนา ฯ

๕. พระอริยบุคคล ๔ ได้แก่ใครบ้าง ? พระอริยบุคคลประเภทใด ละอวิชชาได้เด็ดขาด ?

ตอบ ได้แก่ พระโสดาบัน พระสกทาคามี พระอนาคามี และพระอรหันต์ ฯ
พระอรหันต์ละอวิชชาได้เด็ดขาด ฯ

๖. ชิวหาวิญญูณและกายวิญญูณ เกิดขึ้นเพราะอาศัยอะไร ?

ตอบ ชิวหาวิญญูณเกิดขึ้นเพราะอาศัยลิ้นกับรส
กายวิญญูณเกิดขึ้นเพราะอาศัยกายกับโผฏฐัพพะ ฯ

๗. มัจจุรได้แก่อะไร ? ได้ชื่อว่าเป็นมารเพราะเหตุไร ?

ตอบ ได้แก่ความตาย ฯ

ชื่อว่าเป็นมาร เพราะเมื่อความตายเกิดขึ้น บุคคลย่อมหมดโอกาสที่จะทำความดีอีกต่อไป ฯ

๘. ในธรรมคุณบทว่า “พระธรรมอันพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสดีแล้ว” พระธรรมนั้น หมายถึงอะไร ?

ตอบ หมายถึง ปริยัติธรรมและปฏิบัติธรรม ฯ

๙. ในพระพุทธคุณ บทว่า อรหํ ที่แปลว่า เป็นผู้หักก้ำแห่งสังสารจักร ก้ำแห่งสังสารจักรนั้น ได้แก่อะไร ?

ตอบ ได้แก่อวิชชา ตัณหา อุปาทาน และกรรม ฯ

๑๐. พระสงฆ์ปฏิบัติอย่างไร จึงได้ชื่อว่า อุชุปฏิปนโน เป็นผู้ปฏิบัติตรง ?

ตอบ คือไม่ปฏิบัติลวงโลก ไม่มีมายาสาไทย ประพฤติซื่อตรงต่อพระศาสดาและเพื่อนสาวกด้วยกัน ฯ

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาและเฉลยวิชาอนุพุทธประวัติ นักรธรรมชั้นโท
สอบในสนามหลวง
วันเสาร์ ที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. อนุพุทธบุคคลคือใคร ? เป็นบรรพชิตหรือคฤหัสถ์ ?
ตอบ คือสาวกของพระพุทธเจ้า ที่ได้ตรัสรู้มรรคผลตามพระพุทธเจ้า ฯ
 เป็นได้ทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ ฯ
๒. ใครคืออนุพุทธองค์แรก ? ได้ดวงตาเห็นธรรมเพราะฟังพระธรรมเทศนาชื่ออะไร ?
ตอบ คืออัญญาโกณฑัญญะ ฯ
 เพราะฟังธรรมจักกัปปวัตตนสูตร ฯ
๓. ยสกุลบุตรได้ฟังธรรมจากพระศาสดาเป็นครั้งแรก ณ ที่ไหน ?
 ธรรมนั้นมีชื่อว่าอะไร ?
ตอบ ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน แขวงเมืองพาราณสี ฯ
 อนุปุปพีกเถาและอริยสัจ ๔ ฯ

๔. “คนเหล่านี้ทั้งหมดยังไม่ทันถึง ๑๐๐ ปี ก็จักไม่มีเหลือ จักล่วงไปหมด ดูการเล่นไม่มีประโยชน์อะไร ควรชวนชวายเป็นอาหารกรรม เครื่องพันดีกว่า” นี่เป็นคำพูดของใคร ? พูดกับใคร ?

ตอบ ของอุบัติสสมานพ ฯ
พูดกับโกลิตมาณพ ฯ

๕. พระโอรสว่า “เราจักไม่ชูงวง เข้าไปสู่สกุล” พระพุทธองค์ตรัสแก่พระสาวกองค์ใด ? ที่ไหน ?

ตอบ ตรัสแก่พระโอมคัลลานะ ฯ
ที่บ้านกัลลวาลมุตตคาม แคว้นมคธ ฯ

๖. พระสาวกองค์ใดเป็นผู้มักน้อยสันโดษอย่างยิ่ง ? ท่านทำใจอย่างไร ?

ตอบ พระมหากัสสปะ ฯ
ทำใจอย่างนี้ คือ เมื่อแสวงหาไม่ได้ ก็ไม่สะดุ้งตกใจ เมื่อแสวงหาได้แล้ว ก็ไม่กำหนดยินดีในปัจจุบัน ๔ นั้น ฯ

๗. พระโมฆราชและพระอุบาลีได้รับการยกย่องว่าเลิศในทางไหน ?

ตอบ พระโมฆราชได้รับยกย่องว่าเป็นผู้ทรงจิวรเศร้าหมอง
พระอุบาลีได้รับยกย่องว่าเป็นผู้ทรงพระวินัย ฯ

๘. สตรีคนแรกที่ได้อุปสมบทในพุทธศาสนาใคร ? อุปสมบทด้วยวิธีใด ?

ตอบ คือพระนางมหาปชาบดีโคตมี ฯ
ด้วยวิธีรับครุธรรม ๘ ประการ ฯ

ศาสนพิธี

๙. วันธรรมสวนะคือวันอะไร ? ทรงอนุญาตให้มีในวันใดบ้าง ?

ตอบ คือวันกำหนดประชุมฟังธรรม หรือที่เรียกว่า “วันพระ” ฯ
ในวัน ๘ ค่ำ และวัน ๑๔ ค่ำ หรือ ๑๕ ค่ำของปีขัณฑ์ทั้งข้างขึ้น
และข้างแรม ฯ

๑๐. การทำวัตรสวดมนต์มีประโยชน์อย่างไร ? จงอธิบาย

ตอบ เป็นอุบายสงบใจ ไม่ให้คิดวุ่นวายตามอารมณ์ได้ชั่วขณะที่ทำ
วัตรสวดมนต์นั้น ฯ

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาและเฉลยวิชาวินัยบัญญัติ นักรธรรมชั้นโท

สอบในสนามหลวง

วันอาทิตย์ ที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. สิกขาบทนอกพระปาฏิโมกข์เรียกว่าอะไร ? ทรงบัญญัติไว้เพื่อประโยชน์อะไร ?

ตอบ เรียกว่า อภิสมาจาร ฯ

ทรงบัญญัติไว้เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของภิกษุและเพื่อความงามของพระศาสนา ฯ

๒. สังฆาฏิ บาตร ประคตเอว เข็ม มีดโกน อย่างเป็นทางการจัดเป็น
บริหารบริโภาค อย่างเป็นทางการจัดเป็นบริหารอุปโภาค ?

ตอบ สังฆาฏิ บาตร ประคตเอว จัดเป็นบริหารบริโภาค
เข็ม มีดโกน จัดเป็นบริหารอุปโภาค ฯ

๓. บาตรที่ทรงอนุญาตมีกี่ชนิด ? อะไรบ้าง ?

ตอบ มี ๒ ชนิด ฯ

คือ ๑. บาตรดินเผา

๒. บาตรเหล็ก ฯ

๔. คำว่า ถือนิสัย ในพระวินัย หมายความว่าอะไร ?

ตอบ หมายความว่า ยอมตนอยู่ในความปกครองของพระเถระ ผู้มีคุณสมบัติสามารถปกครองตนได้ ให้ท่านปกครอง ฟังฟัง ฟำนั่งกอาศัยท่าน ฯ

๕. วัตรคืออะไร ? อุปัชฌายวัตรและสัทธีวาริกวัตร ใครพึงทำแก่ใคร ?

ตอบ คือแบบอย่างอันดีงามที่ภิกษุควรประพฤติในกาลนั้นๆ ฯ
 อุปัชฌายวัตร สัทธีวาริกพึงทำแก่อุปัชฌาย์
 สัทธีวาริกวัตร อุปัชฌาย์พึงทำแก่สัทธีวาริก ฯ

๖. ภิกษุอยู่ในกุฎีเดียวกันกับภิกษุผู้มีพรรษามากกว่า ควรปฏิบัติตนอย่างไร จึงชื่อว่าแสดงความเคารพท่านตามพระวินัย ?

ตอบ ควรปฏิบัติตนอย่างนี้ คือ จะทำอะไร ควรขออนุญาตท่านก่อน เช่น จะสอนธรรม จะอธิบายความ จะสาธยาย จะแสดงธรรม จะเปิดหรือปิดไฟ จะเปิดหรือปิดหน้าต่าง มิให้ทำตามอำเภอใจ ฯ

๗. สัตตทาหรณียะคืออะไร ? มีวิธีปฏิบัติอย่างไร ?

ตอบ คือการหลีกเลี่ยงไปในระหว่างอยู่จำพรรษาด้วยกิจธุระอันสมควร และกลับมาภายใน ๗ วัน ฯ

ให้ผูกใจว่าจะกลับมาภายใน ๗ วัน ฯ

๘. อนาคตหมายถึงอะไร ? เล่นอย่างไรบ้าง จัดเป็นอนาคต ?

ตอบ อนาคตหมายถึงความประพฤติไม่ดีงามและการเล่นมีประการ
ต่างๆ ๆ

เล่นอย่างเด็ก เล่นคนอง เล่นพนัน เล่นปู่ย่า เล่นอึ้งคะนึ่ง
จัดเป็นอนาคต ๆ

๙. มหาปเทศแปลว่าอะไร ? ทรงประทานไว้เพื่อประโยชน์อะไร ?

ตอบ แปลว่าข้อสำหรับอ้างอิงใหญ่ ๆ

เพื่อเป็นหลักแห่งการวินิจฉัยทั้งในทางธรรมทั้งในทางวินัย ๆ

๑๐. สมบัติของภิกษุในทางพระวินัยมีเท่าไร ? อะไรบ้าง ?

ตอบ มี ๔ ๆ

คือ ๑. สีลสมบัติ

๒. อาจารย์สมบัติ

๓. ทัฎฐิสมบัติ

๔. อาชีวะสมบัติ ๆ

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม นักธรรมชั้นเอก
สอบในสนามหลวง
วันพฤหัสบดี ที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

โกสขุขั ภยโต ทิสวา   วิริยารมภณจ เขมโต
อารทฐวิริยา โทถ   เอลา พุทธานุศาสนี.

ท่านทั้งหลายเห็นความเกียจคร้านโดยความเป็นภัย และเห็น
การปรารภความเพียรโดยความปลอดภัยแล้ว จงปรารภความเพียร
เถิด นี่เป็นพุทธานุศาสนี.

(พุทธ)

ช. จริยา. ๓๓/๕๙๕.

แต่งอธิบายเป็นทำนองเทศนาโวหาร อ่างสุภาชิตอันมาประกอบ
ไม่น้อยกว่า ๓ ข้อ และบอกชื่อคัมภีร์ที่มาแห่งสุภาชิตนั้นด้วย ห้ามอ่าง
สุภาชิตซ้ำซ้อนกัน แต่จะซ้ำคัมภีร์ได้ ไม่ห้าม สุภาชิตที่อ้างมานั้น ต้อง
เรียงเชื่อมความให้สนิทติดต่อสมเรื่องกับกระทู้ตั้ง.

ชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในใบตอบ ตั้งแต่ ๔ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป.

ให้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาและเฉลยวิชาธรรม นักรธรรมชั้นเอก
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. นิพพิทาคืออะไร ? ปฏิบัติเครื่องดำเนินให้ถึงนิพพิทานั้น
อย่างไร ?

ตอบ นิพพิทาคือความหน่ายในทุกข์ ฯ

อย่างนี้คือ พิจารณาเห็นด้วยปัญญาว่า สังขารทั้งหลายทั้งปวง
ไม่เที่ยง เป็นทุกข์ ธรรมทั้งหลายทั้งปวงเป็นอนัตตา ย่อมเกิด
นิพพิทา ความหน่ายในทุกข์ขั้นนี้ ไม่เพลิดเพลिनย์มีนหมกมุ่น
อยู่ในสังขารอันยั่วยวนเส่นหา ฯ

๒. อนิจจตา ความไม่เที่ยงแห่งสังขาร กำหนดรู้ในทางง่ายได้ด้วย
อาการอย่างไร ?

ตอบ ด้วยความเกิดขึ้นในเบื้องต้น และความสิ้นไปในเบื้องปลาย ฯ

๓. ตัณหาเมื่อเกิดขึ้นย่อมเกิดที่ไหนและเมื่อดับย่อมดับที่ไหน ?

ตัณหานั้นย่อมสิ้นไปเพราะธรรมอะไร ?

ตอบ เมื่อเกิดขึ้นย่อมเกิดในสิ่งเป็นที่รักที่ยินดีในโลก เมื่อดับย่อมดับในสิ่งเป็นที่รักที่ยินดีในโลกนั่นเอง ฯ

ย่อมสิ้นไปเพราะวิราคะคือพระนิพพาน ฯ

๔. ความหลุดพ้นอย่างไรเป็นสมุจเฉทวิมุตติ ? จัดเป็นโลกียะหรือโลกุตตระ ?

ตอบ ความหลุดพ้นด้วยการตัดกิเลสได้เด็ดขาด ได้แก่อริยมรรค ฯ

จัดเป็นโลกุตตระ ฯ

๕. สันติ ความสงบ เกิดขึ้นที่ใด ? มีปฏิบัติที่จะดำเนินอย่างไร ?

ตอบ เกิดขึ้นที่ไตรทวาร คือ กาย วาจา ใจ ฯ

มีปฏิบัติที่จะดำเนิน คือ ปฏิบัติกาย วาจา ใจ ให้สงบจากโทษ

เวรภัย ด้วยการละโลกามิส คือกามคุณ ๕ ฯ

๖. ในส่วนสังสารวัฏฏ์ สัตว์โลกตายแล้วมีคติคือที่ไปเป็นอย่างไร ?
มีอุทเทสบาลีแสดงไว้อย่างไร ?

ตอบ สัตว์โลกตายแล้วมีคติเป็น ๒ คือ สุขคติและทุกข์คติ ฯ มีอุทเทสบาลี
แสดงว่า

จิตเต สงกิลิฏฐุ ทุกฺคติ ปาฏิกงฺขา เมื่อจิตเศร้าหมองแล้ว ทุกฺคติ
เป็นอันต้องหวัง

จิตเต อสงกิลิฏฐุ สุขฺคติ ปาฏิกงฺขา เมื่อจิตไม่เศร้าหมองแล้ว
สุขฺคติเป็นอันหวังได้ ฯ

๗. สติปัฏฐาน ๔ คืออะไรบ้าง ? การพิจารณาผม ขน เล็บ ฟัน
หนัง โดยความเป็นของปฏิภูล จัดเข้าในสติปัฏฐานข้อไหน ?

ตอบ คือกายานุปัสสนาสติปัฏฐาน เวทนานุปัสสนาสติปัฏฐาน
จิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน และธรรมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ฯ
จัดเข้าในกายานุปัสสนาสติปัฏฐาน ฯ

๘. คนวิตกจริตมีนิสัยอย่างไร ? คนประเภทนี้ควรเจริญกัมมัฏฐาน
บทใด ?

ตอบ ชอบคิดฟุ้งซ่าน ตรึกตรองไม่ค่อยลง รู้เห็นไม่ตลอด นึกคิดเรื่อง
เล็กกลายเป็นเรื่องใหญ่ ฯ

ควรเจริญอานาปานัสสติกัมมัฏฐาน ฯ

๙. ท่านว่า ผู้ที่จะเจริญวิปัสสนาปัญญา พึงรู้ฐานะ ๖ ก่อน ทั้ง ๖ ประการนั้นมีอะไรบ้าง ?

ตอบ มี ๑. อนิจจะ สภาวะอันไม่เที่ยง

๒. อนิจจลักษณะ เครื่องหมายที่จะให้กำหนดรู้ว่าเป็นไม่เที่ยง

๓. ทุกขะ สภาวะอันสัตว์ทนได้ยาก

๔. ทุกขลักษณะ เครื่องหมายที่จะให้กำหนดรู้ว่าเป็นทุกข์

๕. อนัตตา สภาวะอันไม่ใช่ตัวตน

๖. อนัตตลักษณะ เครื่องหมายที่จะกำหนดรู้ว่าเป็นอนัตตา ฯ

๑๐. วิปัสสนาคืออะไร ? วัตถุประสงค์วิปัสสนา มีอะไรบ้าง ?

ตอบ คือ กิริยาที่ถือเอาโดยอาการวิปริตผิดจากความจริง ฯ

มี ๔ อย่าง คือ

๑. วิปัสสนาในของที่ไม่เที่ยงว่าเที่ยง

๒. วิปัสสนาในของที่เป็นทุกข์ว่าเป็นสุข

๓. วิปัสสนาในของที่ไม่ใช่ตนว่าเป็นตน

๔. วิปัสสนาในของที่ไม่งามว่างาม ฯ

ให้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาและเฉลยวิชาพุทธานุพุทธประวัติ นักธรรมชั้นเอก
สอบในสนามหลวง
วันเสาร์ ที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. พุทธานุพุทธประวัติ ให้ความรู้แก่ผู้ศึกษาทางใดบ้าง ?
จงอธิบายพอได้ใจความ

- ตอบ
๑. ทางประวัติศาสตร์ เช่นความเป็นไปของบ้านเมืองในครั้งพุทธกาล และลัทธิธรรมนิยมของประชาชนในสมัยนั้น
  ๒. ทางจรรยาของพระพุทธเจ้าและจรรยาของเหล่าพระอริยสาวก
  ๓. ทางธรรมวินัยที่ปรากฏในตำนานและความเป็นมาแห่งศาสนธรรม พร้อมทั้งตัวอย่างการบำรุงพระพุทธศาสนาให้รุ่งเรือง ๆ

๒. ข้ออุปมาว่า “ไม้แห้งที่วางไว้บนบก ไกลน้ำ สามารถสีให้เกิดไฟได้” เกิดขึ้นแก่ใคร ? โดยนำไปเปรียบกับอะไร ?

ตอบ เกิดขึ้นแก่พระมหากษัตริย์ คือองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ฯ โดยทรงนำไปเปรียบกับสมณพราหมณ์ทั้งหลายว่า สมณพราหมณ์บางพวกมีกายหลีกออกจากกาม ใจก็ละความรักใคร่ในกาม สงบดีแล้ว หากพวกเพียรพยายามอย่างถูกต้องย่อมสามารถตรัสรู้ธรรมได้ ฯ

๓. ในอนัตตลักขณสูตร พระพุทธองค์ตรัสอะไรว่าเป็นอนัตตา ?

ตอบ ตรัสว่ารูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ที่เรียกว่าขันธ ๕ เป็นอนัตตา ฯ

๔. โอวาทปาฏิโมกข์ใจความย่อว่าอย่างไร ? ทรงแสดงที่ไหน ?

ตอบ ใจความย่อว่า การไม่ทำบาปทั้งปวง การทำกุศลให้ถึงพร้อม การทำใจให้บริสุทธิ์ ฯ

ทรงแสดงที่วัดเวฬุวนาราม กรุงราชคฤห์ ฯ

๕. ธรรมจักขุหมายถึงอะไร ? ใครได้บรรลุเป็นองค์แรก ?

ตอบ ธรรมจักขุหมายถึงดวงตาเห็นธรรม ได้แก่โสดาปัตติมรรค ฯ

พระอัญญาโกณฑัญญะได้บรรลุเป็นองค์แรก ฯ

๖. ธรรมเทศ ๔ ข้อ ที่พระรัฐบาลแสดงแก่พระเจ้าโกรัพยะ
มีใจความว่าอย่างไรบ้าง ?

ตอบ ว่า ๑. โลกคือหมู่มืดว์ อันชราเป็นผู้นำ นำเข้าไปใกล้ ไม่ยั่งยืน
๒. โลกคือหมู่มืดว์ ไม่มีผู้ป้องกัน ไม่เป็นใหญ่จำเพาะตน
๓. โลกคือหมู่มืดว์ ไม่มีอะไรเป็นของตนจำต้องละทิ้งสิ่งทั้ง
ปวงไป
๔. โลกคือหมู่มืดว์ พร่องอยู่เป็นนิตย์ ไม่รู้จักอิม เป็นทาสแห่ง
ตัณหา ฯ

๗. ปัญหาว่า “โลกคือหมู่มืดว์ อันอะไรปิดบังไว้ จึงหลงดูอยู่ใน
ที่มืด” ดังนี้ ใครเป็นผู้ถาม ? ได้รับคำพยากรณ์ว่าอย่างไร ?

ตอบ อชิตมาณพเป็นผู้ถาม ฯ
ได้รับการพยากรณ์ว่า โลกคือหมู่มืดว์ อันอวิชชาคือความไม่รู้
แจ้งปิดบังไว้ จึงหลงดูอยู่ในที่มืด ฯ

๘. พระสาวกสาวิกาต่อไปนี้ ได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศในทางใด ?

๑. พระอัญญาโกณฑัญญะเถระ
๒. พระมหากัสสปเถระ
๓. พระราธะเถระ
๔. พระอุบลวรรณาเถรี
๕. พระธัมมทินนาเถรี

- ตอบ** ๑. พระอัญญาโกณฑัญญะ เป็นผู้เลิศในทางรัตตัญญู
 ๒. พระมหากัสสปเถระ เป็นผู้เลิศในทางถืออุตงค์
 ๓. พระราชนครเถระ เป็นผู้เลิศในทางผู้มีปฏิภาณ
 ๔. พระอุบลวรรณาเถรี เป็นผู้เลิศในทางมีฤทธิ์
 ๕. พระธัมมทินนาเถรี เป็นผู้เลิศในทางธรรมกถึก ฯ

๙. **ปาวาลเจดีย์และมกุฏพันธเจดีย์ มีความเกี่ยวข้องกับพระพุทธรูปอย่างไร ?**

ตอบ ปาวาลเจดีย์ เป็นที่ทรงปลงพระชนมายุสังขาร ฯ
 มกุฏพันธเจดีย์ เป็นที่ถวายพระเพลิงพระพุทธรูป ฯ

๑๐. **การทำสังคายนาครั้งแรก ทำที่ไหน ? ใครทำหน้าที่ปุจฉาและวิสัชนา ?**

ตอบ ที่ถ้ำสัตตบรรณคูหา ฯ
 พระมหากัสสปเถระทำหน้าที่ปุจฉา
 พระอุบาลีเถระทำหน้าที่วิสัชนาพระวินัย
 พระอานนท์เถระทำหน้าที่วิสัชนาพระสูตรและพระอภิธรรม ฯ

 ใ้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาและเฉลยวิชาวินัยบัญญัติ นักระรรมชั้นเอก
สอบในสนามหลวง
วันอาทิตย์ ที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. มูลเหตุที่ทำให้เกิดสังฆกรรมมีกี่อย่าง ? อะไรบ้าง ?

ตอบ มี ๒ อย่าง ๆ คือ

๑. มีภิกษุบริษัทเพิ่มจำนวนมากขึ้น
๒. มีพระพุทธรูปประสงค์เพื่อให้สงฆ์เป็นใหญ่ในการบริหาร
หมู่คณะ ๆ

๒. สังฆกรรม ๔ นั้น อย่างไหนต้องทำในสีมา อย่างไหนทำนอก
สีมาได้ ?

ตอบ ญัตติกรรม ญัตติทุติยกรรม และญัตติจตุตถกรรม ต้องทำในสีมา
เท่านั้น

อปโลกนกรรม ทำนอกสีมาได้ ๆ

๓. สีมามีกี่ประเภท ? อะไรบ้าง ?

ตอบ มี ๒ ประเภท ๑ คือ

๑. พัทธสีมาคือแดนที่ผูก หมายถึงเขตอันสงฆ์กำหนดเอาเอง

๒. อพัทธสีมาคือแดนที่ไม่ได้ผูก หมายถึงเขตอันเขากำหนดไว้

โดยปกติของบ้านเมือง หรือเขตที่มีสัญญาต้อย่างอื่นเป็นเครื่องกำหนด ๑

๔. ภิกษุผู้กรานกฐินแล้ว ย่อมได้อานิสงส์อะไรบ้าง ?

ตอบ ๑. เทียวไปไม่ต้องบอกลาตามสิกขาบทที่ ๖ แห่งอเจลกวรรค
ในปาจิตตियกัณฑ์

๒. เทียวจาริกไปไม่ต้องถือเอาไตรจีวรไปครบสำหรับ

๓. ฉันทคนโภชน์ ปรัมปรโภชน์ได้

๔. เกือบติเรกจีวรไว้ได้ตามปรารภนา

๕. จีวรอันเกิดขึ้นในที่นั้นเป็นของภิกษุผู้กรานกฐินแล้ว และได้
โอกาสขยายเขตจีวรกาล ให้ยาวออกไปตลอด ๔ เดือนฤดู
เหมันต์ด้วย ๑

๕. บรรพชาและอุปสมบท สำเร็จด้วยวิธีอะไร ?

ตอบ บรรพชาสำเร็จด้วยวิธีให้บรรพชาเปกขะรับไตรสรณคมน์

อุปสมบทสำเร็จด้วยการสวดญัตติจตุตถกรรมวาจา ๑

๖. อนุวาทาธิกรณ์คืออะไร ? หากไม่รับประงังจะเกิดผลเสียอย่างไร ?

ตอบ คือการโจทก์กันด้วยอาบัตินั้นๆ ๑

หากไม่รับประงังจะทำให้เสียสี่สสามัญญาตาและเสียสามัคคี

เป็นทางแตกเป็นนานาสังวาส ๑

๗. วุฏฐานวิธีหมายถึงอะไร ? ในการทำวุฏฐานวิธีแต่ละอย่างนั้น ต้องประชุมสงฆ์จำนวนเท่าไรเป็นอย่างน้อย ?

ตอบ หมายถึง วิธีเป็นเครื่องออกจากอาบัติสังฆาทิเสส ๑

อัฏฐาน ต้องประชุมสงฆ์ ๒๐ รูปเป็นอย่างน้อย นอกนั้นประชุมสงฆ์ ๔ รูปขึ้นไป ๑

๘. กิจจาธิกรณ์และนิคคหะคืออะไร ?

ตอบ กิจจาธิกรณ์คือกิจอันจะพึงทำด้วยประชุมสงฆ์

นิคคหะคือการข่ม เป็นกิจอย่างหนึ่งแห่งผู้ปกครองหมู่ ๑

พระราชบัญญัติคณะสงฆ์

๙. พระราชบัญญัติคณะสงฆ์คืออะไร ?

ตอบ คือ กฎหมายฉบับหนึ่งว่าด้วยคณะสงฆ์ มีศักดิ์รองลงมาจากรัฐธรรมนูญ ๑

๑๐. ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ และที่ศาสนสมบัติกลาง ได้แก่สถานที่เช่นไร ?

ตอบ ที่วัด ได้แก่ที่ตั้งวัดตลอดจนเขตของวัดนั้น

ที่ธรณีสงฆ์ ได้แก่ที่ซึ่งเป็นสมบัติของวัด

ที่ศาสนสมบัติกลาง ได้แก่ที่ซึ่งเป็นทรัพย์สินของพระศาสนาอัน

มิใช่ของวัดใดวัดหนึ่ง ๆ

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาและเฉลยธรรมศึกษาทุกชั้น

ของสนามหลวงแผนกธรรม

พ.ศ. ๒๕๖๕

ปัญหาวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นตรี

ระดับประถมศึกษา

สอบในสวนมุลาลอง

วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

ปาปანი อกรณ์ สุขี.

การไม่ทำบาปก็สุข

คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ธรรมบท

แต่งอธิบายให้สมเหตุสมผล โดยใช้สุภาษิตที่สวนมุลาลองแผนก
ธรรมกำหนดมาให้ จำนวน ๓ สุภาษิตข้างล่างนี้ มาประกอบอ้างอิง
เพียง ๑ สุภาษิต และสุภาษิตที่อ้างมานั้น ควรอธิบายเชื่อมความให้ สม
กับเรื่องในกระทู้ตั้ง

ในชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในกระดาษใบตอบตั้งแต่ ๒ หน้า
(เว้นบรรทัด) ขึ้นไป

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

<p>ปาปานิ ปริวชฺชเย.</p> <p>พึงละเว้นบาปทั้งหลาย</p> <p>คัมภีร์ที่มา : ชุททกนิกาย ธรรมบท</p>
<p>ทุกฺโข ปาปสฺส อุจฺจโย.</p> <p>ความสิ้นสมบาป นำทุกข์มาให้</p> <p>คัมภีร์ที่มา : ชุททกนิกาย ธรรมบท</p>
<p>กลฺยาณการี กลฺยาณํ ปาปการี จ ปापํ.</p> <p>ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว</p> <p>คัมภีร์ที่มา : สังยุตตนิกาย สคาถวรรค, ชุททกนิกาย ชาดก ทุกนิบาต</p>

ปัญหาวิชาธรรม ธรรมศึกษาชั้นตรี

ระดับประถมศึกษา

สอบในสนามหลวง

วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. ธรรมข้อใด เรียกว่า ธรรมมีอุปการะมาก ?

ก. สติ สัมปชัญญะ

ข. หิริ โอตตัปปะ

ค. ขันติ โสรจจะ

ง. กตัญญู กตเวที

๒. ธรรมมีอุปการะมากทำให้เกิดผลดีคืออะไร ?

ก. ความอดทน

ข. ความขยัน

ค. ความรอบคอบ

ง. ความเมตตา

๓. สติคืออะไร ?

ก. ความอดทน

ข. ความเพียร

ค. ความละเอียด

ง. ความระลึกได้

๔. สัมปชัญญะคืออะไร ?

ก. ความอดทน

ค. ความระลึกได้

ข. ความรู้ตัว

ง. ความเพียร

๕. เวลาไหนควรใช้สัมปชัญญะ ?

ก. ก่อนที่จะทำ

ค. ทำเสร็จใหม่ๆ

ข. กำลังทำ

ง. ทำเสร็จนานแล้ว

๖. ธรรมข้อใด เรียกว่า ธรรมเป็นโลกบาล ?

ก. สติ สัมปชัญญะ

ค. ขันติ โสรัจจะ

ข. หิริ โอตตปปะ

ง. กตัญญู กตเวที

๗. หิริคืออะไร ?

ก. ความอดทน

ค. ความเกรงกลัวบาป

ข. ความละอายแก่ใจ

ง. ความลำบาก

๘. โอตตปปะคืออะไร ?

ก. ความอดทน

ค. ความเกรงกลัวบาป

ข. ความละอายแก่ใจ

ง. ความลำบาก

๙. คนมีหิริมีลักษณะอย่างไร ?

ก. รังเกียจความชั่ว

ค. กลัวความชั่ว

ข. รังเกียจคนชั่ว

ง. กลัวคนชั่ว

๑๐. คนมีโอดตັปปะมีลักษณะอย่างไร ?

ก. รังเกียจความชั่ว

ข. รังเกียจคนชั่ว

ค. กลัวความชั่ว

ง. กลัวคนชั่ว

๑๑. ธรรมข้อใด เรียกว่า ธรรมอันทำให้งาม ?

ก. สติ สัมปชัญญะ

ข. หิริ โอดตັปปะ

ค. ขันติ โสรัจจะ

ง. กตัญญู กตเวที

๑๒. ขันติคืออะไร ?

ก. ความอดทน

ข. ความเสถียร

ค. ความพอเพียง

ง. ความระลึกได้

๑๓. โสรัจจะคืออะไร ?

ก. ความอดทน

ข. ความเสถียร

ค. ความละอาย

ง. ความรู้ตัว

๑๔. คนมีขันติมีลักษณะอย่างไร ?

ก. ขยัน

ข. ซื่อสัตย์

ค. ประหยัด

ง. อดทน

๑๕. คนมีโสรัจจะมีลักษณะอย่างไร ?

ก. สงบเรียบร้อย

ข. อดทน

ค. กล้าหาญ

ง. ขาญฉลาด

๑๖. บุพพการีบุคคลหมายถึงใคร ?

ก. บิดามารดา

ข. ครูอาจารย์

ค. เพื่อนสนิท

ง. คนใกล้ชิด

๑๗. คนกตัญญูมีลักษณะอย่างไร ?

ก. รู้รักสามัคคี

ข. รู้สำนึกในบุญคุณ

ค. รู้หน้าที่

ง. รู้บุญคุณและตอบแทน

๑๘. คนกตัญญูกตเวทีมีลักษณะอย่างไร ?

ก. รู้รักสามัคคี

ข. รู้สำนึกในบุญคุณ

ค. รู้หน้าที่

ง. รู้บุญคุณและตอบแทน

๑๙. พระพุทธศาสนาสอนเรื่องใดไว้เพื่อไม่ให้ลืมบุญคุณของผู้มีพระคุณ ?

ก. ความมีเมตตา

ข. ความกตัญญูกตเวที

ค. ความซื่อสัตย์

ง. ความอดทน

๒๐. เครื่องยึดเหนี่ยวทางใจของชาวพุทธคืออะไร ?

ก. พระรัตนตรัย

ข. พระพรหม

ค. พญานาค

ง. ท้าวเวสสุวรรณ

๒๑. ผู้ประดิษฐานพระพุทธศาสนาเป็นใคร ?

ก. พระพุทธเจ้า

ข. พระธรรม

ค. พระสงฆ์

ง. พระสาวก

๒๒. คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าเรียกว่าอะไร ?

ก. พระพุทธ

ข. พระธรรม

ค. พระสงฆ์

ง. พระรัตนตรัย

๒๓. ผู้ที่ฟังคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าแล้วปฏิบัติตามคือใคร ?

ก. พระพุทธ

ข. พระธรรม

ค. พระสงฆ์

ง. พระรัตนตรัย

๒๔. รักษาผู้ปฏิบัติไม่ให้ตกไปในที่ชั่วเป็นคุณของรัตนะใด ?

ก. พระพุทธ

ข. พระธรรม

ค. พระสงฆ์

ง. พระรัตนตรัย

๒๕. การเรียนธรรมศึกษาเป็นการศึกษาในสัทธิธรรมข้อใด ?

ก. ปริยัติ

ข. ปฏิบัติ

ค. ปฏิเวธ

ง. ถูกทุกข้อ

๒๖. ข้อใดเป็นโอวาทของพระพุทธเจ้า ?

ก. ไม่ทำชั่ว

ข. ทำความดี

ค. ทำใจให้ผ่องใส

ง. ถูกทุกข้อ

๒๗. ทำใจให้ผ่องใสหมายถึงไม่ปล่อยให้กิเลสใดครอบงำ ?

ก. ความโลภ

ข. ความโกรธ

ค. ความหลง

ง. ถูกทุกข้อ

๒๘. ประพฤติชั่วทางกายวาจาใจเรียกว่าอะไร ?

ก. อบายมุข

ข. ทุจริต

ค. อคติ

ง. อกุศล

๒๙. การกระทำในข้อใดจัดเป็นกายทุจริต ?

ก. ข้ำสัตว์

ข. พุดเท็จ

ค. โลกอยากได้ของเขา

ง. ปองร้ายของเขา

๓๐. มุสาวาทหมายถึงการพูดเช่นใด ?

ก. พูดส่อเสียด

ข. พูดคำหยาบ

ค. พุดเท็จ

ง. พุดเพื่อเจ้อ

๓๑. การกระทำในข้อใดจัดเป็นมโนทุจริต ?

ก. ข้ำสัตว์

ข. ลักทรัพย์

ค. เพ้อเจ้อ

ง. พยาบาทปองร้ายเขา

๓๒. ประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ เรียกว่าอะไร ?

ก. ทาน

ข. ศีล

ค. ภาวนา

ง. สุจริต

๓๓. การกระทำในข้อใดจัดเป็นกายสุจริต ?

ก. ไม่พุดเท็จ

ข. ไม่ข้ำสัตว์

ค. ไม่โลภ

ง. ไม่ปองร้ายใคร

๓๔. การกระทำในข้อใดจัดเป็นวจีสุจริต ?

ก. ไม่พูดเท็จ

ข. ไม่ฆ่าสัตว์

ค. ไม่โลภ

ง. ไม่ปองร้ายใคร

๓๕. การกระทำในข้อใดจัดเป็นมโนสุจริต ?

ก. ไม่ฆ่าสัตว์

ข. ไม่ลักทรัพย์

ค. ไม่เพ้อเจ้อ

ง. ไม่พยาบาทปองร้ายใคร

๓๖. รากเหง้าหรือต้นเหตุของความชั่วเรียกว่าอะไร ?

ก. อกุศลมูล

ข. อกุศลกรรมบถ

ค. อกติ

ง. อบายมุข

๓๗. การทุจริตในการสอบมีอกุศลใดเป็นมูล ?

ก. โลภะ

ข. โทสะ

ค. โมหะ

ง. ถูกทุกข้อ

๓๘. การทำร้ายร่างกายกันมีอกุศลใดเป็นมูล ?

ก. โลภะ

ข. โทสะ

ค. โมหะ

ง. ถูกทุกข้อ

๓๙. คนเชื่ออะไรง่ายๆ มีอกุศลใดเป็นมูล ?

ก. โลภะ

ข. โทสะ

ค. โมหะ

ง. ถูกทุกข้อ

๔๐. คนมักโลภควรแก้ด้วยวิธีใด ?

ก. ให้อทาน

ข. รักษาศีล

ค. เจริญภาวนา

ง. ศึกษาธรรม

๔๑. คนมักโกรธควรแก้ด้วยวิธีใด ?

ก. ให้อทาน

ข. รักษาศีล

ค. เจริญเมตตา

ง. ศึกษาธรรม

๔๒. คนมีปกติเชื่อง่ายควรแก้ด้วยวิธีใด ?

ก. ให้อทาน

ข. รักษาศีล

ค. เจริญเมตตา

ง. อบรมปัญญา

๔๓. หลักธรรมสำคัญที่สุดในพระพุทธศาสนาคืออะไร ?

ก. กุศลมูล ๓

ข. สัจจัตถ ๓

ค. บุญกิริยาวัตถุ ๓

ง. อริยสัจ ๔

๔๔. ความไม่สบายกาย ความไม่สบายใจ ได้ชื่อว่าทุกข์เพราะอะไร ?

ก. ทนได้ยาก

ข. ทำให้ป่วย

ค. ทำให้เห็นสังขาร

ง. ทำให้เสียใจ

๔๕. โดยสรุปอะไรเป็นความทุกข์ ?

ก. ความแก่

ข. ความตาย

ค. ความยึดถือขั้น ๕

ง. ความโศกเศร้า

๔๖. เมื่อความทุกข์เกิดขึ้นแล้วบุคคลควรจัดการอย่างไรกับทุกข์ ?

ก. แก้ไข

ข. รู้เท่าทัน

ค. โทษผู้อื่น

ง. โทษตนเอง

๔๗. อะไรเป็นสาเหตุทำให้คนเป็นทุกข์ ?

ก. กามตัณหา

ข. ภวตัณหา

ค. วิภวตัณหา

ง. ถูกทุกข้อ

๔๘. ไม่อยากเป็นทุกข์ต้องทำอะไร ?

ก. กำหนดรู้ทุกข์

ข. ละสมุทัย

ค. หาเงินไว้มาก ๆ

ง. ทำประกันชีวิต

๔๙. เส้นทางที่จะนำไปสู่ความดับทุกข์ข้อใดสำคัญที่สุด ?

ก. ความเห็นชอบ

ข. การงานชอบ

ค. เลี้ยงชีพชอบ

ง. เพียรชอบ

๕๐. ควรปฏิบัติอย่างไรในมรรค ?

ก. กำหนดรู้

ข. ละไปเสีย

ค. ทำให้ชัดแจ้ง

ง. ทำให้มีขึ้นมา

ให้เวลา ๕๐ นาที

ปัญหาวิชาพุทธประวัติ ธรรมศึกษาชั้นตรี

ระดับประถมศึกษา

สอบในสนามหลวง

วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. เรียนพุทธประวัติทำให้ทราบประวัติของใคร ?

ก. พระพุทธเจ้า

ข. พระธรรม

ค. พระสาวก

ง. พระปัจเจกพุทธเจ้า

๒. ชมพูทวีปคืออาณาเขตประเทศใดในปัจจุบัน ?

ก. อิหร่าน

ข. เมียนมาร์

ค. อินเดีย

ง. ศรีลังกา

๓. ทวีปใดอยู่ทางตอนใต้เพื่อกเขาหิมาลัย ?

ก. ชมพูทวีป

ข. ทวีปยุโรป

ค. ทวีปออสเตรเลีย

ง. ทวีปแอฟริกา

๔. ชมพูทวีปแบ่งลักษณะทางภูมิศาสตร์เป็นกี่ส่วน ?

ก. ๑ ส่วน

ข. ๒ ส่วน

ค. ๓ ส่วน

ง. ๔ ส่วน

๕. ข้อใดไม่มีในมัธยมประเทศ ?

ก. การค้าขาย

ข. การศึกษา

ค. นักปราชญ์

ง. บ้านญวนคาม

๖. คนชาติใดอาศัยอยู่ในชมพูทวีปมาก่อน ?

ก. เงาะป่า

ข. มายา

ค. มิลักชะ

ง. อริยกะ

๗. ภูเขาใดที่ชาวอริยกะอพยพข้ามเข้าสู่ชมพูทวีป ?

ก. คิชฌกูฏ

ข. อุสิรรชชะ

ค. เวภาระ

ง. หิมालัย

๘. คนชาติใดอพยพไปตั้งถิ่นฐานในปัจจุบันตชนบท ?

ก. อริยกะ

ข. มิลักชะ

ค. มายา

ง. อาหารับ

๙. ชาวอริยกะเมื่อปกครองมัธยมประเทศได้แบ่งเป็นกี่แคว้น ?

ก. ๑๔ แคว้น

ข. ๑๕ แคว้น

ค. ๑๖ แคว้น

ง. ๑๗ แคว้น

๑๐. คนในชมพูทวีปมีกี่วรรณะ ?

ก. ๑ วรรณะ

ข. ๒ วรรณะ

ค. ๓ วรรณะ

ง. ๔ วรรณะ

๑๑. คนวรรณะใดทำหน้าที่บริหารบ้านเมือง ?

ก. กษัตริย์

ข. พราหมณ์

ค. แพศย์

ง. ศูทร

๑๒. เจ้าลัทธิเป็นชนชั้นวรรณะใด ?

ก. กษัตริย์

ข. พราหมณ์

ค. แพศย์

ง. ศูทร

๑๓. พลเรือนทั่วไปจัดเป็นชนในวรรณะใด ?

ก. กษัตริย์

ข. พราหมณ์

ค. แพศย์

ง. ศูทร

๑๔. วรรณะใดได้ชื่อว่าเป็นชนชั้นรากหญ้า ?

ก. กษัตริย์

ข. แพศย์

ค. พราหมณ์

ง. ศูทร

๑๕. ข้อใดไม่จัดเข้าในวรรณะ ๔ ?

ก. กษัตริย์

ข. พราหมณ์

ค. แพศย์

ง. จัณฑาล

๑๖. ความเชื่อของชาวชมพูทวีปแบ่งออกเป็นกี่ฝ่าย ?

ก. ๑ ฝ่าย

ข. ๒ ฝ่าย

ค. ๓ ฝ่าย

ง. ๔ ฝ่าย

๑๗. ผู้ถือว่าตายแล้วสูญแบ่งออกเป็นกี่ฝ่าย ?

ก. ๒ ฝ่าย

ข. ๓ ฝ่าย

ค. ๔ ฝ่าย

ง. ๕ ฝ่าย

๑๘. พระเจ้าโศกกากราชมีพระราชธิดากี่พระองค์ ?

ก. ๓ พระองค์

ข. ๔ พระองค์

ค. ๕ พระองค์

ง. ๖ พระองค์

๑๙. เมืองกบิลพัสดุ์มีชื่อเรียกตามดาบสใด ?

ก. กบิลดาบส

ข. อสิตดาบส

ค. อาหารดาบส

ง. อุทกดาบส

๒๐. พระราชธิดาองค์ใหญ่ของพระเจ้าโศกกากราชทรงเป็นต้นวงศ์ใด ?

ก. ศากยวงศ์

ข. โกถิยวงศ์

ค. โมริยวงศ์

ง. สยามวงศ์

๒๑. พระเจ้าสีหนุมีพระราชโอรสกี่พระองค์ ?

ก. ๓ พระองค์

ข. ๔ พระองค์

ค. ๕ พระองค์

ง. ๖ พระองค์

๒๘. ครั้นพระโพธิสัตว์ประสูติแล้วทรงดำเนินไปได้กี่ก้าว ?

ก. ๖ ก้าว

ข. ๗ ก้าว

ค. ๘ ก้าว

ง. ๙ ก้าว

๒๙. สหชาติ สิ่งที่เกิดพร้อมกับพระโพธิสัตว์คือข้อใด ?

ก. พระนางพิมพา

ข. พระอานนท์

ค. ต้นโพธิ์

ง. ฤกษ์ทุกข้อ

๓๐. อสิตดาบสเข้าเยี่ยมพระโพธิสัตว์ เมื่อประสูติได้กี่วัน ?

ก. ๑ วัน

ข. ๒ วัน

ค. ๓ วัน

ง. ๔ วัน

๓๑. อสิตดาบสทำนายลักษณะพระโพธิสัตว์ไว้กี่ประการ ?

ก. ๒ ประการ

ข. ๓ ประการ

ค. ๔ ประการ

ง. ๕ ประการ

๓๒. พระโพธิสัตว์ทรงได้รับการขนานนามว่าอย่างไร ?

ก. นันทะ

ข. อนุรุธะ

ค. อานันทะ

ง. สิทธัตถะ

๓๓. พราหมณ์ใดทำนายเจ้าชายสิทธัตถะว่าจะเสด็จออกผนวชแน่นอน ?

ก. โภณฑัญญะ

ข. วัปปะ

ค. ภัททิยะ

ง. อัสนชิ

๓๔. พระมารดาสิ้นพระชนม์ภายหลังเจ้าชายสิทธัตถะประสูติได้กี่วัน ?

ก. ๓ วัน

ข. ๕ วัน

ค. ๗ วัน

ง. ๗ ปี

๓๕. เจ้าชายสิทธัตถะทรงศึกษาศิลปวิทยากับครูท่านใด ?

ก. อสิตดาบส

ข. วิศวามิตร

ค. โกณฑัญญะ

ง. สัตถุชัย

๓๖. ในวันแรกนาขวัญเจ้าชายสิทธัตถะประทับนั่งสมาธิใต้ต้นไม้ใด ?

ก. ต้นโพธิ์

ข. ต้นไทร

ค. ต้นสาละ

ง. ต้นหว่า

๓๗. เจ้าชายสิทธัตถะทรงอภิเษกสมรสขณะพระชนมายุได้กี่ปี ?

ก. ๑๖ ปี

ข. ๒๙ ปี

ค. ๓๕ ปี

ง. ๘๐ ปี

๓๘. บุคคลใดไม่จัดเข้าในเทวทูต ๔ ?

ก. คนเกิด

ข. คนแก่

ค. คนเจ็บ

ง. คนตาย

๓๙. เจ้าชายสิทธัตถะมีพระทัยน้อมไปในบรรพชาเพราะเห็นเทวทูตใด ?

ก. คนแก่

ข. คนเจ็บ

ค. คนตาย

ง. สมณะ

๔๐. เจ้าชายสีหัตถ์ตะเสด็จออกผนวชด้วยสัตว์พาหนะใด ?

ก. ช้าง

ข. ม้า

ค. โค

ง. กระบือ

๔๑. ในวันที่เจ้าชายสีหัตถ์ตะเสด็จออกผนวชมีใครเป็นผู้ติดตาม ?

ก. ฉันทนะ

ข. อานนท์

ค. กาฬุทายี

ง. อุบาลี

๔๒. พระมหาบุรุษครั้นออกผนวชแล้วเสด็จประทับแรม ณ สถานที่ใด ?

ก. สวนลุมพินี

ข. สวนมะม่วง

ค. สวนตาลหนุ่ม

ง. สวนเจ้าเชตุ

๔๓. กษัตริย์พระองค์ใดทรงทูลเชิญให้พระมหาบุรุษไปอยู่ด้วย ?

ก. พิมพิสาร

ข. ปเสนทิโกศล

ค. สุทโธทนะ

ง. สุกโกทนะ

๔๔. พระมหาบุรุษทรงบำเพ็ญทุกรกิริยาด้วยวิธีการต่างๆ กี่วาระ ?

ก. ๒ วาระ

ข. ๓ วาระ

ค. ๔ วาระ

ง. ๕ วาระ

๔๕. ก่อนตรัสรู้พระมหาบุรุษทรงบำเพ็ญทุกรกิริยากี่ปี ?

ก. ๔ ปี

ข. ๕ ปี

ค. ๖ ปี

ง. ๗ ปี

๔๖. วันตรัสรู้พระมหาบุรุษทรงรับข้าวมธุปายาสของสตรีนางใด ?

ก. นางสุชาดา

ข. นางวิสาขา

ค. นางอุตตรา

ง. นางสิริมา

๔๗. ข้อปฏิบัติใดเป็นหนทางแห่งการตรัสรู้ ?

ก. ทำตนให้ลำบาก

ข. หมกมุ่นในกาม

ค. ทรมานตน

ง. ทางสายกลาง

๔๘. ก่อนตรัสรู้ทรงรับหญ้าคาจากนายโสถลียะกี่กำ ?

ก. ๖ กำ

ข. ๗ กำ

ค. ๘ กำ

ง. ๙ กำ

๔๙. พระมหาบุรุษทรงชนะพญาวสวัตตีมารด้วยอำนาจอะไร ?

ก. มรรค ๘

ข. โลกธรรม ๘

ค. กถาวัตถุ ๑๐

ง. บารมี ๑๐

๕๐. พระพุทธเจ้าตรัสรู้อะไร ?

ก. อริยสัจ ๔

ข. เทวทูต ๔

ค. มหาปเทศ ๔

ง. อิทธิบาท ๔

ให้เวลา ๕๐ นาที

ปัญหาวิชาเบญจศิลป์เบญจธรรม (วินัย) ธรรมศึกษาชั้นตรี
ระดับประถมศึกษา
สอบในสนามหลวง
วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. สิ่งที่ไม่ควรล่วงละเมิดคืออะไร ?

ก. ทาน

ข. ศีล

ค. สมาธิ

ง. ปัญญา

๒. ศีล ๕ เป็นประโยชน์แก่ใครบ้าง ?

ก. ตนเอง

ข. ครอบครัว

ค. สังคม

ง. ถูกทุกข้อ

๓. หลักธรรมใดเป็นพื้นฐานให้มนุษย์อยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข ?

ก. ทาน

ข. ศีล

ค. สมาธิ

ง. ปัญญา

๔. เบญจศีลเป็นข้อปฏิบัติสำหรับใคร ?

ก. ภิกษุ

ข. สามเณร

ค. แม่ชี

ง. คนธรรมดา

๕. เบญจศีลได้แก่ศีลประเภทใด ?

ก. ศีล ๕

ข. ศีล ๘

ค. ศีล ๑๐

ง. ศีล ๒๒๗

๖. ข้อใดเป็นการทำผิดศีลข้อ ๑ ?

ก. ฆ่าสัตว์

ข. ลักของคนอื่น

ค. เสพยาบ้า

ง. พุดโกหก

๗. ข้อใดเกี่ยวข้องกับศีลข้อ ๑ ?

ก. จีบลิ้น

ข. ทำร้ายร่างกาย

ค. รับสินบน

ง. พุดเหลวไหล

๘. การไม่เบียดเบียนสัตว์จัดเข้าในศีลข้อใด ?

ก. ข้อ ๑

ข. ข้อ ๒

ค. ข้อ ๓

ง. ข้อ ๔

๙. ทรกรรมหมายถึงการกระทำที่ขาดความเมตตาปราณีแก่ใคร ?

ก. เด็ก

ข. สตรีมีครรภ์

ค. คนชรา

ง. สัตว์

๑๐. อะทินนาทานา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทียามิ คือศีลข้อใด ?

ก. ข้อ ๑

ข. ข้อ ๒

ค. ข้อ ๓

ง. ข้อ ๔

๑๑. การกระทำใดผิดศีลข้อ ๒ ?

ก. ขโมยของเพื่อน

ข. ยิงนกตกปลา

ค. โกหกครู

ง. เสพยาบ้า

๑๒. สิ่งใดโจรลักขโมยไปไม่ได้ ?

ก. สมุด

ข. ดินสอ

ค. ปากกา

ง. ความดี

๑๓. ข้อใดเป็นความดีที่เกิดจากการรักษาศีลข้อ ๒ ?

ก. เลี้ยงสัตว์

ข. เก็บของได้คืนเจ้าของ

ค. พุดสุภาพ

ง. ห่างไกลยาบ้า

๑๔. กาเมสุมิจฉาจารา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทียามิ คือศีลข้อใด ?

ก. ข้อ ๑

ข. ข้อ ๒

ค. ข้อ ๓

ง. ข้อ ๔

๑๕. การกระทำใดผิดศีลข้อ ๓ ?

ก. ฆ่าศัตรู

ข. คดโกง

ค. เสพยา

ง. คบชู้

๑๖. ศีลข้อใดป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศ ?

ก. ข้อ ๑

ข. ข้อ ๒

ค. ข้อ ๓

ง. ข้อ ๕

๑๗. ศีลข้อ ๔ ให้ปฏิบัติตนอย่างไร ?

ก. พุดความจริง

ข. ทำการบ้าน

ค. ช่วยงานบ้าน

ง. เก็บขยะ

๑๘. คำพูดเช่นไรไม่ผิดศีลข้อ ๔ ?

ก. พุดชม

ข. พุดหยาบคาย

ค. พุดยุแหย่

ง. พุดจาสุภาพ

๑๙. ทำอย่างไรชื่อว่ารักษาศีลข้อ ๔ ?

ก. ไม่ฆ่าสัตว์

ข. ไม่ลักขโมย

ค. ไม่ประพฤติผิดในกาม

ง. ไม่พุดเท็จ

๒๐. คนพุดมุสา มีพฤติกรรมเช่นไร ?

ก. เกียจคร้าน

ข. ตีนส่าย

ค. ชอบโกหก

ง. ชอบลักขโมย

๒๑. คำพูดเช่นไรหมายถึงพุดเท็จ ?

ก. รู้บอกไม่รู้

ข. เห็นบอกไม่เห็น

ค. รู้บอกไม่รู้

ง. ถูกทุกข้อ

๒๒. คีลข้อ ๕ ให้งดเว้นเรื่องใด ?

ก. ฆ่าสัตว์

ข. ลักขโมย

ค. พุดโกหก

ง. ดื่มเหล้า

๒๓. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการงดเหล้าเข้าพรรษา ?

ก. ลดค่าใช้จ่าย

ข. ลดการทุจริต

ค. ลดการทะเลาะ

ง. ลดอุบัติเหตุ

๒๔. ข้อใดเป็นความเสียหายเกิดจากการทำผิดคีลข้อ ๕ ?

ก. ทำลายข้าวของ

ข. ทุบตีผู้อื่น

ค. ทะเลาะวิวาท

ง. ถูกทุกข้อ

๒๕. ข้อใดไม่จัดเป็นของมีนเมาในคีลข้อ ๕ ?

ก. เบียร์

ข. ยาแดงเหล้า

ค. กาแฟ

ง. ยาบ้า

๒๖. การเสพติดของมีนเมาทำให้เกิดอาการใด ?

ก. มึนงง

ข. อาเจียน

ค. ประสาทหลอน

ง. ถูกทุกข้อ

๒๗. คีลข้อใดช่วยลดปัญหาเสพติด ?

ก. ข้อ ๑

ข. ข้อ ๒

ค. ข้อ ๔

ง. ข้อ ๕

๒๘. การรักษาศิลข้อ ๕ ส่งเสริมให้เกิดนิสัยเช่นใด ?

ก. อุดทน	ข. ซื่อสัตย์
ค. กตัญญูรู้คุณ	ง. มีสติรอบคอบ

๒๙. อานิสงส์ของการรักษาศิลข้อว่า สีเลนะ โภคะสัมปะทา ได้แก่ข้อใด ?

ก. มีฐานะมั่นคง	ข. เกิดบนสวรรค์
ค. เกิดเป็นพรหม	ง. ไปนิพพาน

๓๐. อานิสงส์ของการรักษาศิลข้อว่า สีเลนะ สุคะติง ยันติ ได้แก่ข้อใด ?

ก. เศรษฐกิจดี	ข. ครอบครัwmั่นคง
ค. เกิดเป็นเทวดา	ง. ไปนิพพาน

๓๑. หลักธรรมใดสำหรับให้คนทั่วไปปฏิบัติร่วมกับศีล ๕ ?

ก. เบญจขันธ์	ข. เบญจศีล
ค. เบญจธรรม	ง. ถูกทุกข้อ

๓๒. เบญจธรรมหมายถึงการกระทำในข้อใด ?

ก. ละชั่ว	ข. ทำความดี
ค. ทำให้ผองใส	ง. ถูกทุกข้อ

๓๓. หลักธรรมใดไม่จัดอยู่ในเบญจธรรม ?

ก. เมตตา	ข. กรุณา
ค. ขันติ	ง. สัจจะ

๓๔. เมตตากฎณาควรปฏิบัติร่วมกับศีลข้อใด ?

ก. ข้อ ๑

ข. ข้อ ๒

ค. ข้อ ๔

ง. ข้อ ๕

๓๕. เมตตากฎณาสันับสนุนการแก้ปัญหาใด ?

ก. ฆาตกรรม

ข. โจรกรรม

ค. ทุจริตคอร์รัปชั่น

ง. ยาเสพติด

๓๖. กัลยาณธรรมข้อใดทำให้มนุษย์ไม่เบียดเบียนต่อกัน ?

ก. เมตตากฎณา

ข. สัมมาอาชีวะ

ค. วาจาสัตย์

ง. สติรอบคอบ

๓๗. สัมมาอาชีวะ ในกัลยาณธรรมข้อ ๒ หมายถึงอะไร ?

ก. โตไปไม่โกง

ข. ตั้งใจเรียน

ค. ช่วยงานกลุ่ม

ง. เชื่อฟังครู

๓๘. การค้าประเภทใดเป็นกัลยาณธรรมข้อสัมมาอาชีวะ ?

ก. ค้าประเวณี

ข. ค้าผลไม้

ค. ค้ามนุษย์

ง. ค้ายาบ้า

๓๙. คนประเภทใดถือว่าขาดกัลยาณธรรมข้อสัมมาอาชีวะ ?

ก. คนเมา

ข. คนบ้า

ค. คนโกง

ง. คนกล้า

๔๐. อาชีพใดขัดต่อกัลยาณธรรมข้อสัมมาอาชีวะ ?

ก. ขายอาหาร

ข. ขายของหนีภาษี

ค. ขายของมือสอง

ง. ขายขนม

๔๑. กัลยาณธรรมข้อกามสังวรเป็นหลักปฏิบัติระหว่างใครกับใคร ?

ก. ลูกกับพ่อแม่

ข. ศิษย์กับครู

ค. สามีกับภรรยา

ง. นายกับบ่าว

๔๒. กัลยาณธรรมข้อกามสังวรทำให้ผู้ปฏิบัติไม่ผิดศีลข้อใด ?

ก. ข้อ ๒

ข. ข้อ ๓

ค. ข้อ ๔

ง. ข้อ ๕

๔๓. การปฏิบัติตามกัลยาณธรรมข้อกามสังวรจะเกิดผลเช่นไร ?

ก. คู่ครองเป็นสุข

ข. ครอบครัวอบอุ่น

ค. สังคมสงบสุข

ง. ถูกทุกข้อ

๔๔. พุดจริง ทำจริง เป็นการปฏิบัติตามกัลยาณธรรมข้อใด ?

ก. เมตตากรุณา

ข. กามสังวร

ค. สัจจะ

ง. สติสัมปชัญญะ

๔๕. ความซื่อสัตย์มีความหมายตรงกับกัลยาณธรรมข้อใด ?

ก. เมตตา

ข. กรุณา

ค. สัจจะ

ง. สติสัมปชัญญะ

๔๖. ความเชื่อสัจธรรมสนับสนุนการรักษาศีลข้อใด ?

ก. ข้อ ๑

ข. ข้อ ๒

ค. ข้อ ๔

ง. ข้อ ๕

๔๗. สติสัมปชัญญะสนับสนุนการรักษาศีลข้อใด ?

ก. ข้อ ๑

ข. ข้อ ๒

ค. ข้อ ๓

ง. ข้อ ๕

๔๘. ถ้าจะขบถรณให้ปลอดภัยต้องใช้กัลยาณธรรมข้อใด ?

ก. สติสัมปชัญญะ

ข. สัจจะ

ค. กามสังวร

ง. สัมมาอาชีวะ

๔๙. ผู้ไม่ปฏิบัติตามกัลยาณธรรมข้อสติสัมปชัญญะจะเป็นคนเช่นไร ?

ก. ระมัดระวัง

ข. ยับยั้งชั่งใจ

ค. หมกมุ่นในอบายมุข

ง. รอบคอบ

๕๐. การปฏิบัติตนตามหลักเบญจธรรมมีประโยชน์อย่างไร ?

ก. ไม่ผิดศีล

ข. ชีวิตมีคุณค่า

ค. สันติสุขสงบสุข

ง. ถูกทุกข้อ

ให้เวลา ๕๐ นาที

ปัญหาวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นตรี
ระดับมัธยมศึกษา
สอบในสนามหลวง
วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

สีล โลก อนุตตร.

ศีลเป็นเยี่ยมในโลก

คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ชาดก เอกนิบาต

แต่งอธิบายให้สมเหตุสมผล โดยใช้สุภาษิตที่สนามหลวงแผนก
ธรรมกำหนดมาให้ จำนวน ๓ สุภาษิตข้างล่างนี้ มาประกอบอ้างอิง
เพียง ๑ สุภาษิต และสุภาษิตที่อ้างมานั้น ควรอธิบายเชื่อมความให้ สม
กับเรื่องในกระทู้ตั้ง

ในชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในกระดาษใบตอบตั้งแต่ ๒ หน้า
(เว้นบรรทัด) ขึ้นไป

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

<p style="text-align: center;">สีลํ ยาว ขรา สาธุ.</p> <p style="text-align: center;">ศีลยังประโยชน์ให้สำเร็จตราบเท่าขรา</p> <p style="text-align: right;">คัมภีร์ที่มา : สังยุตต นิกาย สคาถวรรค</p>
<p style="text-align: center;">สุโข ปุณณสฺส อัจจโย.</p> <p style="text-align: center;">ความสั่งสมขึ้นซึ่งบุญ นำสุขมาให้</p> <p style="text-align: right;">คัมภีร์ที่มา : ขุททก นิกาย ธรรมบท</p>
<p style="text-align: center;">กมฺมนา วตตตี โลโก.</p> <p style="text-align: center;">สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม</p> <p style="text-align: right;">คัมภีร์ที่มา : ขุททก นิกาย ธรรมบท</p>

ปัญหาวิชาธรรม ธรรมศึกษาชั้นตรี
ระดับมัธยมศึกษา
สอบในสนามหลวง
วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. สมถกรรมฐานเป็นอุบายทำอะไรอะไรสงบ ?

ก. กาย

ข. วาจา

ค. ใจ

ง. ปัญญา

๒. วิปัสสนากรรมฐานเป็นอุบายให้เกิดอะไร ?

ก. ศีล

ข. สมาธิ

ค. ปัญญา

ง. ฌาน

๓. การเจริญวิปัสสนากรรมฐานมีประโยชน์อย่างไร ?

ก. ทำให้จิตสงบ

ข. ทำให้รู้แจ้ง

ค. ทำให้จิตผ่องใส

ง. ทำให้เบื่อหน่าย

๔. กิเลสเป็นเหตุใครเรียกว่าอะไร ?

ก. กามคุณ

ข. กิเลสสาม

ค. วัตถุสาม

ง. กามฉันทะ

๕. สิ่งของอันน่าใคร่เรียกว่าอะไร ?

ก. กามคุณ

ข. กิเลสกาม

ค. วัตถุกาม

ง. กามฉันทะ

๖. ผู้ลุ่มหลงหมกมุ่นอยู่ในสิ่งอันน่าใคร่เพราะถูกอะไรครอบงำ ?

ก. กิเลสกาม

ข. วัตถุกาม

ค. กามาสวะ

ง. กามวิตก

๗. การบูชาด้วยสิ่งของเรียกว่าอะไร ?

ก. อามิสบูชา

ข. ปฏิบัติบูชา

ค. พุทธบูชา

ง. ธรรมบูชา

๘. ปฏิบัติบูชามีประโยชน์สูงสุดอย่างไร ?

ก. จิตใจสงบ

ข. ร่ำรวย

ค. ผู้คนนับถือ

ง. พันทุกข์

๙. การต้อนรับผู้มาเยือนด้วยอาหารน้ำดื่มชื่อว่าปฏิบัติตามหลักธรรมใด ?

ก. อามิสบูชา

ข. ปฏิบัติบูชา

ค. อามิสปฏิสันถาร

ง. ธรรมปฏิสันถาร

๑๐. การพูดจาไพเราะต้อนรับผู้มาเยือนได้ชื่อว่าปฏิบัติตามหลักธรรมใด ?

ก. อามิสบูชา

ข. ปฏิบัติบูชา

ค. อามิสปฏิสันถาร

ง. ธรรมปฏิสันถาร

๑๑. คนมีสุขภาพที่ดีได้ชื่อว่ามีความสุขประเภทใด ?

ก. อามิสสุข

ข. นิรามิสสุข

ค. กายิกสุข

ง. เจตสิกสุข

๑๒. คนมีสุขภาพจิตที่ดีได้ชื่อว่ามีความสุขประเภทใด ?

ก. อามิสสุข

ข. นิรามิสสุข

ค. กายิกสุข

ง. เจตสิกสุข

๑๓. ข้อใดไม่ใช่รัตนนะ ๓ ?

ก. พระพุทธรูป

ข. พระธรรม

ค. พระสงฆ์

ง. พระพรหม

๑๔. พระบริสุทธิคุณเป็นคุณสมบัติของรัตนนะใด ?

ก. พระพุทธรูป

ข. พระธรรม

ค. พระสงฆ์

ง. พระพรหม

๑๕. คำว่า ตถาคตเป็นแต่เพียงผู้บอก เป็นการให้ความสำคัญกับรัตนนะใด ?

ก. พระพุทธรูป

ข. พระธรรม

ค. พระสงฆ์

ง. พระรัตนตรัย

๑๖. ความนึกคิดไปในทางที่ไม่ดีเรียกว่าอะไร ?

ก. กามวิตก

ข. พยาบาทวิตก

ค. วิหิงสาวิตก

ง. อภุศลวิตก

๑๗. คนถูกกามวิตกครอบงำมักมีพฤติกรรมเช่นไร ?

ก. ชอบเบียดเบียน

ข. โลก

ค. ปองร้าย

ง. หมกมุ่นในกาม

๑๘. คนถูกพยาบาทวิตกครอบงำมักมีพฤติกรรมเช่นไร ?

ก. ชอบเบียดเบียน

ข. โลก

ค. ปองร้าย

ง. หมกมุ่นในกาม

๑๙. คนถูกวิหิงสาวิตกครอบงำมักมีพฤติกรรมเช่นไร ?

ก. ชอบเบียดเบียน

ข. โลก

ค. ปองร้าย

ง. หมกมุ่นในกาม

๒๐. กิเลสที่เฝ้าลนจิตใจคนให้เราร้อนเรียกว่าอะไร ?

ก. อุกุศล

ข. อคติ

ค. อบายมุข

ง. อัคติ

๒๑. คนหมกมุ่นในกามไม่เลิกลูกเขาเมียใครเพราะถูกไฟใดครอบงำ ?

ก. ไฟราคะ

ข. ไฟโทสะ

ค. ไฟโมหะ

ง. ไฟโลภะ

๒๒. คนหมกมุ่นในกามต้องแก้ด้วยวิธีใด ?

ก. เจริญเมตตา

ข. เจริญกรุณา

ค. อบรมปัญญา

ง. สัจจวโรกาม

๒๓. คนโงรง่ายคิดทำร้ายผู้อื่นเพราะถูกไฟใดครอบงำ ?

ก. ไฟราคะ

ข. ไฟโทสะ

ค. ไฟโมหะ

ง. ไฟโลภะ

๒๔. คนโงรง่ายคิดทำร้ายผู้อื่นต้องแก้ด้วยวิธีใด ?

ก. เจริญเมตตา

ข. เจริญกรุณา

ค. อบรมปัญญา

ง. สัจจในกาม

๒๕. คนหลงผิด เชื่อง่าย ไม่รู้จักบาปบุญคุณโทษ เพราะถูกไฟใดครอบงำ ?

ก. ไฟราคะ

ข. ไฟโทสะ

ค. ไฟโมหะ

ง. ไฟโลภะ

๒๖. คนหลงผิดเชื่อง่ายต้องแก้ด้วยวิธีใด ?

ก. เจริญเมตตา

ข. เจริญกรุณา

ค. อบรมปัญญา

ง. สัจจในกาม

๒๗. ประชาธิปไตยล้มเหลวเพราะขาดอธิปไตยใด ?

ก. อัตตาทิปไตย

ข. โลกาธิปไตย

ค. รัชมาริปไตย

ง. ประชาธิปไตย

๒๘. อธิปไตยใดก่อให้เกิดความวุ่นวายแก่สังคมมากที่สุด ?

ก. อัตตาทิปไตย

ข. โลกาธิปไตย

ค. รัชมาริปไตย

ง. ประชาธิปไตย

๒๙. ปัญญาหยั่งรู้เหตุผลตามความเป็นจริงเรียกว่าอะไร ?

ก. ฌาน

ข. ญาณ

ค. สมาบัติ

ง. อภิญญา

๓๐. สัจจญาณทำหน้าที่อย่างไรในทุกข์ ?

ก. กำหนดรู้ทุกข์

ข. ละเหตุเกิดทุกข์

ค. ทำให้แจ้งชัด

ง. ทำให้มีขึ้นมา

๓๑. กิจจญาณทำหน้าที่อย่างไรในทุกข์สมุทัย ?

ก. กำหนดรู้ทุกข์

ข. ละเหตุเกิดทุกข์

ค. ทำให้แจ้งชัด

ง. ทำให้มีขึ้นมา

๓๒. กตญาณทำหน้าที่อย่างไรในทุกข์นิโรธ ?

ก. กำหนดรู้ทุกข์

ข. ละเหตุเกิดของทุกข์

ค. ทำให้แจ้งชัดแล้ว

ง. ทำให้มีขึ้นมา

๓๓. ความอยากในอิฏฐารมณ์เป็นต้นหาประเภทใด ?

ก. กามตัณหา

ข. ภวตัณหา

ค. วิภวตัณหา

ง. กิเลสตัณหา

๓๔. ความอยากมีอยากเป็นเป็นต้นหาประเภทใด ?

ก. กามตัณหา

ข. ภวตัณหา

ค. วิภวตัณหา

ง. ถูกทุกข้อ

๓๕. มัชฌิมาปฏิปทาคือทางสายกลางตรงกับอริยสังข์ข้อใด ?

ก. ทุกข์

ข. สมุทัย

ค. นิโรธ

ง. มรรค

๓๖. ธรรมที่เป็นเหตุให้ประสบความสำเร็จหมายถึงข้อใด ?

ก. อิทธิบาท ๔

ข. พรหมวิหาร ๔

ค. จักร ๔

ง. วุฑฒิ ๔

๓๗. ความมีใจรักในกิจการงานที่ทำหมายถึงข้อใด ?

ก. ฉันทะ

ข. วิริยะ

ค. จิตตะ

ง. วิมังสา

๓๘. ความเพียรพยายามในกิจการงานที่ทำหมายถึงข้อใด ?

ก. ฉันทะ

ข. วิริยะ

ค. จิตตะ

ง. วิมังสา

๓๙. ความเอาใจใส่ฝึกฝนในการศึกษาหมายถึงข้อใด ?

ก. ฉันทะ

ข. วิริยะ

ค. จิตตะ

ง. วิมังสา

๔๐. ความรักเมตตาไม่เลือกชาติชั้นวรรณะเราเขาจัดเข้าในหลักธรรมใด ?

ก. เบญจศีล

ข. เบญจธรรม

ค. พรหมวิหาร

ง. อัปมัณฺญา

๔๑. ความปรารถนาให้คนอื่นเป็นสุขจัดเป็นคุณธรรมใด ?

ก. เมตตา

ข. กรุณา

ค. มุทิตา

ง. อุเบกขา

๔๒. พบเห็นคนป่วยไร้ที่พึ่งเกิดความสงสารคิดช่วยเหลือชื่อว่า มีคุณธรรมใด ?

ก. เมตตา

ข. กรุณา

ค. มุทิตา

ง. อุเบกขา

๔๓. การแสดงความยินดีในเมื่อคนอื่นประสบความสำเร็จชื่อว่า มีคุณธรรมใด ?

ก. เมตตา

ข. กรุณา

ค. มุทิตา

ง. อุเบกขา

๔๔. มิตรปฏิรูปหมายถึงมิตรประเภทใด ?

ก. มิตรเทียม

ข. มิตรแท้

ค. กัลยาณมิตร

ง. ถูกทุกข้อ

๔๕. เพื่อนที่หวังแค่ผลประโยชน์จากเพื่อนจัดเป็นมิตรประเภทใด ?

ก. คนดีแต่พูด

ข. คนปกอลอก

ค. คนหัวประจบ

ง. คนชักชวนในทางชั่ว

๔๖. ออกปากฟังไม่ได้เป็นลักษณะของมิตรประเภทใด ?

ก. คนดีแต่พูด

ข. คนปกอลอก

ค. คนหัวประจบ

ง. คนชักชวนในทางชั่ว

๔๗. จะทำดีหรือชั่วก็คล้ายตามเป็นลักษณะของมิตรประเภทใด ?

ก. คนดีแต่พูด

ข. คนปกอลอก

ค. คนหัวประจบ

ง. คนชักชวนในทางชั่ว

๔๘. ชักชวนดื่มน้ำเมาเป็นลักษณะของมิตรประเภทใด ?

ก. ดีแต่พูด

ข. ปอกลอก

ค. ชักชวนในทางฉิบหาย

ง. หัวประจบ

๔๙. มิตรแท้มีกี่ประเภท ?

ก. ๑ ประเภท

ข. ๒ ประเภท

ค. ๓ ประเภท

ง. ๔ ประเภท

๕๐. เพื่อนไม่ทิ้งเพื่อนในยามลำบากจัดเป็นมิตรประเภทใด ?

ก. มีอุปการะ

ข. ร่วมสุขร่วมทุกข์

ค. แนะนำประโยชน์

ง. มีความรักใคร่

ให้เวลา ๕๐ นาที

๕. สิ่งของอันน่าใคร่เรียกว่าอะไร ?

ก. กามคุณ

ข. กิเลสกาม

ค. วัตถุกาม

ง. กามฉันทะ

๖. ผู้ลุ่มหลงหมกมุ่นอยู่ในสิ่งอันน่าใคร่เพราะถูกอะไรครอบงำ ?

ก. กิเลสกาม

ข. วัตถุกาม

ค. กามาสวะ

ง. กามวิตก

๗. การบูชาด้วยสิ่งของเรียกว่าอะไร ?

ก. อามิสบูชา

ข. ปฏิบัติบูชา

ค. พุทธบูชา

ง. ธรรมบูชา

๘. ปฏิบัติบูชามีประโยชน์สูงสุดอย่างไร ?

ก. จิตใจสงบ

ข. ร่ำรวย

ค. ผู้คนนับถือ

ง. พันทุกข์

๙. การต้อนรับผู้มาเยือนด้วยอาหารน้ำดื่มชื่อว่าปฏิบัติตามหลักธรรมใด ?

ก. อามิสบูชา

ข. ปฏิบัติบูชา

ค. อามิสปฏิสันถาร

ง. ธรรมปฏิสันถาร

๑๐. การพูดจาไพเราะต้อนรับผู้มาเยือนได้ชื่อว่าปฏิบัติตามหลักธรรมใด ?

ก. อามิสบูชา

ข. ปฏิบัติบูชา

ค. อามิสปฏิสันถาร

ง. ธรรมปฏิสันถาร

๑๑. คนมีสุขภาพที่ดีได้ชื่อว่ามีความสุขประเภทใด ?

ก. อามิสสุข

ข. นิรามิสสุข

ค. กายิกสุข

ง. เจตสิกสุข

๑๒. คนมีสุขภาพจิตที่ดีได้ชื่อว่ามีความสุขประเภทใด ?

ก. อามิสสุข

ข. นิรามิสสุข

ค. กายิกสุข

ง. เจตสิกสุข

๑๓. ข้อใดไม่ใช่รัตนนะ ๓ ?

ก. พระพุทธรูป

ข. พระธรรม

ค. พระสงฆ์

ง. พระพรหม

๑๔. พระบริสุทธิคุณเป็นคุณสมบัติของรัตนนะใด ?

ก. พระพุทธรูป

ข. พระธรรม

ค. พระสงฆ์

ง. พระพรหม

๑๕. คำว่า ตถาคตเป็นแต่เพียงผู้บอกเป็นการให้ความสำคัญกับรัตนนะใด ?

ก. พระพุทธรูป

ข. พระธรรม

ค. พระสงฆ์

ง. พระรัตนตรัย

๑๖. ความนึกคิดไปในทางที่ไม่ดีเรียกว่าอะไร ?

ก. กามวิตก

ข. พยาบาทวิตก

ค. วิหิงสาวิตก

ง. อภุศลวิตก

๑๗. คนถูกกามวิตกครอบงำมักมีพฤติกรรมเช่นไร ?

ก. ชอบเบียดเบียน

ข. โลก

ค. ปองร้าย

ง. หมกมุ่นในกาม

๑๘. คนถูกพยาบาทวิตกครอบงำมักมีพฤติกรรมเช่นไร ?

ก. ชอบเบียดเบียน

ข. โลก

ค. ปองร้าย

ง. หมกมุ่นในกาม

๑๙. คนถูกวิหิงสาวิตกครอบงำมักมีพฤติกรรมเช่นไร ?

ก. ชอบเบียดเบียน

ข. โลก

ค. ปองร้าย

ง. หมกมุ่นในกาม

๒๐. กิเลสที่เฝ้าลนจิตใจคนให้เราร้อนเรียกว่าอะไร ?

ก. อุกุศล

ข. อคติ

ค. อบายมุข

ง. อัคติ

๒๑. คนหมกมุ่นในกามไม่เลิกลูกเขาเมียใครเพราะถูกไฟใดครอบงำ ?

ก. ไฟราคะ

ข. ไฟโทสะ

ค. ไฟโมหะ

ง. ไฟโลภะ

๒๒. คนหมกมุ่นในกามต้องแก้ด้วยวิธีใด ?

ก. เจริญเมตตา

ข. เจริญกรุณา

ค. อบรมปัญญา

ง. สัจจวโรกาม

๒๓. คนโกรธง่ายคิดทำร้ายผู้อื่นเพราะถูกไฟใดครอบงำ ?

ก. ไฟราคะ

ข. ไฟโทสะ

ค. ไฟโมหะ

ง. ไฟโลภะ

๒๔. คนโกรธง่ายคิดทำร้ายผู้อื่นต้องแก้ด้วยวิธีใด ?

ก. เจริญเมตตา

ข. เจริญกรุณา

ค. อบรมปัญญา

ง. สัจจวินัย

๒๕. คนหลงผิดเชื่อง่ายไม่รู้จักบาปบุญคุณโทษเพราะถูกไฟใดครอบงำ ?

ก. ไฟราคะ

ข. ไฟโทสะ

ค. ไฟโมหะ

ง. ไฟโลภะ

๒๖. คนหลงผิดเชื่อง่ายต้องแก้ด้วยวิธีใด ?

ก. เจริญเมตตา

ข. เจริญกรุณา

ค. อบรมปัญญา

ง. สัจจวินัย

๒๗. ประชาธิปไตยล้มเหลวเพราะขาดอธิปไตยใด ?

ก. อัตตาริปไตย

ข. โลกาธิปไตย

ค. รัชมาริปไตย

ง. ประชาธิปไตย

๒๘. อธิปไตยใดก่อให้เกิดความวุ่นวายแก่สังคมมากที่สุด ?

ก. อัตตาริปไตย

ข. โลกาธิปไตย

ค. รัชมาริปไตย

ง. ประชาธิปไตย

๒๙. ปัญญาหยั่งรู้เหตุผลตามความเป็นจริงเรียกว่าอะไร ?

ก. ฌาน

ข. ญาณ

ค. สมาบัติ

ง. อภิญญา

๓๐. สัจจญาณทำหน้าที่อย่างไรในทุกข์ ?

ก. กำหนดรู้ทุกข์

ข. ละเหตุเกิดทุกข์

ค. ทำให้แจ้งชัด

ง. ทำให้มีขึ้นมา

๓๑. กิจจญาณทำหน้าที่อย่างไรในทุกขสมุทัย ?

ก. กำหนดรู้ทุกข์

ข. ละเหตุเกิดทุกข์

ค. ทำให้แจ้งชัด

ง. ทำให้มีขึ้นมา

๓๒. กตญาณทำหน้าที่อย่างไรในทุกขนิโรธ ?

ก. กำหนดรู้ทุกข์

ข. ละเหตุเกิดของทุกข์

ค. ทำให้แจ้งชัดแล้ว

ง. ทำให้มีขึ้นมา

๓๓. ความอยากในอิฏฐารมณ์เป็นต้นหาประเภทใด ?

ก. กามตัณหา

ข. ภวตัณหา

ค. วิภวตัณหา

ง. กิเลสตัณหา

๓๔. ความอยากมีอยากเป็น เป็นต้นหาประเภทใด ?

ก. กามตัณหา

ข. ภวตัณหา

ค. วิภวตัณหา

ง. ถูกทุกข้อ

๔๑. ความปรารถนาให้คนอื่นเป็นสุขจัดเป็นคุณธรรมใด ?

ก. เมตตา

ข. กรุณา

ค. มุทิตา

ง. อุเบกขา

๔๒. พบเห็นคนป่วยไร้ที่พึ่งเกิดความสงสารคิดช่วยเหลือชื่อว่า มีคุณธรรมใด ?

ก. เมตตา

ข. กรุณา

ค. มุทิตา

ง. อุเบกขา

๔๓. การแสดงความยินดีในเมื่อคนอื่นประสบความสำเร็จชื่อว่า มีคุณธรรมใด ?

ก. เมตตา

ข. กรุณา

ค. มุทิตา

ง. อุเบกขา

๔๔. มิตรปฏิรูปหมายถึงมิตรประเภทใด ?

ก. มิตรเทียม

ข. มิตรแท้

ค. กัลยาณมิตร

ง. ถูกทุกข้อ

๔๕. เพื่อนที่หวังแค่ผลประโยชน์จากเพื่อนจัดเป็นมิตรประเภทใด ?

ก. คนดีแต่พูด

ข. คนปกอลอก

ค. คนหัวประจบ

ง. คนชักชวนในทางชั่ว

๔๖. ออกปากฟังไม่ได้เป็นลักษณะของมิตรประเภทใด ?

ก. คนดีแต่พูด

ข. คนปกอลอก

ค. คนหัวประจบ

ง. คนชักชวนในทางชั่ว

๔๗. จะทำดีหรือชั่วก็คล้ายตามเป็นลักษณะของมิตรประเภทใด ?

ก. คนดีแต่พูด

ข. คนปกอลอก

ค. คนหัวประจบ

ง. คนชักชวนในทางชั่ว

๔๘. ชักชวนดื่มน้ำเมาเป็นลักษณะของมิตรประเภทใด ?

ก. ดีแต่พูด

ข. ปกอลอก

ค. ชักชวนในทางฉิบหาย

ง. หัวประจบ

๔๙. มิตรแท้มีกี่ประเภท ?

ก. ๑ ประเภท

ข. ๒ ประเภท

ค. ๓ ประเภท

ง. ๔ ประเภท

๕๐. เพื่อนไม่ทิ้งเพื่อนในยามลำบากจัดเป็นมิตรประเภทใด ?

ก. มีอุปการะ

ข. ร่วมสุขร่วมทุกข์

ค. แนะนำประโยชน์

ง. มีความรักใคร่

ใช้เวลา ๕๐ นาที

๕. เจ้าชายสิทธัตถะทรงเห็นคนแก่ คนเจ็บ คนตาย แล้วมีพระทัยเช่นใด ?

ก. ประทับใจ

ข. สงสาร

ค. แปลกใจ

ง. สลดใจ

๖. พญาวสวัตตีมารห้ามเจ้าชายสิทธัตถะไม่ให้ทำอะไร ?

ก. ศึกษา

ข. ครองราชย์

ค. ออกบวช

ง. ประพาสอุทยาน

๗. สิ่งใดที่เจ้าชายสิทธัตถะใช้ตัดพระเกศโมลี ?

ก. มีดดาบ

ข. พระขรรค์

ค. มีดโกน

ง. กรรไกร

๘. การทรมานกายตนให้ลำบากเรียกว่าอะไร ?

ก. ทุกรกิริยา

ข. กาลกิริยา

ค. อกาลกิริยา

ง. อากัปกิริยา

๙. อาหารชนิดใดที่นางสุชาดาถวายพระมหาบุรุษ ?

ก. ขนมнга

ข. ขนมกุ่มมาส

ค. ข้าวสาลี

ง. ข้าวมธุปายาส

๑๐. พระมหาบุรุษตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าใต้ต้นไม้ใด ?

ก. ต้นไทร

ข. ต้นสาละ

ค. ต้นโพธิ์

ง. ต้นรัง

๑๑. หลังตรัสรู้พระพุทธเจ้าทรงประกาศพระศาสนาอยู่กี่ปี ?

ก. ๒๙ ปี

ข. ๓๕ ปี

ค. ๔๕ ปี

ง. ๘๐ ปี

๑๒. พระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน ณ เมืองใด ?

ก. ราชคฤห์

ข. สาวตถิ

ค. ไผศาลี

ง. กุสินารา

๑๓. พระอัญญาโกณฑัญญะเกิดในวรรณะใด ?

ก. กษัตริย์

ข. พราหมณ์

ค. แพศย์

ง. ศูทร

๑๔. ก่อนบวช พระอัญญาโกณฑัญญะมีความเชี่ยวชาญในศาสตร์ใด ?

ก. วิทยาศาสตร์

ข. โหราศาสตร์

ค. คณิตศาสตร์

ง. นิติศาสตร์

๑๕. สาวกรูปใดออกบวชตามพระมหาบุรุษเพราะมั่นใจในคำทำนายของตน ?

ก. พระอัญญาโกณฑัญญะ

ข. พระสารีบุตร

ค. พระอุบาลี

ง. พระอานนท์

๑๖. พระอัญญาโกณฑัญญะได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้เลิศในด้านใด ?

ก. กตัญญู

ข. รัตตัญญู

ค. ธรรมัญญู

ง. กาลัญญู

๑๗. พระอรุเวลกัสสปะเคยเป็นนักบวชลัทธิใด ?

ก. นิครนถ์

ข. ดาบส

ค. ขฎิถ

ง. ปริพาชก

๑๘. พระอรุเวลกัสสปะเคยถือลัทธิบูชาสิ่งใด ?

ก. เทพเจ้า

ข. นาค

ค. ผีบรรพบุรุษ

ง. ไฟ

๑๙. พระอรุณเวลกัสสปะเป็นที่นับถือของชาวเมืองใด ?

ก. พาราณสี **ข. ราชคฤห์**

ค. กบิลพัสดุ์ **ง. โภศาลี**

๒๐. อาทิตตปริยายสูตรเป็นเทศนาว่าด้วยเรื่องใด ?

ก. ไฟคือของร้อน **ข. น้ำคือของเย็น**

ค. โรคคือภัยร้าย **ง. เกิดคือทุกข์**

๒๑. สาวกกลุ่มใดสำเร็จเป็นพระอรหันต์เพราะฟังอาทิตตปริยายสูตร ?

ก. ปัญจวัคคีย์ **ข. สหายพระยสะ**

ค. ภัททวัคคีย์ **ง. ชฎิล ๓ พี่น้อง**

๒๒. สาวกองค์ใดเป็นกำลังสำคัญช่วยประกาศพระศาสนาในเมือง
ราชคฤห์ ?

ก. พระโกณฑัญญะ **ข. พระอรุณเวลกัสสปะ**

ค. พระสารีบุตร **ง. พระราहुล**

๒๓. พระอรุณเวลกัสสปะได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้เลิศในด้านใด ?

ก. อยู่ป่าเป็นวัตร **ข. มีฤทธิ์มาก**

ค. มีบริวารมาก **ง. ทรงจีวรเศร้าหมอง**

๒๔. พระสารีบุตรมีนามเดิมว่าอย่างไร ?

ก. อุปติสสะ **ข. โกลิตะ**

ค. วัปปะ **ง. อัสนธิ**

๒๕. พระสารีบุตรเกิดในวรรณะใด ?

ก. กษัตริย์

ข. พราหมณ์

ค. แพศย์

ง. ศูทร

๒๖. มารดาของอุปติสสมาณพมึชื่อว่าอะไร ?

ก. สุขาดา

ข. สารี

ค. โมคคัลลี

ง. สุปปวาสา

๒๗. ก่อนบวชพระสารีบุตรมีเพื่อนสนิทชื่อว่าอะไร ?

ก. อุปติสสะ

ข. โกลิตะ

ค. วัปปะ

ง. มหานามะ

๒๘. พระสารีบุตรได้ดวงตาเห็นธรรมเพราะฟังธรรมจากใคร ?

ก. พระพุทธเจ้า

ข. พระวัปปะ

ค. พระมหานามะ

ง. พระอัสสชิ

๒๙. พระสารีบุตรบวชได้กี่วันจึงสำเร็จเป็นพระอรหันต์ ?

ก. ๗ วัน

ข. ๑๕ วัน

ค. ๒๐ วัน

ง. ๓๐ วัน

๓๐. พระสารีบุตรได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้เลิศในด้านใด ?

ก. รู้ราตรีนาน

ข. มีปัญญามาก

ค. มีฤทธิ์มาก

ง. มีบริวารมาก

๓๑. พระสารีบุตรนิพพานที่ใด ?

ก. ห้องครัว

ข. ห้องรับแขก

ค. ห้องที่เกิด

ง. ระเบียบงบ้าน

๓๒. โกลิตะเป็นชื่อเดิมของพระสาวกองค์ใด ?
ก. พระสารีบุตร	ข. พระโมคคัลลานะ
ค. พระอุบาลี	ง. พระอานนท์
๓๓. โกลิตมาณพเป็นชาวเมืองใด ?
ก. พาราณสี	ข. ราชคฤห์
ค. ไทศาลี	ง. กบิลพัสดุ์
๓๔. โกลิตมาณพเกิดในวาระใด ?
ก. กษัตริย์	ข. พราหมณ์
ค. แพศย์	ง. ศูทร
๓๕. โกลิตมาณพออกบวชพร้อมกับใคร ?
ก. อุปติสสมาณพ	ข. สิงคาลมาณพ
ค. ปัญจวัคคีย์	ง. ปิณฑลิมาณพ
๓๖. โกลิตมาณพออกบวชเพื่อหวังสิ่งใด ?
ก. เป็นเจ้าลัทธิ	ข. ผู้มีฤทธิ์
ค. มีชื่อเสียง	ง. ดับทุกข์
๓๗. พระสาวกองค์ใดที่พระพุทธเจ้าทรงยกย่องว่ามีฤทธิ์มาก ?
ก. พระวัปปะ	ข. พระภัททิยะ
ค. พระสารีบุตร	ง. พระโมคคัลลานะ
๓๘. ภิกษุณีรูปใดมีความเกี่ยวพันเป็นพระญาติกับพระพุทธเจ้า ?
ก. พระปชาบดีโคตมี	ข. พระนันทา
ค. พระเขมา	ง. พระปฎาจารา

๓๙. ภิกษุณีรูปแรกในพระพุทธศาสนาชื่อใคร ?
ก. พระปชาบดีโคตมี   ข. พระนันทา
ค. พระเขมา   ง. พระปฏาจารา
๔๐. พระมหาปชาบดีโคตมามีเถรีสำเร็จเป็นพระอรหันต์เพราะฟังธรรม
จากใคร ?
ก. พระพุทธเจ้า   ข. พระสารีบุตร
ค. พระอานนท์   ง. พระนันทะ
๔๑. พระเขมาเถรีเคยเป็นพระมเหสีของกษัตริย์พระองค์ใด ?
ก. สุทโธทนะ   ข. ปเสนทิโกศล
ค. พิมพิสาร   ง. จัณฑปัชโชต
๔๒. พระเขมาเถรีได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้เลิศในด้านใด ?
ก. มีปัญญามาก   ข. มีฤทธิ์มาก
ค. ทรงจำวินัย   ง. ทรงจิวรเศร้าย่อมอง
๔๓. ผู้ประกาศตนว่าพระพุทธเจ้าเป็นของเราตรงกับข้อใด ?
ก. พุทธมามกะ   ข. ธรรมมามกะ
ค. สังฆมามกะ   ง. ถูกทุกข้อ
๔๔. วันจาตุรงคสันนิบาตตรงกับข้อใด ?
ก. มาฆบูชา   ข. วิสาขบูชา
ค. อัฐมีบูชา   ง. อาสาฬหบูชา
๔๕. พระพุทธเจ้าประสูติตรัสรู้และปรินิพพานตรงกับวันใด ?
ก. มาฆบูชา   ข. วิสาขบูชา
ค. อัฐมีบูชา   ง. อาสาฬหบูชา

๔๖. ประโยชน์ของศาสนพิธีคือข้อใด ?

ก. พิธีเรียบบร้อย	ข. เพิ่มพูนศรัทธา
ค. รักษาวัฒนธรรม	ง. ถูกทุกข้อ

๔๗. ข้อใดเป็นส่วนประกอบพิธีสวดพระอภิธรรมศพ ?

ก. ชันน้ำมนต์	ข. เทียนน้ำมนต์
ค. เครื่องทองน้อย	ง. หล้าคา

๔๘. เครื่องสักการะบูชาที่พุทธศาสนิกชนรู้จักกันดี มี ๓ อย่างคือ... ?

ก. รูป-เทียน-น้ำมนต์	ข. รูป-เทียน-ดอกไม้
ค. รูป-เทียน-พานพุ่ม	ง. ถูกทุกข้อ

๔๙. คำว่า “อัญชลี” มีความหมายตรงกับข้อใด ?

ก. การประณมมือ	ข. การไหว้
ค. การกราบ	ง. นั่งกระโหย่ง

๕๐. การอาราธนาพระปริตรเพื่อให้พระสงฆ์ทำอะไร ?

ก. แสดงธรรม	ข. สวดอภิธรรม
ค. สวดมาติกา	ง. ผิดทุกข้อ

ใช้เวลา ๕๐ นาที

ปัญหาวิชาพุทธประวัติ ธรรมศึกษาชั้นตรี
ระดับมัธยมศึกษา
สอบในสวนามหลวง
วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. ข้อใดเป็นพื้นฐานให้มนุษย์มีระเบียบวินัย ?
ก. ทาน	ข. ศีล
ค. สมาธิ	ง. ปัญญา
๒. ข้อใด ไม่ใช่ประโยชน์ของวินัย ?
ก. มีระเบียบ	ข. มีความดีอดร้อน
ค. ปลอดภัย	ง. สงบสุข
๓. คำใดมีความหมายเช่นเดียวกับวินัย ?
ก. ศีล	ข. ธรรม
ค. คุณธรรม	ง. พฤติกรรม

๔. สังคมวุ่นวายเพราะคนขาดสิ่งใด ?

ก. เทคโนโลยี

ข. ความรู้

ค. ศิล

ง. ทรัพยากร

๕. ศิลเป็นหลักควบคุมความประพฤติด้านใด ?

ก. กายวาจา

ข. กายใจ

ค. วาจาใจ

ง. กายวาจาใจ

๖. ศิลข้อ ๑ มุ่งส่งเสริมให้ผู้รักษามีหลักธรรมใด ?

ก. เมตตากรุณา

ข. ความอดทน

ค. ความจริงใจ

ง. ความกตัญญู

๗. ข้อใดคนโลมเข้าในการทำผิดศิลปข้อ ๑ ?

ก. ทำร้ายจิตใจ

ข. ทำร้ายร่างกาย

ค. ทำลายทรัพย์สิน

ง. ทำลายชื่อเสียง

๘. การฆ่าในข้อใดไม่เป็นปาณาติบาต ?

ก. จ้างวานฆ่า

ข. รับจ้างฆ่า

ค. ฆ่าตัวตาย

ง. ฆ่าโดยไม่ตั้งใจ

๙. ข้อใดไม่ใช่การทำผิดศิลปข้อ ๑ ?

ก. ฆ่า

ข. ทำร้ายร่างกาย

ค. ทรกรรม

ง. โจรกรรม

๑๐. การทำชีวิตสัตว์ให้ตกลงไปมีความหมายตรงกับคำบาลีในข้อใด ?

ก. ปาณาติบาต

ข. อทินนาทาน

ค. กาเมสุมิจฉาจาร

ง. มุสาวาท

๑๑. ศิลข้อ ๒ บัญญัติขึ้นเพื่อป้องกันการล่วงละเมิดเรื่องใด ?
- ก. ชีวิต **ข. ทรัพย์สิน**
 ค. ร่างกาย **ง. จิตใจ**
๑๒. แอบสลับร่องเท้าของตนกับของเพื่อนที่มีราคาแพงกว่าเรียกว่าอะไร ?
- ก. กรรโชก **ข. สับเปลี่ยน**
 ค. เปียดบัง **ง. ตระบัด**
๑๓. สวิญญาณกทรัพย์ในศิลข้อ ๒ ตรงกับข้อใด ?
- ก. บ้าน **ข. รถยนต์**
 ค. ต้นไม้ **ง. สัตว์เลี้ยง**
๑๔. พฤติกรรมใดเป็นการกระทำเยี่ยงโจร ?
- ก. ปล้น **ข. ฆ่า**
 ค. กระทำชำเรา **ง. เมาสุรา**
๑๕. ข้อใดขัดหรือแย้งกับศิลข้อ ๒ ?
- ก. เทียวผ้า **ข. ชนวัว**
 ค. ซื่อลอดเตอรื **ง. ย่องเบา**
๑๖. ศิลข้อ ๒ มุ่งส่งเสริมให้ผู้รักษามีหลักธรรมใด ?
- ก. เมตตากรุณา **ข. สัมมาอาชีวะ**
 ค. สัจจะ **ง. กตัญญู**
๑๗. เว้นจากการประพฤติผิดในกามตรงกับศิลข้อใด ?
- ก. ข้อ ๒ **ข. ข้อ ๓**
 ค. ข้อ ๔ **ง. ข้อ ๕**

๒๕. ปัญหายาเสพติดติดสะท้อนว่าคนในสังคมไม่รักษาศีลข้อใด ?

ก. ข้อ ๑

ข. ข้อ ๒

ค. ข้อ ๓

ง. ข้อ ๕

๒๖. เฮโรอีน ยาบ้า ยาไอซ์ ยาอี เป็นสิ่งต้องห้ามตามศีลข้อใด ?

ก. ข้อ ๒

ข. ข้อ ๓

ค. ข้อ ๔

ง. ข้อ ๕

๒๗. คนทำผิดศีลข้อ ๕ จะมีอาการอย่างไร ?

ก. โวยวาย

ข. ทะเลาะวิวาท

ค. ขาดสติ

ง. ถูกทุกข้อ

๒๘. การทำผิดศีลข้อใดจัดเข้าในอบายมุข ?

ก. ฆ่าสัตว์

ข. ดื่มสุราเมรัย

ค. พุดปด

ง. ลักทรัพย์

๒๙. การรักษาศีลข้อ ๕ ส่งเสริมให้คนมีลักษณะเช่นใด ?

ก. มีเมตตา

ข. มีความซื่อสัตย์

ค. มีสติสมบูรณ์

ง. พุดความจริง

๓๐. กัลยาณธรรมข้อ ๑ ทำให้มนุษย์มีพฤติกรรมใด ?

ก. เมตตาต่อกัน

ข. จริงใจต่อกัน

ค. ซื่อตรงต่อกัน

ง. มีสติรอบคอบ

๓๑. กัลยาณธรรมข้อ ๑ สนับสนุนการแก้ปัญหาใด ?

ก. ยาเสพติด

ข. โจรกรรม

ค. ทุจริต

ง. ฆาตกรรม

๔๖. นักเรียนควรประพฤติกัลยาณธรรมข้อสติสัมปชัญญะคู่กับศีลข้อใด ?

ก. ข้อ ๒

ข. ข้อ ๓

ค. ข้อ ๔

ง. ข้อ ๕

๔๗. สุราเป็นต้นเหตุให้ขาดกัลยาณธรรมข้อใด ?

ก. สัจจะ

ข. สติสัมปชัญญะ

ค. เมตตากรุณา

ง. สัมมาอาชีวะ

๔๘. สติสัมปชัญญะเป็นประโยชน์แก่ใคร ?

ก. นักเรียน

ข. คนชั่วร้าย

ค. นักการภารโรง

ง. ถูกทุกข้อ

๔๙. ข้อใดเป็นประโยชน์ที่เกิดจากกัลยาณธรรมข้อสติสัมปชัญญะ ?

ก. รอบคอบ

ข. ไม่เลินเล่อ

ค. ไม่ประมาท

ง. ถูกทุกข้อ

๕๐. มนุษย์จะสมบูรณ์ได้ต้องรักษาศีล ๕ คู่กับหลักธรรมใด ?

ก. เบญจขันธ์

ค. เบญจศีล

ค. เบญจธรรม

ง. เบญจกามคุณ

ใช้เวลา ๕๐ นาที

ปัญหาวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นตรี
ระดับอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป

สอบในสนามหลวง

วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

ทพมาน โปโย โทติ.

ผู้ให้ย่อมเป็นที่รัก

คัมภีร์ที่มา : อังคุตตรนิกาย ปัญจกนิบาต

แต่งอธิบายให้สมเหตุสมผล โดยใช้สุภาษิตที่สนามหลวงแผนก
ธรรมกำหนดมาให้ จำนวน ๓ สุภาษิตข้างล่างนี้ มาประกอบอ้างอิง
เพียง ๑ สุภาษิต และสุภาษิตที่อ้างมานั้น ควรอธิบายเชื่อมความให้
สมกับเรื่องในกระทู้ตั้ง

ในชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในกระดาษใบตอบตั้งแต่ ๒ หน้า
(เว้นบรรทัด) ขึ้นไป

ให้เวลา ๓ ชั่วโมง

<p>ทท์ มิตตานี คนถติ. ผู้ให้ ย่อมผูกไมตรีไว้ได้ คัมภีร์ที่มา : สังยุตตนิกาย สคาถวรรค</p>
<p>ทเทยย ปุริโส ทาน์. คนควรให้ของที่ควรให้ คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ชาดก สัตตกนิบาต</p>
<p>อสารุ สาธุณา ชิเน. ฟังชนะคนไม่ดีด้วยความดี คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ธรรมบท ขุททกนิกาย ชาดก ทุก นิบาต</p>

ปัญหาวิชาธรรม ธรรมศึกษาชั้นตรี
ระดับอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป

สอบในสนามหลวง

วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. พหุประการธรรมหมายถึงธรรมในข้อใด ?

ก. สติ สัมปชัญญะ

ข. หิริ โอตตัปปะ

ค. ขันติ โสรัจจะ

ง. กตัญญูกตเวทิต

๒. ความหมายโดยตรงของสัมปชัญญะคือข้อใด ?

ก. ความระลึกได้

ข. ความรู้ตัว

ค. ความรอบรู้

ง. ความทรงจำ

๓. เทวธรรมที่คุ้มครองโลกให้สงบร่มเย็นคือข้อใด ?

ก. สติ สัมปชัญญะ

ข. ขันติ โสรัจจะ

ค. หิริ โอตตัปปะ

ง. กตัญญูกตเวทิต

๔. ลักษณะของผู้มีหิริคือข้อใด ?

ก. รังเกียจคนชั่ว

ข. ละอายใจที่จะทำชั่ว

ค. กลัวผลบาป

ง. กลัวคนชั่ว

๕. คนมีโศตตปปะมีลักษณะเช่นใด ?

ก. กลัวเสียชื่อ

ข. กลัวบาป

ค. ละอายใจ

ง. รังเกียจคนชั่ว

๖. อุดหนุนต่อความเจ็บป่วยได้เป็นความหมายของธรรมใด ?

ก. หิริโศตตปปะ

ข. สติสัมปชัญญะ

ค. ขันติโสรัจจะ

ง. ขันติ

๗. บุคคลที่หาได้ยากในโลกซึ่งเรียกว่าบุพพการีชน หมายถึงใคร ?

ก. พระมหากษัตริย์

ข. นักปราชญ์

ค. มารดาบิดา

ง. ครูอาจารย์

๘. ความในข้อใดเป็นความหมายของคำว่ากตัญญูกตเวทิต์ ?

ก. ผู้มีพระคุณ

ข. ผู้รู้อุปการะแล้วตอบแทน

ค. ผู้เกิดก่อน

ง. ผู้อุปการะ

๙. เกิดเป็นคนไทยควรกตัญญูกตเวทิต์ต่อใคร ?

ก. มารดาบิดา

ข. ชาตศาสนา

ค. พระมหากษัตริย์

ง. ถูกทุกข้อ

๑๐. ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานเป็นความหมายของรัตนะใด ?

ก. พระพุทธ

ข. พระธรรม

ค. พระสงฆ์

ง. พระรัตนตรัย

๑๑. อาศัยพระคุณใดเป็นที่ตั้ง พระพุทธเจ้าจึงทรงแสดงธรรม ?

ก. พระปัญญาคุณ

ข. พระบริสุทธิคุณ

ค. พระมหากรุณาคุณ

ง. ถูกทุกข้อ

๑๙. อธิปไตยใด ก่อให้เกิดความวุ่นวายแก่สังคมมากที่สุด ?

ก. อัตตาธิปไตย

ข. โลกาธิปไตย

ค. ธัมมาธิปไตย

ง. ประชาธิปไตย

๒๐. ลักษณะที่มีเสมอเหมือนกันทุกคนได้แก่ข้อใด ?

ก. อนิจจตา

ข. ทุกขตา

ค. อนัตตตา

ง. สามัญญลักษณะ

๒๑. จะอยู่กับความทุกข์ได้โดยไม่เดือดร้อนต้องรู้ความจริงในเรื่องใด ?

ก. กฎธรรมชาติ

ข. กฎหมาย

ค. กฎแห่งกรรม

ง. กฎกติกาของสังคม

๒๒. ความลำเอียงไม่ยุติธรรมเรียกว่าอะไร ?

ก. อุกุศลมูล

ข. อคติ

ค. อบายมุข

ง. อวิหิงสา

๒๓. ลำเอียงเพราะรักเรียกว่าอะไร ?

ก. ฉันทาคติ

ข. โทสาคติ

ค. โมหาคติ

ง. ภยาคติ

๒๔. เพียรระวังไม่ให้ความชั่วเกิดขึ้นในจิตใจเรียกว่าอะไร ?

ก. สัจวรปธาน

ข. ปหานปธาน

ค. ภาวนาปธาน

ง. อนุรักษนาปธาน

๒๕. ข้อใด เป็นความหมายของภาวนาปธาน ?

ก. เพียรระวัง

ข. เพียรละ

ค. เพียรให้มีขึ้น

ง. เพียรอนุรักษ์

๔๐. ป้องกันเพื่อนผู้ประมาทแล้วเป็นลักษณะของมิตรประเภทใด ?

ก. มีอุปการะ

ข. ร่วมสุขร่วมทุกข์

ค. แนะนำประโยชน์

ง. มีความรักใคร่

๔๑. ไม่ทิ้งเพื่อนในยามวิบัติเป็นลักษณะของมิตรประเภทใด ?

ก. มีอุปการะ

ข. ร่วมสุขร่วมทุกข์

ค. แนะนำประโยชน์

ง. มีความรักใคร่

๔๒. ห้ามไม่ให้ทำชั่วแนะนำให้ทำความดีเป็นลักษณะของมิตรประเภทใด ?

ก. มีอุปการะ

ข. ร่วมสุขร่วมทุกข์

ค. แนะนำประโยชน์

ง. มีความรักใคร่

๔๓. ทุกข์ ทุกข์ด้วย สุข สุขด้วย เป็นลักษณะของมิตรประเภทใด ?

ก. มีอุปการะ

ข. ร่วมสุขร่วมทุกข์

ค. แนะนำประโยชน์

ง. มีความรักใคร่

๔๔. เส้นทางนำไปสู่ความเสื่อมพินาศหายนะเรียกว่าอะไร ?

ก. อบายมุข

ข. อกุศลมูล

ค. อคติ

ง. อกุศลกรรมบถ

๔๕. เสพสิ่งเสพติดมีโทษอย่างไร ?

ก. เสียทรัพย์

ข. ทะเลาะวิวาท

ค. เป็นโรคเรื้อรัง

ง. ถูกทุกข้อ

๔๖. เมื่อแพทย์อมเสียดายทรัพย์เป็นผลมาจากการกระทำในข้อใด ?

ก. ติดสุรา

ข. เทียบกลางคืน

ค. ติดการพนัน

ง. คบคนชั่ว

๔๗. ปรีตถิมทิส คือทิสเบื่องหน้าหมายถึงบุคคลในข้อใด ?
ก. มารดาบิดา	ข. ครูอาจารย์
ค. สมณพราหมณ์	ง. มิตรสหาย
๔๘. ทักขินทิส คือทิสเบื่องขวาหมายถึงบุคคลในข้อใด ?
ก. มารดาบิดา	ข. มิตรสหาย
ค. สมณพราหมณ์	ง. ครูอาจารย์
๔๙. ห้ามไม่ให้ทำความชั่ว ให้ทำความดีเป็นหน้าที่โดยตรงของใคร ?
ก. มิตรสหาย	ข. มารดาบิดา
ค. ครูอาจารย์	ง. บุตรธิดา
๕๐. บอกลงทางสวรรค์ให้เป็นหน้าที่ใคร ?
ก. มารดาบิดา	ข. มิตรสหาย
ค. สมณพราหมณ์	ง. ครูอาจารย์

 ใช้เวลา ๕๐ นาที

ปัญหาวิชาพุทธประวัติ ธรรมศึกษาชั้นตรี
ระดับอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป

สอบในสวนามหลวง

วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. การประชุมทำปฐมสังคายนาจัดขึ้นหลังจากพุทธปรินิพพาน
กี่เดือน ?

ก. ๑ เดือน	ข. ๒ เดือน
ค. ๓ เดือน	ง. ๔ เดือน
๒. ประธานสงฆ์ทำปฐมสังคายนาพระธรรมวินัยคือใคร ?

ก. พระมหากัสสปะ	ข. พระอานนท์
ค. พระสีวลี	ง. พระเวรตะ
๓. การทำปฐมสังคายนาพระธรรมวินัยปรารภเหตุกี่ประการ ?

ก. ๒ ประการ	ข. ๓ ประการ
ค. ๔ ประการ	ง. ๕ ประการ

๔. ผู้ใดกล่าวต่อพระธรรมวินัยเป็นเหตุให้ทำปฐมสังคายนา ?

ก. พระมหากัสสปะ	ข. พระอุบาลี
ค. พระอานนท์	ง. พระสุภัททะ

๕. การประชุมทำปฐมสังคายนาจัดขึ้นที่ไหน ?

ก. วัดเวฬุวัน	ข. วัดเชตวัน
ค. ถ้ำสัตตบรรณ	ง. เขาคิชฌกูฏ

๖. กษัตริย์ผู้ถวายการอุปถัมภ์ทำปฐมสังคายนาทรงพระนามว่าอะไร ?

ก. พิมพิสาร	ข. ปเสนทิโกศล
ค. อชาตศัตรู	ง. อโศกมหาราช

๗. พระเจ้าอโศกมหาราชทรงอุปถัมภ์การทำสังคายนาครั้งที่เท่าไร ?

ก. ครั้งที่ ๑	ข. ครั้งที่ ๒
ค. ครั้งที่ ๓	ง. ครั้งที่ ๔

๘. คัมภีร์ที่รวบรวมเรื่องราวในชาดกต่าง ๆ คือข้อใด ?

ก. วินัยปิฎก	ข. สุตตันตปิฎก
ค. อภิธรรมปิฎก	ง. ฎกทุกข้อ

๙. คัมภีร์ที่อธิบายพระพุทธรูปตรงกับข้อใด ?

ก. พระบาลี	ข. อรรถกถา
ค. ฎีกา	ง. ปกรณ์วิเสส

๑๖. ประชาชนในชมพูทวีปแบ่งเป็นกี่วรรณะ ?

ก. ๒ วรรณะ

ข. ๓ วรรณะ

ค. ๔ วรรณะ

ง. ๕ วรรณะ

๑๗. ลูกที่เกิดจากพ่อแม่ต่างวรรณะเรียกว่าอะไร ?

ก. พราหมณ์

ข. แพศย์

ค. ศูทร

ง. จัณฑาล

๑๘. พระโพธิสัตว์บำเพ็ญบารมีเต็มเปี่ยมเมื่อครั้งเสวยพระชาติเป็นใคร ?

ก. สุขุมธาบส

ข. พระเวสสันดร

ค. สันตสิทธเทพบุตร

ง. พระสิทธัตถะ

๑๙. พระโพธิสัตว์ประสูติในวงศ์ใด ?

ก. ศากยวงศ์

ข. โกถยวงศ์

ค. อาทิตยวงศ์

ง. โคตมวงศ์

๒๐. กษัตริย์พระองค์ใดเป็นต้นกำเนิดของศากยวงศ์ ?

ก. โอกกากราช

ข. ชยเสนะ

ค. สีหหนุ

ง. อัญชนะ

๒๑. พระโพธิสัตว์ปฏิสนธิในครรภ์ของพระนางใด ?

ก. พิมพา

ข. สิริมหามายา

ค. มหาปชาบดี

ง. ยโสธรา

๒๒. พระโพธิสัตว์อยู่ในครรภ์พระมารดากี่เดือน ?

ก. ๙ เดือน

ข. ๑๐ เดือน

ค. ๑๑ เดือน

ง. ๑๒ เดือน

๒๓. พระโพธิสัตว์ประสูติก่อนพุทธศักราชกี่ปี ?

ก. ๒๙ ปี

ข. ๓๕ ปี

ค. ๔๕ ปี

ง. ๘๐ ปี

๒๔. พระนางสิริมหามายาประสูติพระโอรส ณ ที่ใด ?

ก. ลุมพินีวัน

ข. ลัญจิววัน

ค. อัมพวัน

ง. เวฬุวัน

๒๕. ข้อใดไม่ใช่เหตุอัศจรรย์ในวันประสูติ ?

ก. ดำเนิน ๗ ก้าว

ข. เปล่งอาสภิวาจา

ค. แผ่นดินไหว

ง. ชนมาร

๒๖. บุคคลใดไม่ได้เกิดในวันเดียวกันกับพระโพธิสัตว์ ?

ก. พิมพา

ข. อานนท์

ค. กาฬุทายี

ง. เทวทัต

๒๗. ดาบสใด เข้าเยี่ยมพระโพธิสัตว์หลังประสูติได้ ๓ วัน ?

ก. กบิลดาบส

ข. กาฬเทวิลดาบส

ค. อาฬารดาบส

ง. อุททกดาบส

๒๘. “ถ้าเสด็จออกผนวชจะตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า” พราหมณ์ใดทำนาย ?

ก. โภณฑัญญะ

ข. รามะ

ค. วัปปะ

ง. โทณะ

๒๙. พระมารดาทิวกต หลังจากพระโพธิสัตว์ประสูติได้กี่วัน ?

ก. ๓ วัน

ข. ๕ วัน

ค. ๗ วัน

ง. ๘ วัน

๓๐. ครูคนแรกของเจ้าชายสิทธัตถะคือใคร ?

ก. วิศวามิตร

ข. อสิตดาบส

ค. โภณฑัญญะ

ง. อุททกดาบส

๓๑. เจ้าชายสิทธัตถะทรงอภิเษกสมรสเมื่อพระชนมายุเท่าไร ?

ก. ๑๕ พรรษา

ข. ๑๖ พรรษา

ค. ๒๙ พรรษา

ง. ๓๕ พรรษา

๓๒. เจ้าชายสิทธัตถะออกผนวชเมื่อพระชนมายุเท่าไร ?

ก. ๒๙ พรรษา

ข. ๓๕ พรรษา

ค. ๔๕ พรรษา

ง. ๘๐ พรรษา

๓๓. ข้อใดไม่จัดเข้าในเทวทูต ๔ ?

ก. คนเกิด

ข. คนแก่

ค. คนเจ็บ

ง. คนตาย

๔๖. ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ชาวพุทธควรปฏิบัติตนเช่นใด ?

ก. ถวายทาน

ข. รักษาศีล

ค. เจริญจิตภาวนา

ง. ถูกทุกข้อ

๔๗. พระภิกษุสงฆ์อธิษฐานเข้าจำพรรษาในฤดูฝนเป็นเวลากี่เดือน ?

ก. ๑ เดือน

ข. ๒ เดือน

ค. ๓ เดือน

ง. ๔ เดือน

๔๘. วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ตรงกับวันในข้อใด ?

ก. วันมาฆะ

ข. วันเข้าพรรษา

ค. วันออกพรรษา

ง. วันลอยกระทง

๔๙. วันพระพุทธเจ้าเสด็จลงจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์เรียกว่าวันอะไร ?

ก. วันเทโวโรหณะ

ข. วันมาฆะ

ค. วันวิสาขะ

ง. วันอาสาฬหะ

๕๐. พรหมมา จะ โลกาทิปะตี สะหัมปะติ... เป็นคำอาราธนาอะไร ?

ก. ศีล ๕

ข. ศีล ๘

ค. พระปริตร

ง. พระธรรม

ให้เวลา ๕๐ นาที

ปัญหาวิชาเบญจศิลป์เบญจธรรม (วินัย) ธรรมศึกษาชั้นตรี
ระดับอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป

สอบในสนามหลวง

วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. หลักธรรมใดเป็นข้อปฏิบัติเบื้องต้นในการทำความดี ?

ก. ศील

ข. สมาธิ

ค. ปัญญา

ง. เมตตา

๒. วินัยเป็นเรื่องเดียวกับข้อใด ?

ก. ทาน

ข. ศील

ค. สมาธิ

ง. ปัญญา

๓. วัตถุประสงค์ของการรักษาศीलคืออะไร ?

ก. ทำให้ใจสงบ

ข. ฝึกกายวาจา

ค. ละความหลง

ง. ดับทุกข์สิ้นเชิง

๔. เจตนาถ่วงน้ำหนักจากการทำผิดศีลเรียกว่าอะไร ?

ก. อาบัติ

ข. วิรติ

ค. วินัย

ง. สิกขาบท

๕. การกระทำใดผิดศีลข้อ ๑ ?

ก. ทำแท้ง

ข. ลักทรัพย์

ค. เสพยาบ้า

ง. ค้ากาม

๖. การทำสัตว์ให้ได้รับความลำบากเรียกว่าอะไร ?

ก. ทรกรรม

ข. โจรกรรม

ค. ฆาตกรรม

ง. อโหสิกรรม

๗. ข้อใดไม่เข้าข่ายการทำผิดศีลข้อ ๑ ?

ก. ทำให้ตาย

ข. ทำให้ลำบาก

ค. ทำให้บาดเจ็บ

ง. ทำให้เจ็บใจ

๘. ชีวิตมีคุณค่าควรรักและหวงแหนจึงต้องรักษาศีลข้อใด ?

ก. ข้อ ๑

ข. ข้อ ๒

ค. ข้อ ๓

ง. ข้อ ๔

๙. ข้อใดอนุโลมเข้าในการทำปาณาติบาต ?

ก. ทำให้บาดเจ็บ

ข. ทำให้พิการ

ค. ทำให้เสียโฉม

ง. ถูกทุกข้อ

๑๐. ศิลข้อ ๒ บัญญัติขึ้นเพื่อมุ่งเน้นถึงความปลอดภัยในเรื่องใด ?

ก. ชีวิตร่างกาย **ข. ทรัพย์สิน**

ค. คู่ครอง **ง. สุขภาพ**

๑๑. การประกอบอาชีพทุจริตเป็นการทำผิดศีลข้อใด ?

ก. ข้อ ๑ **ข. ข้อ ๒**

ค. ข้อ ๓ **ง. ข้อ ๔**

๑๒. ขาของออนไลน์แต่ส่งของไม่ตรงปกเป็นโจรกรรมประเภทใด ?

ก. ปลอม **ข. ลวง**

ค. ลัก **ง. ปล้น**

๑๓. ข้อใดเป็นการประกอบอาชีพทุจริตที่เกิดจากทรัพย์ของตน ?

ก. เลี้ยงภาษี **ข. บุกรุกป่า**

ค. รับสินบน **ง. เก็บส่วย**

๑๔. คนไม่รักษาศีลข้อ ๒ จะมีลักษณะเช่นไร ?

ก. โหดร้าย **ข. มือไว**

ค. ไม่ซื่อสัตย์ **ง. ขาดสติ**

๑๕. ศิลข้อ ๒ บัญญัติขึ้นเพื่อให้ทำความดีด้านใด ?

ก. ทำอาชีพสุจริต **ข. ผัวเมียเดียว**

ค. เมตตาสัตว์ **ง. รู้คุณคน**

๑๖. กาเมสุมิจฉาจารา เวมณี เป็นศีลข้อใด ?

ก. ข้อ ๑

ข. ข้อ ๒

ค. ข้อ ๓

ง. ข้อ ๔

๑๗. หญิงผู้เป็นเหล่ากอของตนตรงกับข้อใด ?

ก. ลูกเลี้ยง

ข. ลูกบุญธรรม

ค. ลูกสาว

ง. ลูกสะใภ้

๑๘. พฤติกรรมเชิงบวกใดทำให้ไม่ผิดศีลข้อ ๓ ?

ก. เลิกพนันบอล

ข. เลิกบุหรี

ค. เลิกเหล้า

ง. เลิกเจ้าชู้

๑๙. การล่วงละเมิดศีลข้อ ๔ เกิดขึ้นได้ในทางใด ?

ก. ทางกาย

ข. ทางวาจา

ค. ทางใจ

ง. ทางกายวาจา

๒๐. คำพูดลักษณะใดไม่มีโทษแก่ผู้พูด ?

ก. สำคัญผิด

ข. อำความ

ค. เสริมความ

ง. สับปลับ

๒๑. มุสาประเภทใดเรียกว่ามารยา ?

ก. อวดวิชา

ข. มีเลศนัย

ค. แกล้งป่วย

ง. โป๊ปด

๒๒. เล่านิทานที่อาจจะไม่ใช่เรื่องจริงแต่ไม่ผิดศีลข้อ ๔ เพราะเหตุใด ?

ก. สำคัญผิด **ข. เป็นนิยาย**

ค. เป็นโศกนาฏกรรม **ง. พลุแตก**

๒๓. ศีลข้อใดมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด ?

ก. ข้อ ๑ **ข. ข้อ ๓**

ค. ข้อ ๔ **ง. ข้อ ๕**

๒๔. ข้อใดเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการดื่มน้ำเมา ?

ก. ทำลายข้าวของ **ข. ทบตีผู้อื่น**

ค. ทะเลาะวิวาท **ง. ถูกทุกข้อ**

๒๕. ปัญหาสังคมด้านใดสะท้อนการมองข้ามความสำคัญของศีลข้อ ๕ ?

ก. การพนัน **ข. ค้ามนุษย์**

ค. ยาเสพติด **ง. ประพฤติทุจริต**

๒๖. ข้อใดเป็นการรณรงค์เพื่อรักษาศีลข้อ ๕ ?

ก. เมาไม่ขับ **ข. งดเหล้าเข้าพรรษา**

ค. เลิกเหล้าเลิกจน **ง. ถูกทุกข้อ**

๒๗. ข้อใดไม่ใช่การงดเว้นจากข้อห้ามที่เรียกว่า วิรัติ ?

ก. สัมปัตตวิรัติ **ข. สมาทานวิรัติ**

ค. สมุจเฉทวิรัติ **ง. มังสวิรัติ**

๒๘. สัมปตตวิริติเป็นการงดเว้นจากการทำผิดศีลของใคร ?

ก. คนปกติทั่วไป

ข. คนสมათานศีล

ค. อริยบุคคล

ง. ถูกทุกข้อ

๒๙. การไม่ดื่มเหล้าเพราะรับศีลจากพระสงฆ์เป็นวิริติใด ?

ก. สมათานวิริติ

ข. สัมปตตวิริติ

ค. สมุจเฉทวิริติ

ง. ถูกทุกข้อ

๓๐. บุคคลควรรักษาศีล ๕ ควบคู่กับหลักธรรมใด ?

ก. สามัคคีธรรม

ข. สาราณียธรรม

ค. พรหมวิหารธรรม

ง. เบญจธรรม

๓๑. เห็นคนตกน้ำพอช่วยได้แต่ไม่ช่วยขาดกัลยาณธรรมใด ?

ก. เมตตา

ข. กรุณา

ค. สติสัมปชัญญะ

ง. สัจจะ

๓๒. ปรารถนาให้เขามีความสุขเป็นกัลยาณธรรมใด ?

ก. เมตตา

ข. สัมมาอาชีวะ

ค. สัจจะ

ง. สติสัมปชัญญะ

๓๓. อยากช่วยให้เขาพ้นทุกข์เป็นกัลยาณธรรมใด ?

ก. เมตตา

ข. กรุณา

ค. กามสังวร

ง. สัจจะ

๓๔. คนปฏิบัติตามกัลยาณธรรมข้อ ๑ ควรตพพฤติกรรมใด ?

ก. ชอบเล่นหวย

ข. ชอบขโมยของ

ค. ชอบล่าสัตว์

ง. ชอบดื่มเหล้า

๓๕. กัลยาณธรรมข้อใดสนับสนุนการรักษาศีลข้อ ๒ ให้มั่นคงยิ่งขึ้น ?

ก. เมตตากรุณา

ข. สัมมาอาชีวะ

ค. สัจจะ

ง. สติสัมปชัญญะ

๓๖. นายจ้างจ่ายค่าจ้างแก่ลูกจ้างตามสัญญาเป็นความชอบธรรมในข้อใด ?

ก. กิจการ

ข. บุคคล

ค. วัตถุ

ง. ถูกทุกข้อ

๓๗. ลูกจ้างทำงานไม่บกพร่องในหน้าที่เป็นความชอบธรรมในข้อใด ?

ก. กิจการ

ข. บุคคล

ค. วัตถุ

ง. ถูกทุกข้อ

๓๘. ผู้จะปฏิบัติกัลยาณธรรมข้อสัมมาอาชีวะควรหลีกเลี่ยงงานเช่นไร ?

ก. ค้ามนุษย์

ข. ค้ายาเสพติด

ค. เล่นการพนัน

ง. ถูกทุกข้อ

๓๙. ความสำรวมในกามเป็นอุปการะแก่การรักษาศีลข้อใด ?

ก. ข้อ ๑

ข. ข้อ ๒

ค. ข้อ ๓

ง. ข้อ ๔

๔๐. สามีภรรยาปฏิบัติตามกัลยาณธรรมข้อ ๓ ย่อมเกิดผลเช่นไร ?

ก. เมตตาต่อกัน **ข. เชื้อใจกัน**

ค. กตัญญูต่อกัน **ง. ภัคดีต่อกัน**

๔๑. ข้อใดเป็นปฏิบัติต่อการปฏิบัติกัลยาณธรรมข้อกามสังวร ?

ก. คำอาวุธ **ข. คำของเถื่อน**

ค. คำสัตว์ป่า **ง. คำกาม**

๔๒. ความจริงใจต่อเพื่อนเป็นสัจจะประเภทใด ?

ก. ความเที่ยงธรรม **ข. ความซื่อตรง**

ค. ความกตัญญู **ง. ความภักดี**

๔๓. การทำหน้าที่ตรงไปตรงมาปราศจากอคติเป็นสัจจะประเภทใด ?

ก. ความเที่ยงธรรม **ข. ความซื่อตรง**

ค. ความกตัญญู **ง. ความภักดี**

๔๔. คนมีสัจจะในเรื่องความกตัญญูหมายถึงการกระทำในข้อใด ?

ก. รักพวกพ้อง **ข. เลี้ยงพ่อแม่**

ค. มีความยุติธรรม **ง. ภัคดีเจ้านาย**

๔๕. การดื่มเหล้าเมายาทำให้ขาดกัลยาณธรรมใด ?

ก. เมตตากรุณา **ข. กามสังวร**

ค. สัจจะ **ง. สติสัมปชัญญะ**

๔๖. ยาเสพติดผิดศีลข้อ ๕ ขัดต่อกัลยาณธรรมข้อใด ?

ก. สติสัมปชัญญะ

ข. กามสังวร

ค. สัจจะ

ง. สัมมาอาชีวะ

๔๗. การใช้จ่ายแต่พอเพียงชื่อว่า มีสติในเรื่องใด ?

ก. การบริโภค

ข. การประพฤติตัว

ค. การทำงาน

ง. ความไม่ประมาท

๔๘. ข้อใดชื่อว่าไม่เพิกเฉยในการทำงานของตน ?

ก. ขยันทำกิน

ข. หมั่นเงินน้อย

ค. คอยวาสนา

ง. ลางานบ่อย

๔๙. การประพฤติเบญจธรรมเป็นประโยชน์ในปัจจุบันอย่างไร ?

ก. เจริญลาภ

ข. เจริญเกียรติ

ค. เจริญยศ

ง. ถูกทุกข้อ

๕๐. การประพฤติเบญจธรรมเป็นประโยชน์ในชาติหน้าอย่างไร ?

ก. สุขภาพดี

ข. เกิดในสุคติ

ค. ชีวิตคู่มีสุข

ง. มีคนสรรเสริญ

ให้เวลา ๕๐ นาที

ปัญหาวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นโท
ระดับประถมศึกษา
สอบในสนามหลวง
วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

ยถา วาริวหา ปุรา   ปริปุเรนติ สาครี
เอวเมว อีโต ทินนัง   เปตานัง อุกกปปติ.

ห้วงน้ำที่เต็ม ย่อมยังสาครให้เต็มได้ ฉันทใด ทานที่ให้แต่โลกนี้
ย่อมสำเร็จแก่ผู้ละไปแล้ว ฉันทนั้น

(พุทธ) ขุ. ขุ. ๒๕/๑๐

แต่งอธิบายให้สมเหตุสมผล โดยใช้สุภาษิตที่สนามหลวงแผนก
ธรรมกำหนดมาให้ จำนวน ๕ สุภาษิตข้างล่างนี้ มาประกอบอ้างอิง ๒
สุภาษิต ห้ามอ้างอิงสุภาษิตซ้ำซ้อนกัน และสุภาษิตที่อ้างมานั้น ควรอธิบาย
เชื่อมความให้สมกับเรื่องในกระทู้ตั้ง

ในชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในกระดาษใบตอบตั้งแต่ ๓ หน้า
(เว้นบรรทัด) ขึ้นไป

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

<p>อตตโนปี ประสณจ อตถาวโหว ขนติโก สคคโมกขคัม มคค อารุฬโห โหติ ขนติโก. ผู้มีขันติ ชื่อว่านำประโยชน์มาให้ ทั้งแก่ตนทั้งแก่ ผู้อื่น ผู้มีขันติ ชื่อว่าเป็นผู้ขึ้นสู่ทางไปสวรรค์และ นิพพาน. ส.ม. ๒๒๒</p>	<p>ขนติโก เมตตวา ลาภี ยสสสี สุขสีลวา ปิโย เทวมนุสสานัน มนาโป โหติ ขนติโก. ผู้มีขันตินับว่ามีเมตตา มีลาภ มียศ และมีสุข เสมอ ผู้มีขันติเป็นที่รักที่ขอบใจของเทวดาและ มนุษย์ทั้งหลาย. (ส.ม.) ๒๒๒</p>
<p>อคคสมิ ทานัน ททต อคคํ ปุณณํ ปวทณติ อคคํ आयुจ วณโณจ ยโส กิตติ สุขํ พลํ. เมื่อให้ทานในวัดอุณเลิศ บุญอันเลิศ อายุ วรรณะ ยศ เกียรติ สุข และกำลังอันเลิศ ก็เจริญ. (พุทธ) ขุ. อิติ. ๒๕/๒๙๙</p>	<p>อคคทายี วรทายี เสฏฐทายี จ โย นโร ทีฆายู ยสวา โหติ ยตถ ยตถูปปชชติ. ผู้ให้สิ่งที่เลิศ ให้สิ่งที่ดี ให้สิ่งที่ประเสริฐ ย่อมเป็น ผู้มีอายุยืน มียศในภพที่ตนเกิด. (พุทธ) อง. ปณจก. ๒๒/๕๖</p>
<p>อสนเต นุปเสเวยย สนเต เสเวยย ปณจติโต อสนโต นิรยํ เนนติ สนโต ปาเปนติ สุกคตี. บัณฑิตไม่พึงคบอสังตบุรุษ พึงคบสังตบุรุษ เพราะอสังตบุรุษ ย่อมนำไปสู่นรก สังตบุรุษย่อมให้ถึงสุคติ. (โพธิสุตต) ขุ. ขา. วีส. ๒๗/๔๓๗</p>	

ปัญหาวิชาธรรม ธรรมศึกษาชั้นโท

ระดับประถมศึกษา

สอบในสนามหลวง

วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. การบูชาที่มีกี่ประเภท ?

ก. ๑ ประเภท

ข. ๒ ประเภท

ค. ๓ ประเภท

ง. ๔ ประเภท

๒. การบูชาด้วยสิ่งของเรียกว่าอะไร ?

ก. ปฏิบัติบูชา

ข. อามิสบูชา

ค. ธรรมบูชา

ง. สังฆบูชา

๓. การบูชาที่พระพุทธเจ้าสรรเสริญคือข้อใด ?

ก. ปฏิบัติบูชา

ข. อามิสบูชา

ค. ธรรมบูชา

ง. สังฆบูชา

๔. การต้อนรับเรียกว่าอะไร ?

ก. ปฏิสันถาร

ข. กัมมัฏฐาน

ค. การวระ

ง. ปฏิการะ

๕. ข้อใดจัดเป็นอามิสปฏิสันถาร ?

ก. สนทนาธรรม

ข. ต้อนรับตามฐานะ

ค. ให้น้ำดื่ม

ง. ถวายธูป

๖. ข้อใดจัดเป็นธัมมปฏิสันถาร ?

ก. ให้คำแนะนำที่ดี

ข. ให้อาหาร

ค. ให้น้ำดื่ม

ง. ให้ที่พัก

๗. กามวิตกเป็นเหตุให้ละเมตศีลข้อใด ?

ก. ปาณาติบาต

ข. อทินนาทาน

ค. กาเมสุมิฉฉาจาร

ง. มุสาวาท

๘. วิหิงสาวิตกมีอะไรเป็นมูล ?

ก. ราคะ

ข. โทสะ

ค. โลภะ

ง. โมหะ

๙. คนอุกฉิตกใดครอบงำจึงคิดอาฆาตปองร้ายคนอื่น ?

ก. กามวิตก

ข. พยาบาทวิตก

ค. วิหิงสาวิตก

ง. อกุศลวิตก

๑๐. ความนึกคิดในเรื่องความดีเรียกว่าอะไร ?

ก. กุศลวิตก

ข. กุศลกรรมบถ

ค. กุศลมูล

ง. ถูกทุกข้อ

๑๑. ความนึกคิดที่จะไม่เบียดเบียนกันจัดเป็นกุศลวิตกใด ?

ก. เนกขัมมวิตก

ข. อพยาบาทวิตก

ค. อวิหิงสาวิตก

ง. ถูกทุกข้อ

๑๒. พระวินัยปิฎกว่าด้วยเรื่องอะไร ?

ก. คีล

ข. สมาธิ

ค. ปัญญา

ง. ภาวนา

๑๓. นิทานชาดกต่างๆ ในพระไตรปิฎกมีอยู่ในปิฎกใด ?

ก. วินัยปิฎก

ข. สุตตันตปิฎก

ค. อภิธรรมปิฎก

ง. ถูกทุกข้อ

๑๔. ธรรมล้วนๆ ไม่เกี่ยวกับบุคคลหรือเหตุการณ์มีอยู่ในปิฎกใด ?

ก. วินัยปิฎก

ข. สุตตันตปิฎก

ค. อภิธรรมปิฎก

ง. ถูกทุกข้อ

๑๕. พระพุทธเจ้าทรงบำเพ็ญประโยชน์แก่ชาวโลกเป็นเวลากี่ปี ?

ก. ๑๕ ปี

ข. ๒๕ ปี

ค. ๓๕ ปี

ง. ๔๕ ปี

๑๖. พระพุทธเจ้าทรงบำเพ็ญประโยชน์แก่ชาวโลกจัดเป็นจரியใด ?

ก. พุทธัตถจريا

ข. ญาตัตถจريا

ค. โลกัตถจريا

ง. ถูกทุกข้อ

๑๗. พระพุทธเจ้าทรงห้ามพระญาติทะเลาะวิวาทกันจัดเป็นจரியใด ?

ก. โลกัตถจريا

ข. ญาตัตถจريا

ค. พุทธัตถจريا

ง. ถูกทุกข้อ

๑๘. การฝึกอบรมกาย วาจา ใจ เป็นความหมายของข้อใด ?

ก. สิกขา

ข. จรียา

ค. ปฏิปทา

ง. ภาวนา

๑๙. การฝึกอบรมจิตให้เป็นสมาธิจัดเป็นสิกขาใด ?

ก. อธิศีลสิกขา

ข. อธิจิตตสิกขา

ค. อธิปัญญาสิกขา

ง. ถูกทุกข้อ

๒๐. อานิสงส์ของการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาคือข้อใด ?

ก. กำจัดทุกข์

ข. กำจัดโรค

ค. กำจัดโศก

ง. กำจัดกิเลส

๒๑. ลักษณะที่มีเหมือนกันทุกคนหมายถึงข้อใด ?

ก. อนิจจลักษณะ

ข. ทุกขลักษณะ

ค. อนัตตลักษณะ

ง. สามัญญลักษณะ

๒๒. อนิจจตามีลักษณะเช่นใด ?

ก. ไม่เที่ยง

ข. เป็นทุกข์

ค. ไม่ใช่ตัวตน

ง. ถูกทุกข้อ

๒๓. ทุกขตามีลักษณะเช่นใด ?

ก. ไม่เที่ยง

ข. เป็นทุกข์

ค. ไม่ใช่ตัวตน

ง. ถูกทุกข้อ

๒๔. อนัตตตามีลักษณะเช่นใด ?

ก. ไม่เที่ยง

ข. เป็นทุกข์

ค. ไม่ใช่ตัวตน

ง. ถูกทุกข้อ

๒๕. พระอริยบุคคลมีกี่ลำดับชั้น ?

ก. ๒

ข. ๔

ค. ๖

ง. ๑๐

๓๓. อุปสรรคที่ขัดขวางไม่ให้คุณคณประสบความสำเร็จเรียกว่าอะไร ?

ก. มาร

ข. ทุจริต

ค. อคติ

ง. อกุศลมูล

๓๔. รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ จัดเป็นมารประเภทใด ?

ก. กิเลสมาร

ข. ชันธมาร

ค. มัจจุมาร

ง. อภิสังขารมาร

๓๕. คนทุจริต คิดมิชอบ เพราะถูกมารประเภทใดครอบงำ ?

ก. กิเลสมาร

ข. ชันธมาร

ค. มัจจุมาร

ง. อภิสังขารมาร

๓๖. คำว่า มาร เป็นโทษที่ล้างผลาญอะไร ?

ก. ความทุกข์

ข. ความเศร้า

ค. ความดี

ง. ความชั่ว

๓๗. ธาตุ ๔ คือ ดิน น้ำ ไฟ ลม รวมกันเป็นกายเรียกว่าอะไร ?

ก. รูป

ข. เวทนา

ค. สัญญา

ง. วิญญาณ

๓๘. วิญญาณในชั้น ๕ หมายถึงข้อใด ?

ก. ภูตผี

ข. ปีศาจ

ค. ความรู้อารมณ์

ง. ความจำ

๓๙. ความคิดสร้างสรรค์ จัดเป็นชั้นใด ?

ก. เวทนา

ข. สัญญา

ค. สังขาร

ง. วิญญาณ

๔๐. ข้อใดเป็นความหมายของธรรมคุณบทว่า สนฺทิกฺขิโก ?

ก. ผู้บรรลุเห็นได้เอง

ข. ไม่ล่าสมัย

ค. พิสูจน์ได้

ง. ควรน้อมมาปฏิบัติ

๔๑. คำว่า ไม่ประกอบด้วยกาล เป็นความหมายของธรรมคุณบทใด ?

ก. สนฺทิกฺขิโก

ข. อกาลิโก

ค. เอหิปสฺสิโก

ง. โอปนยิโก

๔๒. ข้อใดเป็นความหมายของธรรมคุณบทว่า โอปนยิโก ?

ก. ผู้บรรลุเห็นได้เอง

ข. ไม่ล่าสมัย

ค. พิสูจน์ได้

ง. ควรน้อมมาปฏิบัติ

๔๓. พุทธคุณบทว่า อรหํ แปลว่าอะไร ?

ก. ผู้รู้

ข. ผู้ตื่น

ค. ผู้เบิกบาน

ง. ผู้ไกลจากกิเลส

๔๔. ความรู้คู่คุณธรรมเป็นความหมายของพุทธคุณบทใด ?

ก. วิชฺชาจรณสมปนฺโน

ข. สุคโต

ค. โลกวิทู

ง. อนุตฺตโร

๔๕. เป็นผู้เสด็จไปดีแล้วเป็นความหมายของพุทธคุณบทใด ?

ก. อรหํ

ข. สุคโต

ค. โลกวิทู

ง. อนุตฺตโร

๔๖. เป็นผู้รู้แจ้งโลกเป็นความหมายของพุทธคุณบทใด ?

ก. อรหํ

ข. สุคโต

ค. โลกวิทู

ง. อนุตฺตโร

๔๗. สิ่งเป็นที่ตั้งแห่งการทำบุญเรียกว่าอะไร ?

ก. บุญกิริยาวัตถุ	ข. บุญกุศล
ค. บุญบารมี	ง. บุญวาสนา

๔๘. การทำบุญด้วยการให้สิ่งของจัดเป็นบุญกิริยาวัตถุใด ?

ก. ทานมัย	ข. สีลมัย
ค. ภาวนามัย	ง. ปัตติทานมัย

๔๙. การประพาดตี่งเว้นความชั่วทางกายวาจาจัดเป็นบุญกิริยาวัตถุใด ?

ก. ทานมัย	ข. สีลมัย
ค. ภาวนามัย	ง. ปัตติทานมัย

๕๐. การชื่นชมยินดีในการทำความดีของผู้อื่นจัดเข้าในบุญกิริยาวัตถุใด ?

ก. ทานมัย	ข. สีลมัย
ค. ภาวนามัย	ง. ปัตตานุโมทนามัย

ให้เวลา ๕๐ นาที

ปัญหาและเฉลยวิชาพุทธประวัติ ธรรมศึกษาชั้นโท
ระดับประถมศึกษา
สอบในสนามหลวง

วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. เรียนพุทธประวัติทำให้ทราบประวัติของใคร ?
ก. พระพุทธเจ้า	ข. พระธรรม
ค. พระสาวก	ง. พระปัจเจกพุทธเจ้า
๒. ชมพู่ทวีปคืออาณาเขตประเทศใดในปัจจุบัน ?
ก. อิหร่าน	ข. เมียนมาร์
ค. อินเดีย	ง. ศรีลังกา
๓. ทวีปใดอยู่ทางตอนใต้เทือกเขาหิมาลัย ?
ก. ชมพูทวีป	ข. ทวีปยุโรป
ค. ทวีปออสเตรเลีย	ง. ทวีปแอฟริกา

๔. ชมพูทวีปแบ่งลักษณะทางภูมิศาสตร์เป็นกี่ส่วน ?

ก. ๑ ส่วน

ข. ๒ ส่วน

ค. ๓ ส่วน

ง. ๔ ส่วน

๕. ข้อใดไม่มีในมัธยมประเทศ ?

ก. การค้าขาย

ข. การศึกษา

ค. นักปราชญ์

ง. บ้านถุนคาม

๖. คนชาติใดอาศัยอยู่ในชมพูทวีปมาก่อน ?

ก. เงาะปา

ข. มายา

ค. มิลักษะ

ง. อரியกะ

๗. ภูเขาใดที่ชาวอเรียกะอพยพข้ามเข้าสู่ชมพูทวีป ?

ก. คิชฌกูฏ

ข. อุสิรรชชะ

ค. เวภาระ

ง. หิมालัย

๘. คนชาติใดอพยพไปตั้งถิ่นฐานในปัจจุบันตชนบท ?

ก. อเรียกะ

ข. มิลักษะ

ค. มายา

ง. อาหารัรบ

๙. ชาวอเรียกะเมื่อปกครองมัธยมประเทศ ได้แบ่งเป็นกี่แคว้น ?

ก. ๑๔ แคว้น

ข. ๑๕ แคว้น

ค. ๑๖ แคว้น

ง. ๑๗ แคว้น

๑๐. คนในชมพูทวีปมีกี่วรรณะ ?

ก. ๑ วรรณะ

ข. ๒ วรรณะ

ค. ๓ วรรณะ

ง. ๔ วรรณะ

๑๑. คนวรรณะใดทำหน้าที่บริหารบ้านเมือง ?

ก. กษัตริย์

ข. พราหมณ์

ค. แพศย์

ง. ศูทร

๑๒. เจ้าลัทธิเป็นชนชั้นวรรณะใด ?

ก. กษัตริย์

ข. พราหมณ์

ค. แพศย์

ง. ศูทร

๑๓. พลเรือนทั่วไปจัดเป็นชนในวรรณะใด ?

ก. กษัตริย์

ข. พราหมณ์

ค. แพศย์

ง. ศูทร

๑๔. วรรณะใดได้ชื่อว่าเป็นชนชั้นรากหญ้า ?

ก. กษัตริย์

ข. แพศย์

ค. พราหมณ์

ง. ศูทร

๑๕. ข้อใดไม่จัดเข้าในวรรณะ ๔ ?

ก. กษัตริย์

ข. พราหมณ์

ค. แพศย์

ง. จัณฑาล

๑๖. ความเชื่อของชาวชมพูทวีปแบ่งออกเป็นกี่ฝ่าย ?

ก. ๑ ฝ่าย

ข. ๒ ฝ่าย

ค. ๓ ฝ่าย

ง. ๔ ฝ่าย

๑๗. ผู้ถือว่าตายแล้วสูญแบ่งออกเป็นกี่ฝ่าย ?

ก. ๒ ฝ่าย

ข. ๓ ฝ่าย

ค. ๔ ฝ่าย

ง. ๕ ฝ่าย

๑๘. พระเจ้าโศกกากราชมีพระราชธิดากี่พระองค์ ?

ก. ๓ พระองค์

ข. ๔ พระองค์

ค. ๕ พระองค์

ง. ๖ พระองค์

๑๙. เมืองกบิลพัสดุ์มีชื่อเรียกตามดาบสใด ?

ก. กบิลดาบส

ข. อสิตดาบส

ค. อาหารดาบส

ง. อุทกดาบส

๒๐. พระราชธิดาองค์ใหญ่ของพระเจ้าโศกกากราชทรงเป็นต้นวงศ์ใด ?

ก. ศากยวงศ์

ข. โกถิยวงศ์

ค. โมริยวงศ์

ง. สยามวงศ์

๒๑. พระเจ้าสีหนุมีพระราชโอรสกี่พระองค์ ?

ก. ๓ พระองค์

ข. ๔ พระองค์

ค. ๕ พระองค์

ง. ๖ พระองค์

๒๒. พระเจ้าสุทโธทนะเป็นพระราชโอรสของกษัตริย์พระองค์ใด ?
ก. โอกกากราช	ข. สีหหนุ
ค. อัญชนะ	ง. ชยเสนะ
๒๓. เจ้าหญิงองค์ใดเป็นพระมารดาของพระโพธิสัตว์ ?
ก. ปมิตา	ข. อมิตา
ค. ยโสธรา	ง. สิริมหาเมธา
๒๔. พระเจ้าสุทโธทนะทรงครองราชสมบัติต่อกษัตริย์พระองค์ใด ?
ก. โอกกากราช	ข. สีหหนุ
ค. อัญชนะ	ง. ชยเสนะ
๒๕. พระโพธิสัตว์อยู่ในครรภ์พระมารดากี่เดือน ?
ก. ๗ เดือน	ข. ๘ เดือน
ค. ๙ เดือน	ง. ๑๐ เดือน
๒๖. พระโพธิสัตว์ประสูติได้ร่มไม้ใด ?
ก. ต้นสาละ	ข. ต้นไทร
ค. ต้นมะม่วง	ง. ต้นโพธิ์
๒๗. สมัยใดพระโพธิสัตว์ทรงเปล่งอาสภิวาจา ?
ก. ประสูติ	ข. ตรัสรู้
ค. ปลงสังขาร	ง. ปรีนิพพาน

๒๘. ครั้นพระโพธิสัตว์ประสูติแล้วทรงดำเนินไปได้กี่ก้าว ?

ก. ๖ ก้าว

ข. ๗ ก้าว

ค. ๘ ก้าว

ง. ๙ ก้าว

๒๙. สหชาติสิ่งที่เกิดพร้อมกับพระโพธิสัตว์คือข้อใด ?

ก. พระนางพิมพา

ข. พระอานนท์

ค. ต้นโพธิ์

ง. ฤกษ์ทุกข้อ

๓๐. อสิตดาบสเข้าเยี่ยมพระโพธิสัตว์ เมื่อประสูติได้กี่วัน ?

ก. ๑ วัน

ข. ๒ วัน

ค. ๓ วัน

ง. ๔ วัน

๓๑. อสิตดาบสทำนายนายลักษณะพระโพธิสัตว์ไว้กี่ประการ ?

ก. ๒ ประการ

ข. ๓ ประการ

ค. ๔ ประการ

ง. ๕ ประการ

๓๒. พระโพธิสัตว์ทรงได้รับการขนานนามว่าอย่างไร ?

ก. นันทะ

ข. อนุรุธะ

ค. อานันทะ

ง. สิทธัตถะ

๓๓. พราหมณ์ใดทำนายเจ้าชายสิทธัตถะว่าจะเสด็จออกผนวชแน่นอน ?

ก. โกณฑัญญะ

ข. วัปปะ

ค. ภัททิยะ

ง. อัสนชิ

๓๔. พระมารดาสิ้นพระชนม์ภายหลังเจ้าชายสิหัตถะประสูติได้กี่วัน ?

ก. ๓ วัน

ข. ๕ วัน

ค. ๗ วัน

ง. ๗ ปี

๓๕. เจ้าชายสิหัตถะทรงศึกษาศิลปวิทยากับครูท่านใด ?

ก. อสิตดาบส

ข. วิศวามิตร

ค. โกณฑัญญะ

ง. สัตถุชัย

๓๖. ในวันแรกนาขวัญเจ้าชายสิหัตถะประทับนั่งสมาธิใต้ต้นไม้ใด ?

ก. ต้นโพธิ์

ข. ต้นไทร

ค. ต้นสาละ

ง. ต้นหว่า

๓๗. เจ้าชายสิหัตถะทรงอภิเษกสมรสขณะพระชนมายุได้กี่ปี ?

ก. ๑๖ ปี

ข. ๒๙ ปี

ค. ๓๕ ปี

ง. ๘๐ ปี

๓๘. บุคคลใดไม่จัดเข้าในเทวทูต ๔ ?

ก. คนเกิด

ข. คนแก่

ค. คนเจ็บ

ง. คนตาย

๓๙. เจ้าชายสิหัตถะมีพระทัยน้อมไปในบรรพชาเพราะเห็นเทวทูตใด ?

ก. คนแก่

ข. คนเจ็บ

ค. คนตาย

ง. สมณะ

๔๐. เจ้าชายสีตธัตถะเสด็จออกผนวชด้วยสัตว์พาหนะใด ?

ก. ช้าง

ข. ม้า

ค. โค

ง. กระบือ

๔๑. ในวันที่เจ้าชายสีตธัตถะเสด็จออกผนวชมีใครเป็นผู้ติดตาม ?

ก. ฉันทนะ

ข. อานนท

ค. กาฬุทายี

ง. อุบาลี

๔๒. พระมหาบุรุษครั้นออกผนวชแล้วเสด็จประทับแรม ณ สถานที่ใด ?

ก. สวนลุมพินี

ข. สวนมะม่วง

ค. สวนตาลหนุ่ม

ง. สวนเจ้าเชตุ

๔๓. กษัตริย์พระองค์ใดทรงทูลเชิญให้พระมหาบุรุษไปอยู่ด้วย ?

ก. พิมพิสาร

ข. ปเสนทิโกศล

ค. สุทโธทนะ

ง. สุกโกทนะ

๔๔. พระมหาบุรุษทรงบำเพ็ญทุกรกิริยาด้วยวิธีการต่างๆ กี่วาระ ?

ก. ๒ วาระ

ข. ๓ วาระ

ค. ๔ วาระ

ง. ๕ วาระ

๔๕. ก่อนตรัสรู้พระมหาบุรุษทรงบำเพ็ญทุกรกิริยากี่ปี ?

ก. ๔ ปี

ข. ๕ ปี

ค. ๖ ปี

ง. ๗ ปี

๔๖. วันตรัสรู้พระมหาบุรุษทรงรับข้าวมธุปายาสของสตรีนางใด ?

ก. นางสุชาดา

ข. นางวิสาขา

ค. นางอุตตรา

ง. นางสิริมา

๔๗. ข้อปฏิบัติใดเป็นหนทางแห่งการตรัสรู้ ?

ก. ทำตนให้ลำบาก

ข. หมกมุ่นในกาม

ค. ทรมานตน

ง. ทางสายกลาง

๔๘. ก่อนตรัสรู้ทรงรับหญ้าคาจากนายโสติยเถกะกี่กำ ?

ก. ๖ กำ

ข. ๗ กำ

ค. ๘ กำ

ง. ๙ กำ

๔๙. พระมหาบุรุษทรงชนะพญาวสวัตตีมารด้วยอำนาจอะไร ?

ก. มรรค ๘

ข. โลกธรรม ๘

ค. กถาวัตถุ ๑๐

ง. บารมี ๑๐

๕๐. พระพุทธเจ้าตรัสรู้อะไร ?

ก. อริยสัจ ๔

ข. เทวทูต ๔

ค. มหาปเทศ ๔

ง. อิทธิบาท ๔

ปัญหาวิชาอุโบสถศีล (วินัย) ธรรมศึกษาชั้นโท
ระดับประถมศึกษา

สอบในสนามหลวง

วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. อุโบสถมีความหมายตรงกับข้อใด ?
ก. การเข้าจำ	ข. การสวดมนต์
ค. การอดอาหาร	ง. การจำพรรษา
๒. อุโบสถศีลเป็นข้อปฏิบัติสำหรับใคร ?
ก. ภิกษุ	ข. สามเณร
ค. อุบาสกอุบาสิกา	ง. เจ้าลัทธิ
๓. อุโบสถศีลได้แก่ศีลประเภทใด ?
ก. ศีล ๒๒๗	ข. ศีล ๑๐
ค. ศีล ๘	ง. ศีล ๕
๔. อุโบสถศีลนิยมรักษากันในวันไหน ?
ก. วันโกน	ข. วันพระ
ค. วันเกิด	ง. วันหยุดเรียน

๕. นักเรียนรักษาอุโบสถศิลป์เพื่ออะไร ?

ก. แก้กรรม

ข. สะเดาะเคราะห์

ค. ล้างบาป

ง. ฝึกตัวเอง

๖. ขณะรักษาอุโบสถศิลป์ควรเพิ่มกิจกรรมใด ?

ก. สวดมนต์

ข. ฝึกสมาธิ

ค. ฟังเทศน์

ง. ถูกทุกข้อ

๗. ข้อใดเป็นองค์ประกอบสำคัญของอุโบสถศิลป์ ?

ก. ไตรสรณคัมภ์

ข. ศิล ๕

ค. วัต

ง. โรงเรียน

๘. ข้อใดเป็นสรวงสูงสุดของพุทธบริษัท ?

ก. พญานาค

ข. ท้าวเวสสุวรรณ

ค. พระรัตนตรัย

ง. ศาลพระภูมิ

๙. ข้อใดกล่าวถึงสรณคัมภ์ได้ถูกต้อง ?

ก. ถือศิลป์กินเจ

ข. ถือเป็นที่พึง

ค. ถือสิ่งศักดิ์สิทธิ์

ง. ถือโชคกลาง

๑๐. การรักษาอุโบสถศิลป์ในพระพุทธศาสนาเริ่มมีมาตั้งแต่เมื่อไร ?

ก. ก่อนพุทธกาล

ข. สมัยพุทธกาล

ค. กึ่งพุทธกาล

ง. หลังพุทธกาล

๑๑. ใครเป็นผู้บัญญัติการรักษาอุโบสถศิลป์ ?

ก. พระพุทธเจ้า

ข. พระสงฆ์

ค. พระเจ้าพิมพิสาร

ง. นางวิสาขา

๑๙. สิ่งที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ดีแล้วหมายถึงข้อใด ?
- ก. พระพุทธ **ข. พระธรรม**
 ค. พระสงฆ์ ง. ถูกทุกข้อ
๒๐. หมู่สาวกของพระพุทธเจ้าผู้ปฏิบัติดีหมายถึงข้อใด ?
- ก. พระพุทธ **ข. พระธรรม**
ค. พระสงฆ์ ง. ถูกทุกข้อ
๒๑. พุทธัง สาระณัง คัจฉามิ หมายถึงการถือสรณคมนีใด ?
- ก. พระพุทธ **ข. พระธรรม**
 ค. พระสงฆ์ ง. ถูกทุกข้อ
๒๒. ธัมมัง สาระณัง คัจฉามิ หมายถึงการถือสรณคมนีใด ?
- ก. พระพุทธ **ข. พระธรรม**
 ค. พระสงฆ์ ง. ถูกทุกข้อ
๒๓. สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ หมายถึงการถือสรณคมนีใด ?
- ก. พระพุทธ **ข. พระธรรม**
ค. พระสงฆ์ ง. ถูกทุกข้อ
๒๔. การนับถือสรณคมนั้นจะสิ้นสุดลงเมื่อใด ?
- ก. เกิด **ข. แก่**
 ค. เจ็บ **ง. ตาย**
๒๕. อุโบสถศีลข้อ ๑ ต้องงดเว้นการกระทำใด ?
- ก. ฆ่าสัตว์** **ข. ลักทรัพย์**
 ค. พุคฺมุสา **ง. ดื่มเหล้า**

๒๖. ข้อใดปฏิบัติได้ในขณะรักษาอุโบสถศีลข้อ ๑ ?
- ก. ตบยุง
ข. ยิงนก
ค. ตกปลา
ง. ให้อาหารสัตว์
๒๗. อุโบสถศีลข้อ ๒ ต้องงดเว้นการกระทำใด ?
- ก. ฆ่าสัตว์
ข. ลักทรัพย์
ค. พุดมูสา
ง. ดื่มเหล้า
๒๘. ข้อใดปฏิบัติได้ในขณะรักษาอุโบสถศีลข้อ ๒ ?
- ก. ตักบาตร
ข. ฟังธรรม
ค. สวดมนต์
ง. ผูกทุกข้อ
๒๙. อุโบสถศีลข้อ ๓ ต้องงดเว้นการกระทำใด ?
- ก. มีเพศสัมพันธ์
ข. ดื่มเบียร์
ค. ดูซีรีส์
ง. เสริมสวย
๓๐. อุโบสถศีลข้อ ๔ ต้องงดเว้นการกระทำใด ?
- ก. โกหกพ่อแม่
ข. โกหกครู
ค. โกหกเพื่อน
ง. ผูกทุกข้อ
๓๑. อุโบสถศีลข้อ ๔ ต้องสำรวมระวังอะไร ?
- ก. คำพูด
ข. การกิน
ค. การนอน
ง. มารยาท
๓๒. คำพูดใดควรพูดในขณะรักษาอุโบสถศีลข้อ ๔ ?
- ก. พูดความจริง
ข. พูดไพเราะ
ค. พูดอ่อนหวาน
ง. ผูกทุกข้อ

๔๐. ฉีดน้ำหอมเป็นข้องดเว้นของผู้รักษาอุโบสถศีลข้อใด ?

ก. ข้อ ๔

ข. ข้อ ๕

ค. ข้อ ๖

ง. ข้อ ๗

๔๑. อุโบสถศีลข้อ ๘ พูดถึงการงดเว้นอะไร ?

ก. ไอแพด

ข. ไอโฟน

ค. ที่นอนหุรหุรา

ง. ของแบรินด์เนม

๔๒. อุโบสถศีลข้อ ๘ มุ่งให้ผู้รักษาไม่ยึดติดสิ่งใด ?

ก. อาหาร

ข. เงินทอง

ค. นาฬิกา

ง. เตี้ยงนอน

๔๓. ข้อใดไม่ควรทำขณะรักษาอุโบสถศีล ?

ก. เล่นเกมส์

ข. นั่งสมาธิ

ค. ฟังเทศน์

ง. สวดมนต์

๔๔. ข้อใดควรทำขณะรักษาอุโบสถศีล ?

ก. เล่นเกมส์

ข. สวดมนต์

ค. จับกลุ่มนินทา

ง. ตั้งวงเล่นไพ่

๔๕. อุโบสถประเภทใดผู้รักษาได้รับอานิสงส์น้อยที่สุด ?

ก. โคपालกอุโบสถ

ข. ปฏิชาครอุโบสถ

ค. ปกติอุโบสถ

ง. ถูกทุกข้อ

๔๖. อุโบสถประเภทใดผู้รักษาได้รับอานิสงส์มากที่สุด ?

ก. โคपालกอุโบสถ

ข. นิคคัณฐอุโบสถ

ค. อริยอุโบสถ

ง. ถูกทุกข้อ

ปัญหาวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นโท
ระดับมัธยมศึกษา
สอบในสนามหลวง
วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

ยสั ลทธาน ทุมเมโร   อนตถั จรติ อตตโน
อตตโน จ ปเรสญจ   หีสาย ปฏิปชชติ.

คนมีปัญญาทราวม ได้ยศแล้ว ย่อมประพาสสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์
แก่ตน ย่อมปฏิบัติเพื่อเบียดเบียนทั้งตนและผู้อื่น.

(หตุถัจจริย) ชุ. ชา. เอก. ๒๗/๔๐

แต่งอธิบายให้สมเหตุสมผล โดยใช้สุภาษิตที่สนามหลวงแผนก
ธรรมกำหนดมาให้ จำนวน ๕ สุภาษิตข้างล่างนี้ มาประกอบอ้างอิง ๒
สุภาษิต ห้ามอ้างสุภาษิตซ้ำซ้อนกัน และสุภาษิตที่อ้างมานั้น ควรอธิบาย
เชื่อมความให้สมกับเรื่องในกระทู้ตั้ง

ในชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในกระดาษใบตอบตั้งแต่ ๓ หน้า (เว้น
บรรทัด) ขึ้นไป

<p>อดตทตถ์ ปรตเถน พหุณานิ น หาปเย อดตทตถมภิลยาย สทตถปสุโต ลียา. บุคคลไม่ควรพลาประโยชน์ของตน เพราะ ประโยชน์ ผู้อื่นแม้มาก รู้จักประโยชน์ของตน แล้ว พึงชวนชววยใน ประโยชน์ของตน. (พุทธ) ขุ. ธ. ๒๕/๓๗</p>	<p>อติสตีต อติอุณห์ อติสายมัท อหุ อติ วิสสุฏฐกมมนเต อดถา อจเจนติ มาถเว. ประโยชน์ทั้งหลาย ย่อมล่วงเลยคนผู้ทอดทิ้ง การงาน ด้วยอ้างว่าหนาวนัก ร้อนนัก เย็นเสีย แล้ว. (พุทธ) ที. ปาฎิ. ๑๑/๑๙๙</p>
<p>ยาทิสั วปะเต พืชั ตาทิสั ลภเต ผลั ภลยณการี ภลยณั ปาปการี จ ปาปกั. บุคคลหว่านพืชเช่นใด ย่อมได้ผลเช่นนั้น ผู้ทำกรรมดี ย่อมได้ผลดี ผู้ทำกรรมชั่ว ย่อม ได้ผลชั่ว. (พุทธ) สั. ส. ๑๕/๓๓๓</p>	<p>ชีวะเตวาปี สปะณโณ อปี วิตตปะริกขยา ปะณยาย จ อลาณน วิตตวาปี น ชีวะติ. ถึงสิ้นทรัพย์ ผู้มีปัญญาก็เป็นอยู่ได้ แต่อับ ปัญญา แม้มีทรัพย์ก็เป็นอยู่ไม่ได้. (มหากาปิณเถร) ขุ. เถร. ๒๖/๓๕๐</p>
<p>โย จ วสสสตั ชีวะ เอกาหั ชีวิทั เสยโย ผู้ใดมีปัญหาทรมาน มีใจไม่มั่นคง พึงเป็นอยู่ตั้งร้อยปี ส่วนผู้มีปัญญา เฟ่งพินิจ มีชีวิตอยู่เพียงวันเดียว ดีกว่า. (พุทธ) ขุ. ธ. ๒๕/๒๙</p>	

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาวิชาธรรม ธรรมศึกษาชั้นโท
ระดับมัธยมศึกษา
สอบในสนามหลวง
วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. กิเลสเป็นเหตุให้ใคร่เรียกว่าอะไร ?
ก. กามคุณ	ข. กิเลสกาม
ค. วัตถุกาม	ง. กามฉันทะ
๒. วัตถุกามหมายถึงข้อใด ?
ก. รูปสวย	ข. เสียงเพราะ
ค. กลิ่นหอม	ง. ถูกทุกข้อ
๓. คนถูกอะไรครอบงำจึงลุ่มหลงหมกมุ่นอยู่ในรูป เสียง กลิ่น รส ?
ก. กิเลสกาม	ข. วัตถุกาม
ค. กามาสวะ	ง. กามวิตก
๔. ไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐจัดเป็นสุขประเภทใด ?
ก. กายิกสุข	ข. เจตสิกสุข
ค. สามิสสุข	ง. นีรามิสสุข

๕. จิตแจ่มใส ใจเบิกบานจัดเป็นสุขประเภทใด ?

ก. กายิกสุข

ข. เจตสิกสุข

ค. สามิสสุข

ง. นิรามิสสุข

๖. ไพราคะเกิดขึ้นอาจทำให้ละเมิดศีลข้อใดได้ ?

ก. ข้อ ๑

ข. ข้อ ๒

ค. ข้อ ๓

ง. ข้อ ๔

๗. การขับรถปาดหน้ากันอาจก่อให้เกิดไฟกิเลสประเภทใด ?

ก. ไพราคะ

ข. ไฟโทสะ

ค. ไฟโมหะ

ง. ถูกทุกข้อ

๘. คนที่เชื่อง่ายไร้เหตุผลเพราะถูกไฟกิเลสใดครอบงำ ?

ก. ไพราคะ

ข. ไฟโทสะ

ค. ไฟโมหะ

ง. ถูกทุกข้อ

๙. อัตตาทิปเตยยะถืออะไรเป็นใหญ่ ?

ก. ตนเอง

ข. สังคม

ค. พวกพ้อง

ง. ความถูกต้อง

๑๐. โลกาทิปเตยยะมีลักษณะเช่นไร ?

ก. ไม่ฟังใคร

ข. มาตามกระแส

ค. ถือความยุติธรรม

ง. ถือเสียงข้างมาก

๑๑. การยึดถือความถูกต้องเป็นใหญ่เรียกว่าอะไร ?

ก. อัตตาทิปเตยยะ

ข. โลกาทิปเตยยะ

ค. ัมมาริปเตยยะ

ง. ถูกทุกข้อ

๑๒. ปัญญาหยั่งรู้เหตุและผลตามความเป็นจริงเรียกว่าอะไร ?

ก. ฌาน ข. ญาณ

ค. สมาธิ ง. วิมุตติ

๑๓. ความทะยานอยากในวัตถุตามตรงกับข้อใด ?

ก. กามตัณหา ข. ภวตัณหา

ค. วิภวตัณหา ง. ถูกทุกข้อ

๑๔. อยากอยู่ในตำแหน่งนานๆ จัดเป็นตัณหาประเภทใด ?

ก. กามตัณหา ข. ภวตัณหา

ค. วิภวตัณหา ง. ถูกทุกข้อ

๑๕. การเวียนว่ายตายเกิดหมายถึงข้อใด ?

ก. วัฏฏะ ข. จุติ

ค. ปฏิสนธิ ง. อุบัติ

๑๖. เพราะเหตุใดมนุษย์จึงเวียนว่ายตายเกิด ?

ก. ทำกรรมชั่ว ข. รับผลของกรรม

ค. มีโลกนี้โลกหน้า ง. มีกิเลสกรรมวิบาก

๑๗. จะตัดวัฏฏะให้ขาดต้องตัดอะไรก่อน ?

ก. กิเลส ข. กรรม

ค. วิบาก ง. ถูกทุกข้อ

๑๘. ธรรมเป็นที่พึ่งอาศัยของผู้มีปัญญาเรียกว่าอะไร ?

ก. สังควัตถุ ข. อริยสัจ

ค. อัปมัถญา ง. อปัสเสนธรรม

๑๙. ในอภิสแสนธรรมเมื่อพิจารณาแล้วควรทำอย่างไร ?

ก. บรรเทา

ข. อดกลั้น

ค. เว้น

ง. ถูกทุกข้อ

๒๐. การเจริญอัปปมัญญาควรเริ่มที่ใครก่อน ?

ก. ตนเอง

ข. มิตร

ค. ศัตรู

ง. สัตว์โลก

๒๑. ภาวะจิตที่แผ่เมตตาไปโดยไม่มีประมาณไม่มีขอบเขตเรียกว่าอะไร ?

ก. พรหมวิหาร

ข. ภาวนา

ค. อัปปมัญญา

ง. กรรมฐาน

๒๒. คำตอบในข้อใดเป็นความหมายของคำว่า มุทิตา ?

ก. ความรักใคร่

ข. ความสงสาร

ค. ความพลอยยินดี

ง. ความวางเฉย

๒๓. สัตว์ทั้งหลายมีกรรมเป็นของของตนเป็นการเจริญอัปปมัญญาใด ?

ก. เมตตา

ข. กรุณา

ค. มุทิตา

ง. อุเบกขา

๒๔. ผู้มีจิตใจคับแคบเห็นแก่ตัวเพราะถูกอะไรครอบงำ ?

ก. มัจฉริยะ

ข. มาร

ค. นivrณ

ง. อกุศล

๒๕. อวาสมัจฉริยะหมายถึงความตระหนี่ในเรื่องใด ?

ก. ที่อยู่

ข. สกุล

ค. ลาภ

ง. วรรณะ

๒๖. กลุ่มัจฉริยะหมายถึงความตระหนี่ในเรื่องใด ?
- ก. ถิ่นที่อยู่ **ข. สกกุล**
 ค. ทรัพย์สมบัติ **ง. วรรณะ**
๒๗. หวงวิชาความรู้จัดเป็นมัจฉริยะใด ?
- ก. กลุ่มัจฉริยะ **ข. ลาภมัจฉริยะ**
 ค. วัฒนมัจฉริยะ **ง. ธรรมมัจฉริยะ**
๒๘. กิเลสที่ปิดกั้นไม่ให้บรรลุความดีตรงกับข้อใด ?
- ก. กิเลสกาม **ข. มัจฉริยะ**
ค. นีวรณ **ง. อกุศล**
๒๙. อาฆาตมาดร้ายจองเวรผู้อื่นเพราะถูกนิวรณใดครอบงำ ?
- ก. กามฉันท **ข. พยาบาท**
 ค. ถีนมิทระ **ง. วิจิกิจฉนา**
๓๐. คนถูกนิวรณใดครอบงำจึงมีอาการซึมเศร้าหดหู่ท้อแท้ ?
- ก. กามฉันท **ข. พยาบาท**
ค. ถีนมิทระ **ง. วิจิกิจฉนา**
๓๑. คนที่ถูกวิจิกิจฉนานิวรณครอบงำมีลักษณะเช่นไร ?
- ก. จองเวร **ข. หดหู่**
 ค. ฟุ้งซ่าน **ง. ลังเลสงสัย**
๓๒. ความรู้สึกสุข ทุกข์ เฉยๆ ไม่สุขไม่ทุกข์เรียกว่าอะไร ?
- ก. รูป **ข. เวทนา**
 ค. สัญญา **ง. สังขาร**

๓๓. ความสบายใจมีความหมายตรงกับเวทนาใด ?

- ก. สุข ข. ทุกข์
ค. โสมนัส ง. โทมนัส

๓๔. เมื่อสรุปรวมทุกข์กายทุกข์ใจจัดเป็นเวทนาใด ?

- ก. สุขเวทนา **ข. ทุกขเวทนา**
 ค. โทมนัสเวทนา ง. อุเบกขาเวทนา

๓๕. โสมนัส ในเวทนา ๕ หมายถึงข้อใด ?

- ก. ทุกข์กาย ข. ทุกข์ใจ
 ค. สุขกาย **ง. สุขใจ**

๓๖. จริตของมนุษย์ในโลกนี้จำแนกไว้กี่ประเภท ?

- ก. ๒ ประเภท ข. ๔ ประเภท
ค. ๖ ประเภท ง. ๘ ประเภท

๓๗. คนติดสวยติดงามจัดได้ว่ามีจริตใด ?

- ก. **ราคจริต** ข. โทสจริต
 ค. โมหจริต ง. สัทธาจริต

๓๘. คนหงุดหงิดง่ายจัดได้ว่ามีจริตใด ?

- ก. ราคจริต **ข. โทสจริต**
 ค. โมหจริต ง. สัทธาจริต

๓๙. คนมีราคจริตควรเจริญกัมมัญฐานใด ?

- ก. พรหมวิหาร ข. กสิณ
ค. อสุภะ ง. จตุธาตุวัตถุสถาน

๔๐. คนมีความรู้ชอบใช้เหตุผลเป็นลักษณะของคนจริตใด ?

ก. วิตักกจริต

ข. โทสจริต

ค. สัทธาจริต

ง. พุทธิจริต

๔๑. ธรรมที่ก่อให้เกิดความสามัคคีตรงกับข้อใด ?

ก. อปัสเสนธรรม

ข. อปริหานิยธรรม

ค. สปัปฺริสธรรม

ง. สาราณิยธรรม

๔๒. ข้อใดเป็นหลักอปริหานิยธรรม ?

ก. หมั่นประชุม

ข. เคารพผู้ใหญ่

ค. ไม่บังคับสตรี

ง. ถูกทุกข้อ

๔๓. พระสงฆ์ในสังฆคุณ ๙ หมายถึงพระสงฆ์ในข้อใด ?

ก. สมมติสงฆ์

ข. อริยสงฆ์

ค. พระอนาคามี

ง. พระอรหันต์

๔๔. คำตอบในข้อใดเป็นความหมายของสังฆคุณบทว่า สุปฏิปนฺโน ?

ก. ปฏิบัติดี

ข. ปฏิบัติตรง

ค. ปฏิบัติเป็นธรรม

ง. ปฏิบัติสมควร

๔๕. คำตอบในข้อใดเป็นความหมายของสังฆคุณบทว่า อชฺชุปฏิปนฺโน ?

ก. ปฏิบัติดี

ข. ปฏิบัติตรง

ค. ปฏิบัติเป็นธรรม

ง. ปฏิบัติสมควร

๔๖. คำตอบในข้อใดเป็นความหมายของสังฆคุณบทว่า สามิจิปฏิปนฺโน ?

ก. ปฏิบัติดี

ข. ปฏิบัติตรง

ค. ปฏิบัติเป็นธรรม

ง. ปฏิบัติสมควร

๔๗. การศึกษารธรรมเพื่อให้เกิดความรู้จัดว่าบำเพ็ญบารมีใด ?

ก. ปัญญาบารมี

ข. ทานบารมี

ค. สีลบารมี

ง. ศัจจบารมี

๔๘. ในพระพุทธศาสนาคนมีบารมีหมายถึงใคร ?

ก. คนมีอำนาจ

ข. คนมีวาสนา

ค. คนมีบริวาร

ง. คนมีคุณธรรมสูง

๔๙. คนที่พยายามจนกว่าจะประสบความสำเร็จจัดว่าบำเพ็ญบารมีใด ?

ก. วิริยบารมี

ข. ขันติบารมี

ค. เนกขัมมบารมี

ง. ปัญญาบารมี

๕๐. ผู้ออกบวชได้ชื่อว่าบำเพ็ญบารมีใด ?

ก. วิริยบารมี

ข. ขันติบารมี

ค. เนกขัมมบารมี

ง. ปัญญาบารมี

ใช้เวลา ๕๐ นาที

ปัญหาวิชาอนุพุทธประวัติ ธรรมศึกษาชั้นโท
ระดับมัธยมศึกษา
สอบในสนามหลวง
วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. ผู้จุดิจากที่ใดจะไม่ยินดีในกามารมณ์ ?

ก. เปตโลก

ข. มนุษย์โลก

ค. สวรรคโลก

ง. พรหมโลก

๒. ปีผลิมาณพจติมาจากที่ใด ?

ก. เปตโลก

ข. มนุษย์โลก

ค. สวรรคโลก

ง. พรหมโลก

๓. ปีผลิมาณพแต่งงานกับสตรีใด ?

ก. ภัททกาปิลานี

ข. สุชาดา

ค. ปฐาจารา

ง. อุบลวรรณา

๔. ปีพฬิมานพตัดสินใจออกบวชเพราะเห็นโทษในเรื่องใด ?

ก. การครองศีล

ข. การครองเรือน

ค. การครองธรรม

ง. ถูกทุกข้อ

๕. ปีพฬิมานพได้พบกับพระพุทธเจ้า ณ ไตรัมไม้ไผ่ ?

ก. พหุปัตตกนิโครธ

ข. อชปาลนิโครธ

ค. อัสนัตถพฤกษ์

ง. มุจลินท์

๖. ปีพฬิมานพได้รับอุปสมบทด้วยวิธีใด ?

ก. เอหิภิกขุ

ข. รับโอวาท ๓

ค. รับสรณคมน์

ง. รับอุโบสถศีล

๗. พระมหากัสสปะถือธุดงค์เป็นวัตรกี่อย่าง ?

ก. ๑ อย่าง

ข. ๒ อย่าง

ค. ๓ อย่าง

ง. ๔ อย่าง

๘. พระอุบาลีเป็นบุตรของใคร ?

ก. ช่างกลบ

ข. นายภูษามาลา

ค. ปุโรหิต

ง. อำมาตย์

๙. พระอุบาลีบวชในคราวเดียวกันกับใคร ?

ก. โกธิตะ

ข. อุปติสสะ

ค. ปีพฬิ

ง. อานันทะ

๑๖. กัจจายนมาณพศึกษาจบเรื่องใด ?

ก. ยุทธศึกษา

ข. ไตรเพท

ค. ไตรสิกขา

ง. สันติศึกษา

๑๗. หน้าที่ใดที่กัจจายนมาณพทำแทนบิดา ?

ก. ปุโรหิต

ข. อำมาตย์

ค. มหาดเล็ก

ง. โหระหลวง

๑๘. ผู้ใดที่พระเจ้าจันทรปัชโชตส่งไปเชิญพระพุทธเจ้าให้เสด็จมา
กรุงอุชเชนี ?

ก. กาฬุทายีอำมาตย์

ข. กัจจายนปุโรหิต

ค. ปิปผลิมาณพ

ง. นายฉันทะ

๑๙. พระสาวกองค์ใดได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์แล้วจึงทูลขอบวช ?

ก. พระสารีบุตร

ข. พระมหากัจจายนะ

ค. พระอุบาลี

ง. พระราहुล

๒๐. พระนางเขมาทรงมีผิวพรรณเลื่อมเรื่อดังสีน้ำทองประดุจสิ่งใด ?

ก. แววหางนกยูง

ข. ดวงตาเนื้อทราย

ค. แสงแห่งจันทร์

ง. พยับแดด

๒๑. พระนางเขมาทรงอภิเษกสมรสกับกษัตริย์พระองค์ใด ?

ก. สุทโธทนะ

ข. ปเสนทิโกศล

ค. พิมพิสาร

ง. จันทรปัชโชต

๒๒. พระเจ้าพิมพิสารออกอุบายให้พระนางเขมาไปพบพระพุทธเจ้า ณ วัดใด ?

ก. วัดเวฬุวัน

ข. วัดเชตวัน

ค. วัดบุพพาราม

ง. วัดนิโครธาราม

๒๓. พระนางเขมาได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ในอิริยาบถใด ?

ก. ยืน

ข. เดิน

ค. นั่ง

ง. นอน

๒๔. พระเขมาเถรีทรงได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศในด้านใด ?

ก. มีบริวารมาก

ข. มีฤทธิ์มาก

ค. มีปัญญามาก

ง. มีลาภมาก

๒๕. พระอุบลวรรณาเถรีเกิดในเมืองใด ?

ก. พาราณสี

ข. สāvasthī

ค. ราชคฤห์

ง. กบิลพัสดุ์

๒๖. พระอุบลวรรณาเถรีมีผิวพรรณงามเหมือนกลีบดอกไม้ชนิดใด ?

ก. ดอกสาละ

ข. ดอกปาริชาติ

ค. ดอกบัวเขียว

ง. ดอกบัวแดง

๒๗. นันทมาณพหลังประทุษร้ายพระอุบลวรรณาเถรีแล้วได้รับโทษเช่นใด ?

ก. ถูกจองจำ

ข. ถูกประชาทัณฑ์

ค. ถูกประหาร

ง. ถูกแผ่นดินสูบ

๒๘. นางปฎาจาราเกิดที่เมืองใด ?

ก. สาวตถิ

ข. สัตถิ

ค. พาราณสี

ง. อุชเชนี

๒๙. เพราะสูญเสียสิ่งอันเป็นที่รักใดนางปฎาจาราจึงวิกลจริต ?

ก. สามีและบุตร

ข. พ่อและแม่

ค. พี่ชาย

ง. ถูกทุกข้อ

๓๐. ก่อนบวชนางปฎาจาราได้สำเร็จเป็นพระอรหิบุคคลชั้นใด ?

ก. พระโสดาบัน

ข. พระสกทาคามี

ค. พระอนาคามี

ง. พระอรหันต์

๓๑. พระปฎาจาราเถรีได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศในด้านใด ?

ก. ทรงพระวินัย

ข. มีปัญญามาก

ค. มีฤทธิ์มาก

ง. ทรงผ้าเศร้าหมอง

๓๒. นางกิสาโคตมีห้ามเผาไร่บุตรที่ตายเพราะไม่เคยเห็นคนประเภทใด ?

ก. คนเกิด

ข. คนแก่

ค. คนเจ็บไข้

ง. คนตาย

๓๓. พระกิสาโคตมีเถรีเกิดในสกุลใด ?

ก. คนร่ำรวย

ข. คนค้าขาย

ค. คนรับจ้าง

ง. คนเข็ญใจ

๓๔. พระกีสาคโคตมีเถรีได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศในด้านใด ?
ก. มีฤทธิ์มาก
ข. มีปัญญาดีมาก
ค. ทรงจิ๋วเร่าหมอง
ง. ทรงวินัย
๓๕. บัณฑิตกุมารขออนุญาตมารดาบวชขณะมีอายุกี่ปี ?
ก. ๗ ปี
ข. ๘ ปี
ค. ๙ ปี
ง. ๑๐ ปี
๓๖. “ น้ำมีจิตหรือไม่ ” บัณฑิตสามเณรถามพระเถระองค์ใด ?
ก. พระโมคคัลลานะ
ข. พระสารีบุตร
ค. พระอุบาลี
ง. พระอานนท
๓๗. พระสูตรใดที่พวกภิกษุสาธยายให้ธรรมิกอุบาสกฟัง ?
ก. มงคลสูตร
ข. รตนสูตร
ค. สติปัญญาสูตร
ง. กรณียเมตตสูตร
๓๘. “ขอท่านจงรอก่อน ๆ” ธรรมิกอุบาสกกล่าวกับใคร ?
ก. พวกภิกษุ
ข. หมู่ญาติ
ค. เหล่าเทวดา
ง. พระพรหม
๓๙. พระนางมัลลิกาเทวีเป็นธิดาของใคร ?
ก. ช่างตัดผม
ข. ช่างเย็บผ้า
ค. ช่างไม้
ง. ช่างดอกไม้

๔๐. พระนางมัลลิกาเทวีได้ถวายทานชนิดใด ?

ก. สังฆทาน	ข. ปาฏิบุคลิกทาน
ค. วิหารทาน	ง. อสทิสทาน

๔๑. พระภิกษุสงฆ์อธิษฐานอยู่จำพรรษามีกำหนดกี่เดือน ?

ก. ๓ เดือน	ข. ๔ เดือน
ค. ๕ เดือน	ง. ๖ เดือน

๔๒. ในพรรษาพระภิกษุสามารถไปค้างแรมที่อื่นได้คราวละไม่เกินกี่วัน ?

ก. ๖ วัน	ข. ๗ วัน
ค. ๘ วัน	ง. ๙ วัน

๔๓. วันที่พระสงฆ์สามารถว่ากล่าวตักเตือนกันได้โดยเสมอภาค ?

ก. เข้าพรรษา	ข. ออกพรรษา
ค. เทโวโรหณะ	ง. ธรรมสวนะ

๔๔. ในวันธรรมสวนะพุทธศาสนิกชนควรทำอะไร ?

ก. ให้ทาน	ข. รักษาศีล
ค. ฟังเทศน์	ง. ถูกทุกข้อ

๔๕. พิธีการเจริญพระพุทธรูปมนต์มีมาตั้งแต่สมัยใด ?

ก. พุทธกาล	ข. หลังพุทธกาล
ค. สุโขทัย	ง. อยุธยา

๔๖. เจริญพระพุทธรูปเป็นศัพทบัญญัติใช้กับพิธีทำบุญประเภทใด ?

ก. สตมวาร	ข. ปัญญาสมวาร
ค. สัตตมวาร	ง. อายุวัฒนมงคล

๔๗. พิธีลอยกระทงของไทยเริ่มมีมาตั้งแต่สมัยใด ?

ก. สุโขทัย	ข. อยุธยา
ค. ธนบุรี	ง. รัตนโกสินทร์

๔๘. การถวายผ้าป่าานิยมถวายในฤดูใด ?

ก. ฤดูร้อน	ข. ฤดูฝน
ค. ฤดูหนาว	ง. ทุกฤดู

๔๙. พระภิกษุผู้จะรับผ้ากฐินได้ ต้องจำพรรษาคครบกี่เดือน ?

ก. ๑ เดือน	ข. ๒ เดือน
ค. ๓ เดือน	ง. ๔ เดือน

๕๐. กุลบุตรผู้จะอุปสมบทเป็นพระภิกษุ ต้องมีอายุครบกี่ปี ?

ก. ๑๐ ปี	ข. ๑๕ ปี
ค. ๒๐ ปี	ง. ๒๕ ปี

ให้เวลา ๕๐ นาที

ปัญหาวิชาอุโบสถศิลป์ (วินัย) ธรรมศึกษาชั้นโท
ระดับมัธยมศึกษา
สอบในสนามหลวง
วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. การเข้าจำหรืออยู่จำมีความหมายตรงกับข้อใด ?
ก. กรรมบถ	ข. กรรมฐาน
ค. กิจวัตร	ง. อุโบสถ
๒. อุโบสถศิลป์เป็นศิลป์ประเภทใด ?
ก. ศิล ๕	ข. ศิล ๘
ค. ศิล ๑๐	ง. ศิล ๒๒๗
๓. การรักษาอุโบสถศิลป์กับศิลป ๕ ไม่แตกต่างกันในเรื่องใด ?
ก. สถานที่	ข. วันเวลา
ค. ผู้รักษา	ง. จำนวนลูกศิษย์
๔. ข้อใดเป็นวัตถุประสงค์การรักษาอุโบสถศิลป์ ?
ก. พักผ่อน	ข. คลายเครียด
ค. เสริมสิริมงคล	ง. ขัดเกลากิเลส

๕. ในอุโบสถชั้นธกะกล่าวว่าการรักษาอุโบสถมีมาแต่ครั้งใด ?

ก. ก่อนพุทธกาล

ข. สมัยพุทธกาล

ค. กึ่งพุทธกาล

ง. หลังพุทธกาล

๖. สมัยใดมีการรักษาอุโบสถศีลด้วยวิธีอดอาหาร ?

ก. ก่อนพุทธกาล

ข. สมัยพุทธกาล

ค. หลังพุทธกาล

ง. ถูกทุกข้อ

๗. อุโบสถศีลบัญญัติไว้สำหรับใคร ?

ก. ผู้ครองเรือน

ข. ภิกษุ

ค. สามเณร

ง. เจ้าลัทธิติ

๘. อุโบสถประเภทใดนิยมรักษาในวันธรรมสวนะ ?

ก. ปกติอุโบสถ

ข. อริยอุโบสถ

ค. นิคัณฐอุโบสถ

ง. โคपालกอุโบสถ

๙. ปกติอุโบสถกำหนดให้รักษานานเท่าไร ?

ก. ๑ วัน ๑ ค่ำ

ข. ๓ วัน ๓ ค่ำ

ค. ๓ เดือน

ง. ๔ เดือน

๑๐. วันใดไม่เกี่ยวข้องกับการรักษาปฐิชาครอุโบสถ ?

ก. วันรับ

ข. วันส่ง

ค. วันรักษา

ง. วันลา

๑๑. นักเรียนสามารถอยู่รักษาอุโบสถศีลได้ในที่ใด ?

ก. บ้าน

ข. วัด

ค. โรงเรียน

ง. ถูกทุกข้อ

๑๒. ผู้รักษาอุโบสถศีลควรพูดเรื่องใด ?

ก. การงาน

ข. การเมือง

ค. การปฏิบัติธรรม

ง. การกิน

๑๓. ข้อใดจำเป็นสำหรับผู้รักษาอุโบสถศีล ?

ก. ถือสรณคมน์

ข. เสื้อผ้าชุดขาว

ค. กินมังสวิรัต

ง. ถือบิณฑบาต

๑๔. คำว่า สรณะ แปลว่า ที่พึ่ง หมายถึงพึ่งอะไร ?

ก. พระพรหม

ข. พญานาค

ค. ท้าวเวสสุวรรณ

ง. พระรัตนตรัย

๑๕. สรณคมน์มีไว้เพื่อวัตถุประสงค์ใด ?

ก. เป็นที่พึ่งทางใจ

ข. เป็นของขลัง

ค. สืบต่อประเพณี

ง. ล้างบาป

๑๖. ในไตรสรณคมน์พระพุทธหมายถึงข้อใด ?

ก. พระพุทธรูป

ข. พระเครื่อง

ค. พระพุทธเจ้า

ง. พระโพธิสัตว์

๑๗. ข้อใดไม่ใช่คุณของพระพุทธเจ้า ?

ก. ผู้รู้ตาม

ข. ผู้ตรัสรู้เอง

ค. ผู้รู้แจ้งโลก

ง. ผู้ยอดเยี่ยม

๑๘. ในไตรสรณคมน์พระธรรมหมายถึงข้อใด ?

ก. คัมภีร์

ข. คำสั่งสอน

ค. ไบลาน

ง. พระไตรปิฎก

๑๙. ย่อมรักษาผู้ปฏิบัติไม่ให้ตกไปในที่ชั่วเป็นคุณลักษณะของข้อใด ?

ก. พระพุทธ

ข. พระธรรม

ค. พระสงฆ์

ง. ถูกทุกข้อ

๒๐. เนื่อนาบุญอันประเสริฐเป็นคุณลักษณะของข้อใด ?

ก. พระพุทธ

ข. พระธรรม

ค. พระสงฆ์

ง. ถูกทุกข้อ

๒๑. ผู้นับถือพระรัตนตรัยเป็นสรณะต้องปฏิบัติตามข้อใด ?

ก. คำสอน

ข. ความเชื่อ

ค. ค่านิยม

ง. ความพึงพอใจ

๒๒. บุคคลในข้อใดมีศรัทธามั่นคงไม่หวั่นไหวในพระรัตนตรัย ?

ก. กัลยาณชน

ข. สาธุชน

ค. ปุถุชน

ง. อริยชน

๒๓. การติเตียนใครทำให้ไตรสรณคมน์เศร้าหมอง ?

ก. พระรัตนตรัย

ข. พ่อแม่

ค. ครู

ง. เพื่อน

๒๔. คำว่า วางศัสตรา ในอุโบสถสูตรหมายถึงศีลข้อใด ?

ก. ข้อ ๑

ข. ข้อ ๒

ค. ข้อ ๓

ง. ข้อ ๔

๒๕. คำว่า ปาณะ ในอุโบสถศีลได้แก่ข้อใด ?

ก. น้ำปานะ

ข. เครื่องดื่ม

ค. อาหาร

ง. สัตว์มีชีวิต

๒๖. ของที่เขาไม่ได้ให้มีความเกี่ยวข้องกับอุโบสถศีลข้อใด ?

ก. ข้อ ๒

ข. ข้อ ๓

ค. ข้อ ๔

ง. ข้อ ๗

๒๗. ลักทรัพย์เป็นข้องดเว้นของอุโบสถศีลข้อใด ?

ก. ข้อ ๑

ข. ข้อ ๒

ค. ข้อ ๓

ง. ข้อ ๔

๒๘. อพรัหมจริยา เวรมณี คืออุโบสถศีลข้อใด ?

ก. ข้อ ๑

ข. ข้อ ๓

ค. ข้อ ๖

ง. ข้อ ๘

๒๙. อุโบสถศีลข้อ ๓ ต้องไม่ยุ่งเกี่ยวกับเรื่องใด ?

ก. กาม

ข. กิน

ค. เกียรติ

ง. โกรธ

๓๐. อุโบสถศีลข้อ ๔ ผู้รักษาต้องสำรวมระวังเรื่องใด ?

ก. การพูด

ข. การกิน

ค. การนอน

ง. การคิด

๓๑. อุโบสถศีลข้อ ๔ ต้องการให้ผู้รักษาเป็นคนเช่นไร ?

ก. ขยันอดทน

ข. ประหยัด

ค. พูดความจริง

ง. มีเมตตา

๓๒. เพราะเหตุใดการดื่มสุราจึงเป็นข้อห้ามของอุโบสถศีล ?

ก. ทำให้ประมาท

ข. ทำให้ฟุ้งซ่าน

ค. ทำให้ฟุ้งเฟ้อ

ง. ทำให้สิ้นเปลือง

๓๓. ข้อใดเป็นปฏิบัติต่อบุโสดศีลข้อ ๕ ?
ก. ที่นอนสูง	ข. เครื่องแต่งตัว
ค. ซีรีส์หนัง	ง. น้ำเมา
๓๔. อุโบสถศีลข้อ ๕ ต้องการให้ผู้รักษากลายเป็นคนเช่นไร ?
ก. มีสติ	ข. มีความอดทน
ค. มีความขยัน	ง. มีสัจจะ
๓๕. คำว่า วิกาล ในอุโบสถศีลข้อ ๖ หมายถึงเวลาใด ?
ก. เช้า	ข. สาย
ค. เทียงวัน	ง. หลังเที่ยงวัน
๓๖. สิ่งใดผู้รักษากุโโบสถศีลไม่สามารถบริโภคได้ในเวลาวิกาล ?
ก. ขนมหีบเลี้ยง	ข. ยารักษาโรค
ค. น้ำผลไม้	ง. น้ำอัดลม
๓๗. การรักษากุโโบสถศีลข้อ ๖ มุ่งให้ตัดความกังวลเรื่องใด ?
ก. เครื่องแต่งตัว	ข. มหรสพ
ค. อาหาร	ง. ที่นั่งที่นอน
๓๘. คำว่าข้าศึกต่อกุศลในอุโบสถศีลข้อ ๗ หมายถึงข้อใด ?
ก. ฟोनร่า	ข. ขับร้อง
ค. ดิ๊ดสีตีเป่า	ง. ถูกทุกข้อ
๓๙. ข้อใดไม่ใช่ข้อห้ามในอุโบสถศีลข้อ ๗ ?
ก. ฉีดน้ำหอม	ข. ใช้เจลแต่งผม
ค. ทาแป้งแก้คัน	ง. แต่งหน้า

๔๗. อุโบสถใดเป็นการปฏิบัติตนตามพระอรหันต์ ?
- ก. โคपालกอุโบสถ   ข. นิคคัณฐอุโบสถ
- ค. อริยอุโบสถ**   ง. ถูกทุกข้อ
๔๘. ผู้รักษาอริยอุโบสถควรพิจารณาเรื่องใด ?
- ก. พุทธานุสสติ   ข. ธัมมานุสสติ
- ค. สังฆานุสสติ   **ง. ถูกทุกข้อ**
๔๙. ผู้รักษาอุโบสถศีลด้วยจิตผ่องใสหากตายในขณะนั้นจะมีคติเช่นไร ?
- ก. เกิดในทุกคติ   **ข. เกิดในสุคติ**
- ค. เกิดในนรก   ง. เกิดในอบาย
๕๐. การรักษาอุโบสถศีลจะได้รับอานิสงส์มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับอะไร ?
- ก. สุขภาพ   ข. อายุ
- ค. บุญบารมี   **ง. เจตนา**

ใช้เวลา ๕๐ นาที

ปัญหาวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นโท
ระดับอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป

สอบในสนามหลวง

วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

ยถา อकार์ ทุจฉนน์

วฏฐี สมติวิษณติ

เอว อภาวิต จิตต์

ราโค สมติวิษณติ.

ผนย้อมร้าวรดเรือนที่มุงไม้ดี ฉันใด รากะ (ความกำหนด)

ย้อมร้าวรดจิตที่ไม่ได้อบรม ฉันนั้น.

(พุทธ) ชุ. ๖. ๒๕/๑๖

แต่งอธิบายให้สมเหตุสมผล โดยใช้สุภาษิตที่สนามหลวงแผนก
ธรรมกำหนดมาให้ จำนวน ๕ สุภาษิตข้างล่างนี้ มาประกอบอ้างอิง ๒
สุภาษิต ห้ามอ้างสุภาษิตซ้ำซ้อนกัน และสุภาษิตที่อ้างมานั้น ควรอธิบาย
เชื่อมความให้สมกับเรื่องในกระทู้ตั้ง

ในชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในกระดาษใบตอบตั้งแต่ ๓ หน้า (เว้น
บรรทัด) ขึ้นไป

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

<p>ปราวชชานุปสสิสส นิจจํ อชฺฌมานสณฺณิโน อาสวา ตสฺส วฑฺฒนติ อารา โส อาสวกุชยา. คนที่เห็นแต่โทษผู้อื่น คอยแต่เพ่งโทษนั้น อาสวะก็เพิ่มพูน เขายังไกลจากความสิ้นอาสวะ. (พุทธ) ขุ. ธ. ๒๕/๔๙</p>	<p>อนวภูจิตฺตจิตตสฺส สทฺธมฺมํ อวิชานโต ปริปลวปสาทสฺส ปณฺญา น ปริปุรติ. เมื่อมีจิตไม่มั่นคง ไม่รู้พระสัทธรรม มีความ เลื่อมใสเลือนลอย ปัญญาย่อมไม่บริบูรณ์. (พุทธ) ขุ. ธ. ๒๕/๒๐</p>
<p>ผนฺทณํ จปลํ จิตฺตํ ทุรกฺขํ ทุณฺณิวารยํ อชฺช กโรติ เมธาวิ อสุกาโรว เตชนํ. คนมีปัญญาทำจิตที่ตื้นร่น กวัดแกว่ง รักษายาก ห้ามยาก ให้ตรงได้ เหมือนช่างครทำลูกศรให้ตรงได้ ฉะนั้น. (พุทธ) ขุ. ธ. ๒๕/๑๙</p>	<p>เสโล ยถา เอกฆโน วาเตน น สมิริติ เอวํ นินทาปัสสาสฺส น สมินฺชนฺติ ปณฺชิตา. ภูเขาหินแท่งที่บ ไม่สั่นสะเทือนเพราะลม ฉับไค บัณฑิต ย่อมไม่หวั่นไหวในนินทาและ สรรเสริญ ฉะนั้น. (พุทธ) ขุ. ธ. ๒๕/๒๕</p>
<p>ขตฺติยา พุราหมณา เวสฺสา สุตฺทา จณฺฑาลปุกฺกุสา อิธ ธมฺมํ จริตฺวาน ภาวนติ ติทฺธิเว สมา. กษัตริย์ พราหมณ์ แพทย์ ศูทร จัณฑาล และคนงานชั้นต่ำ ประพฤติธรรมใน โลกนี้แล้ว ย่อมเป็นผู้เสมอกันในสวรรค์ชั้นไตรทิพย์. (สีลวิมงฺกชาตก) ขุ. ชา. ๒๗/๗๖/๑๗๕</p>	

ปัญหาวิชาธรรม ธรรมศึกษาชั้นโท
ระดับอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป

สอบในสนามหลวง

วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. สมถกัมมัฏฐานเป็นอุปายให้เกิดอะไร ?

ก. สงบกาย	ข. สงบวาจา
ค. สงบใจ	ง. เรื่องปัญญา
๒. จะรู้แจ้งสรรพสิ่งตามเป็นจริงต้องเจริญกัมมัฏฐานอะไร ?

ก. สมณะ	ข. วิปัสสนา
ค. อสุภะ	ง. อนุสสติ
๓. การเจริญวิปัสสนากัมมัฏฐานมีประโยชน์อย่างไร ?

ก. ทำให้จิตสงบ	ข. ทำให้รู้แจ้ง
ค. ทำให้จิตผ่องใส	ง. ทำให้เบื่อหน่าย
๔. สิ่งที่ทำให้สัตว์หลงติดข้องอยู่ในโลกเรียกว่าอะไร ?

ก. กาม	ข. กิเลส
ค. กรรม	ง. วิบาก

๕. กิเลสสามหมายถึงข้อใด ?

ก. ราคะ

ข. โภคะ

ค. อิจฉา

ง. ถูกทุกข้อ

๖. อามิสบูชาหมายถึงการบูชาด้วยอะไร ?

ก. ดอกไม้ธูปเทียน

ข. อาหาร

ค. สิ่งของที่สมควร

ง. ถูกทุกข้อ

๗. ปฏิบัติบูชามีประโยชน์สูงสุดอย่างไร ?

ก. ทำให้พ้นทุกข์

ข. ทำให้มีบริวาร

ค. ทำให้จิตสงบ

ง. ทำให้คนนับถือ

๘. การกล่าวต้อนรับด้วยคำไพเราะชื่อว่าปฏิบัติตามหลักธรรมใด ?

ก. อามิสบูชา

ข. ปฏิบัติบูชา

ค. อามิสปฏิสันถาร

ง. ธรรมปฏิสันถาร

๙. คนมีสุขภาพจิตดีได้ชื่อว่ามีความสุขประเภทใด ?

ก. อามิสสุข

ข. นิรามิสสุข

ค. กายิกสุข

ง. เจตสิกสุข

๑๐. คนถูกกามวิตกครอบงำมักมีพฤติกรรมเช่นไร ?

ก. ชอบเบียดเบียน

ข. โลก

ค. ปองร้าย

ง. หมกมุ่นในกาม

๑๑. คิดอย่างไรจัดเป็นอวิหิงสาวิตก ?

ก. ไม่เบียดเบียน

ข. ไม่พยายาม

ค. ไม่ปองร้าย

ง. ไม่ซึมเศร้า

๑๒. คนถูกไฟกิเลสใดครอบงำจึงหลงผิดไม่รู้จักบาปบุญคุณโทษ ?

ก. โฟราคะ

ข. ไฟโทสะ

ค. ไฟโมหะ

ง. ถูกทุกข้อ

๑๓. ประชาธิปไตยล้มเหลวเพราะขาดอธิปไตยใด ?

ก. อัตตาธิปไตย

ข. โลกาธิปไตย

ค. รัชมาริปไตย

ง. ประชาธิปไตย

๑๔. อธิปไตยใดก่อให้เกิดความวุ่นวายแก่สังคมมากที่สุด ?

ก. อัตตาธิปไตย

ข. โลกาธิปไตย

ค. รัชมาริปไตย

ง. ประชาธิปไตย

๑๕. สัญญาทำหน้าที่อย่างไรในทุกข์ ?

ก. รู้ทุกข์

ข. ละทุกข์

ค. บรรเทาทุกข์

ง. ดับทุกข์

๑๖. กิจจญาณทำหน้าที่อย่างไรในทุกขสมุทัย ?

ก. ควรรู้

ข. ควรละ

ค. ควรทำให้แจ้ง

ง. ควรดำเนิน

๑๗. กตญาณทำหน้าที่อย่างไรในทุกขนิโรธ ?

ก. รู้แล้ว

ข. ละแล้ว

ค. ทำให้แจ้งแล้ว

ง. ดำเนินแล้ว

๑๘. ความอยากมีอยากเป็นจัดเป็นต้นหาประเภทใด ?

ก. กามตัณหา

ข. ภวตัณหา

ค. วิภวตัณหา

ง. กิเลสตัณหา

๒๖. สภาวะใดบ่งบอกถึงสามัญญลักษณะ ?

ก. ไม่เที่ยง	ข. เป็นทุกข์
ค. ไม่ใช่ตัวตน	ง. ถูกทุกข้อ

๒๗. ในอภิสเสนธรรมข้อที่ว่าพิจารณาแล้วเว้นตรงกับข้อใด ?

ก. งดเหล้า	ข. งดสิ่งเสพติด
ค. งดอบายมุข	ง. ถูกทุกข้อ

๒๘. เจริญอัปมัณฺญาใดจึงจะไม่เบียดเบียนกัน ?

ก. เมตตา	ข. กรุณา
ค. มุทิตา	ง. อุเบกขา

๒๙. เห็นคนอื่นได้ดีแล้วมีจิตริษยาชื่อว่าไม่มีอัปมัณฺญาข้อใด ?

ก. เมตตา	ข. กรุณา
ค. มุทิตา	ง. อุเบกขา

๓๐. พระอริยบุคคลใด ทำราคะ โทสะ โมหะ ให้เบาบาง ?

ก. พระโสดาบัน	ข. พระสกทาคามี
ค. พระอนาคามี	ง. พระอรหันต์

๓๑. เชื่อว่าทำได้ดีแต่ไม่แปรผันจัดเป็นสัมปรายิกัตถประโยชน์ใด ?

ก. สัทธาสัมปทา	ข. สीलสัมปทา
ค. จาคสัมปทา	ง. ปัญญาสัมปทา

๓๒. คนโหดร้าย มือไว ใจเร็ว ซ้ำปด หมดสติ ควรฟังอนุบุพพิกษาข้อใด ?

ก. ทานกถา	ข. สीलกถา
ค. สัคคกถา	ง. กามาทีนวกถา

ปัญหาวิชาอนุพุทธประวัติ ธรรมศึกษาชั้นโท
ระดับอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป

สอบในสนามหลวง

วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. ปัญจวัคคีย์ท่านใดได้บรรลุโสดาปัตติผลเป็นท่านแรก ?

ก. โภณฑัญญะ	ข. วัปปะ
ค. ภัททิยะ	ง. มหานามะ
๒. พระอัญญาโภณฑัญญะนิพพานที่ริมฝั่งแห่งสระใด ?

ก. สระอนาคต	ข. สระโปกขรณี
ค. สระบัวมันทากินี	ง. สระบัวขาบ
๓. พระเถระใดได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศในด้านมีบริวารมาก ?

ก. พระอรุเวลกัสสปะ	ข. พระนทีกัสสปะ
ค. พระสารีบุตร	ง. พระสิวลี

๔. อุปติสสมานพบรรลุโสดาปัตติผลเพราะได้ฟังธรรมจากพระเถระใด ?

ก. พระวัปปะ

ข. พระอัสสชิ

ค. พระยสะ

ง. พระนทีกัสสปะ

๕. คุณธรรมใดของพระสารีบุตรที่ควรถือเอาเป็นแบบอย่าง ?

ก. ความขยัน

ข. ความอดทน

ค. ความเพียร

ง. ความกตัญญู

๖. พระพุทธเจ้าทรงแสดงอุบายระงับความโง่งว่งแก่พระสาวกใด ?

ก. พระยสะ

ข. พระสารีบุตร

ค. พระโมคคัลลานะ

ง. พระอานนท์

๗. พระสาวกใดที่พระพุทธเจ้าโปรดให้เป็นนวกัมมาธิฐฐายี ?

ก. พระสารีบุตร

ข. พระโมคคัลลานะ

ค. พระอุบาลี

ง. พระอานนท์

๘. พระมหากัสสปะมีชื่อเดิมว่าอย่างไร ?

ก. อุปติสสะ

ข. โกลิตะ

ค. ปิณฑิ

ง. กัจจანะ

๙. พระมหากัสสปะได้รับการอุปสมบทด้วยวิธีใด ?

ก. เอหิภิกขุ

ข. รับโอวาท ๓

ค. รับสรณคมน์ ๓

ง. รับครุธรรม ๘

๑๐. พระมหากัสสปะได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศในด้านใด ?
 ก. รู้ราตรีนาน
 ข. มีฤทธิ์มาก
 ค. มีบริวารมาก
 ง. ทรงธุดงค์
๑๑. พระเจ้าจันตปาชีชิตส่งใครไปกราบทูลพระพุทธเจ้าให้เสด็จมากรุงอุชเชนี ?
 ก. กาฬุทายีอำมาตย์
 ข. นายฉันทะ
 ค. กัจจายนบุโรhit
 ง. พระอานนท์
๑๒. พระสาวกใดได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศในการอธิบายความย่อให้พิสดาร ?
 ก. พระกาฬุทายี
 ข. พระมหากัจจายนะ
 ค. พระอนุรุทธ์
 ง. พระอานนท์
๑๓. พระสาวกใดขออนุญาตให้พระภิกษุอาบน้ำได้เป็นนิตยในปัจจุบันชนบท ?
 ก. พระมหากัจจายนะ
 ข. พระสีวลี
 ค. พระกาฬุทายี
 ง. พระอานนท์
๑๔. พระสาวกใดเป็นสหชาติกับพระพุทธเจ้า ?
 ก. พระโกณฑัญญะ
 ข. พระมหากัสสปะ
 ค. พระอานนท์
 ง. พระสีวลี
๑๕. พระอานนท์ฟังธรรมจากพระปุณณมันตานิบุตรแล้วได้บรรลุอุรยผลใด ?
 ก. โสตาปัตติผล
 ข. สกทาคามีผล
 ค. อนาคามีผล
 ง. อรหัตตผล

๑๖. “อย่าประทานจีวรอันประณีตแก่ข้าพระองค์” เป็นคำของ
พระสาวกใด ?

ก. พระนาคสมาละ

ข. พระสาคตะ

ค. พระเมฆิยะ

ง. พระอานนท์

๑๗. พระอานนท์ได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศกี่ด้าน ?

ก. ๕ ด้าน

ข. ๖ ด้าน

ค. ๗ ด้าน

ง. ๘ ด้าน

๑๘. พระสาวกใดออกบวชพร้อมกับพระอานนท์ ?

ก. พระนันทะ

ข. พระอุบาลี

ค. พระสิวลี

ง. พระนาคสมาละ

๑๙. ศาकยกุมารทูลขอให้อุบาลีบวชก่อนพวกตนเพื่อต้องการลดกิเลสใด ?

ก. ตัณหา

ข. มานะ

ค. ทิฏฐิ

ง. มัจฉริยะ

๒๐. พระสาวกใดฟังพระวินัยจากพระโอรสของพระพุทธเจ้าโดยตรง ?

ก. พระอุบาลี

ข. พระสิวลี

ค. พระเมฆิยะ

ง. พระนาคสมาละ

๒๑. พระสิวลีเป็นโอรสของสตรีพระนางใด ?

ก. รูปนันทา

ข. กิสาโคตมี

ค. สุปปวาสา

ง. ภัททกาปิตานี

๒๒. พระสาวกใดอยู่ในครรรภ์พระมารดานานถึง ๗ ปี ๗ เดือน ๗ วัน ?

ก. พระอานนท์

ข. พระสิวลี

ค. พระอุบาลี

ง. พระอนุรุทธ์

๒๓. พระราหุลเป็นพระราชนัดดาของกษัตริย์พระองค์ใด ?

ก. สุทโธทนะ

ข. พิมพิสาร

ค. ปเสนทิโกศล

ง. จัณฑปัชโชต

๒๔. สามเณรใดบวชด้วยวิธีเปล่งวาจาถึงพระรัตนตรัยเป็นรูปแรก ?

ก. ราหุล

ข. สุมนะ

ค. สังกัจจะ

ง. บัณฑิต

๒๕. พระสาวกใดได้รับอุปสมบทด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา ?

ก. พระนันทะ

ข. พระอนุรุทธ์

ค. พระอานนท์

ง. พระราหุล

๒๖. พระมหาปชาบดีโคตมีเถรีเกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้าในฐานะใด ?

ก. พระมารดา

ข. พระน้านาง

ค. พระพี่นาง

ง. พระน้องนาง

๒๗. พระสาวกใดทูลขอให้พระนางมหาปชาบดีโคตมีได้บวช ?

ก. พระอานนท์

ข. พระกิมพิละ

ค. พระอนุรุทธ์

ง. พระภคุ

๒๘. พระเขมาเถรีบรรลุอรหัตผลในอิริยาบถใด ?

ก. อิริยาบถยืน

ข. อิริยาบถเดิน

ค. อิริยาบถนั่ง

ง. อิริยาบถนอน

๒๙. พระอุบลวรรณาเถรีได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศในด้านใด ?

ก. ทรงจิ๋วระเศร้าหมอง

ข. มีปัญญามาก

ค. มีฤทธิ์มาก

ง. มีบริวารมาก

๓๐. ก่อนบวชเป็นภิกษุณีพระปฎาจารย์เถรีได้บรรลุอุริยผลใด ?

ก. โสตาปัตติผล

ข. สกทาคามีผล

ค. อนาคามีผล

ง. อรหัตผล

๓๑. นางกีสาคูตรมีได้พบกับผู้ใดจึงรู้ว่าไม่มียารักษาคนตายให้ฟื้นได้ ?

ก. พระพุทธรเจ้า

ข. พระอนนท

ค. พระสิวลี

ง. พระอนรุทธะ

๓๒. “ลูกศรนั้นมีจิตหรือไม่ ?” สามเณรบัณฑิตถามพระเถระองค์ใด ?

ก. พระอัสนชิ

ข. พระโมคคัลลณะ

ค. พระสารีบุตร

ง. พระอนนท

๓๓. สังกิจจสามเณรเรียนตจปัญจกรรมฐานจากสำนักพระสาวกใด ?

ก. พระสารีบุตร

ข. พระอุบาสี

ค. พระสิวลี

ง. พระอนนท

๔๐. คุณธรรมใดของนางมัลลิกาเทวีที่ควรถือเอาเป็นแบบอย่าง ?
- ก. ความกตัญญูกตเวทิต์   ข. ความขยัน
- ค. ความละเอียด   ง. ความอดทน
๔๑. พระภิกษุสงฆ์อธิษฐานเข้าจำพรรษาในฤดูฝนเป็นเวลากี่เดือน ?
- ก. ๑ เดือน   ข. ๒ เดือน
- ค. ๓ เดือน   ง. ๔ เดือน
๔๒. วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ตรงกับวันในข้อใด ?
- ก. วันมาฆบูชา   ข. วันเข้าพรรษา
- ค. วันออกพรรษา   ง. วันลอยกระทง
๔๓. ในวันธรรมสวนะพุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติตนอย่างไร ?
- ก. ถวายทาน   ข. รักษาศีล
- ค. ฟังเทศน์   ง. ถูกทุกข้อ
๔๔. คำว่า “เจริญพระพุทธรูป” เป็นศัพท์บัญญัติใช้ในงานพิธีใด ?
- ก. ทำบุญอายุ   ข. ทำบุญ ๑๐๐ วัน
- ค. ฃาปนกิจ   ง. สัตตมวาร
๔๕. พิธีสวดพระพุทธรูปเป็นการบำเพ็ญกุศลปรารภผู้ใด ?
- ก. คนเกิด   ข. คนแก่
- ค. คนเจ็บ   ง. คนตาย

๔๖. การลอยกระทงตามคติความเชื่อของชาวพุทธเพื่อบูชาสิ่งใด ?

ก. บรมสารีริกธาตุ

ข. รอยพระพุทธรบาท

ค. พระธาตุสาวก

ง. แม่น้ำ

๔๗. การลอยกระทงเริ่มมีมาตั้งแต่สมัยใด ?

ก. สุโขทัย

ข. อยุธยา

ค. ธนบุรี

ง. รัตนโกสินทร์

๔๘. ผ้าป่านิยมถวายในเทศกาลใด ?

ก. เข้าพรรษา

ข. ออกพรรษา

ค. ทอดกฐิน

ง. ทุกเทศกาล

๔๙. ในหลวงเสด็จไปถวายผ้าพระกฐินวัดราษฎร์เรียกว่ากฐินอะไร ?

ก. พระกฐินต้น

ข. กฐินพระราชทาน

ค. จุลกฐิน

ง. กฐินสามัคคี

๕๐. การบรรพชาสามเณรมีมาตั้งแต่สมัยใด ?

ก. ก่อนพุทธกาล

ข. พุทธกาล

ค. หลังพุทธกาล

ง. ต้นกรุงสุโขทัย

ใช้เวลา ๕๐ นาที

ปัญหาวิชาอุโบสถศิลป์ (วินัย) ธรรมศึกษาชั้นโท
ระดับอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป

สอบในสนามหลวง

วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. ข้อใดเป็นศิลปะชั้นสูงของคฤหัสถ์ ?
ก. เบญจศิลป์	ข. อุโบสถศิลป์
ค. นิจศิลป์	ง. ปาวิสุทธีศิลป์
๒. ข้อใดมีความเกี่ยวข้องข้องกับการรักษาอุโบสถศิลป์ ?
ก. กินมังสวิรัต	ข. งดเนื้อสัตว์
ค. งดอาหารค้ำ	ง. งดทุกข้อ
๓. ข้อใดเป็นเป้าหมายของการรักษาอุโบสถศิลป์ ?
ก. ฝึกใช้ชีวิตเรียบง่าย	ข. ทำกุศลพิเศษ
ค. ขำระกิเลส	ง. งดทุกข้อ
๔. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบสำคัญของการรักษาอุโบสถศิลป์ ?
ก. สถานที่	ข. พระรัตนตรัย
ค. ไตรสรณคัมภ์	ง. ศิลป์ ๘

๕. อุโบสถประเภทใดให้รักษาเฉพาะวันหนึ่งคืนหนึ่ง ?

ก. โคपालกอุโบสถ

ข. ปกติอุโบสถ

ค. นิคคัณฐอุโบสถ

ง. อริยอุโบสถ

๖. การถืออุโบสถจะได้รับอานิสงส์มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับอะไร ?

ก. เจตนา

ข. อายุ

ค. เพศ

ง. สุขภาพ

๗. การขาดจากสรณคมนี้อาจเกิดขึ้นได้กับใคร ?

ก. ปุถุชน

ข. วีรชน

ค. กัลยาณชน

ง. อริยบุคคล

๘. อุโบสถศีลสามารถรักษาได้ในสถานที่ใด ?

ก. วัด

ข. บ้าน

ค. สถานปฏิบัติธรรม

ง. ทุกที่

๙. การรักษาอุโบสถศีลเหมาะสมกับใคร ?

ก. ทุกคน

ข. เกษตรกร

ค. พ่อค้า

ง. ข้าราชการ

๑๐. ปกติอุโบสถกำหนดให้รักษาในวันใด ?

ก. วันพ่อ

ข. วันแม่

ค. วันพระ

ง. วันครู

๑๑. อุโบสถประเภทใดกำหนดให้รักษาติดต่อกันคราวละ ๓ วัน ?

ก. ปกติอุโบสถ

ข. ปฏิชาครอุโบสถ

ค. ปาฏิหาริยอุโบสถ

ง. ทุกที่

๑๙. คำว่าเป็นเนื่อนาบุญเป็นความหมายของสธนะใด ?

ก. พระพุทฺธ

ข. พระธรรม

ค. พระสงฆ์

ง. ถูกทุกข้อ

๒๐. ข้อใดเป็นเหตุให้ไตรสรณคมน์ขาด ?

ก. เล่นพนัน

ข. ดิตยา

ค. เล่นหวย

ง. ตาย

๒๑. พิธีรักษาอุโบสถศีลการบูชาพระรัตนตรัยอยู่ในขั้นตอนใด ?

ก. เริ่มพิธี

ข. ก่อนรับสรณคมน์

ค. ก่อนรับศีล

ง. หลังรับศีล

๒๒. ขั้นตอนใดกำหนดให้ทำต่อจากประกาศอุโบสถ ?

ก. รับสรณคมน์

ข. อาราธนาศีล

ค. รับศีล

ง. บอกอานิสงส์ศีล

๒๓. มยฺ ภนฺเต ติสฺรณฺน สห อฏฺจํคสมนฺนาคตํ อุโปสถํ ยาจาม คือข้อใด ?

ก. ประกาศอุโบสถ

ข. รับศีล

ค. อาราธนาศีล

ง. บอกอานิสงส์ศีล

๒๔. เมื่อพระสงฆ์ว่า ติสฺรณฺคมนํ นิฏฺฐิตํ ผู้สมาทานพึงรับว่าอย่างไร ?

ก. สาธุ ภนฺเต

ข. สาธุ สาธุ

ค. สาธุ อนุโมทามิ

ง. อาม ภนฺเต

๒๕. คำว่า อิมินา สกกาเรน พุทฺธํ อภิปุชยามิ เป็นต้น เป็นคำอะไร ?

ก. บูชาพระรัตนตรัย

ข. ขอศีล

ค. รับศีล

ง. อาราธนาธรรม

๔๐. การดูเช่นไรไม่เป็นข้าศึกต่อกุศล ?

ก. คอนเสิร์ต

ข. ดวงชะตา

ค. รำวง

ง. ละครธรรมะ

๔๑. การปฏิบัติตามอุโบสถศีลข้อ ๘ จะลดความกังวลในเรื่องใด ?

ก. นอน

ข. กิน

ค. แต่งตัว

ง. พูดคุย

๔๒. ผู้รักษาอุโบสถศีลต้องงดที่นอนประเภทใด ?

ก. นุ่น

ข. ยางพารา

ค. ขนสัตว์

ง. ไยมะพร้าว

๔๓. สมათานรักษาอุโบสถใดจึงจะได้รับอานิสงส์สูงสุด ?

ก. โคपालกอุโบสถ

ข. อริยอุโบสถ

ค. นิคคัณฐอุโบสถ

ง. ถูกทุกข้อ

๔๔. การรักษาอุโบสถที่เปรียบเหมือนคนเลี้ยงโคเรียกว่าอะไร ?

ก. โคपालกอุโบสถ

ข. นิคคัณฐอุโบสถ

ค. อริยอุโบสถ

ง. ปกติอุโบสถ

๔๕. อุโบสถใดผู้รักษาปฏิบัติตนดั่งเช่นนักบวชนอกพระพุทธศาสนา ?

ก. โคपालกอุโบสถ

ข. นิคคัณฐอุโบสถ

ค. อริยอุโบสถ

ง. ถูกทุกข้อ

๔๖. เมื่อรักษาอุโบสถศีลครบกำหนดแล้วควรปฏิบัติอย่างไร ?

ก. ลาพระรัตนตรัย

ข. ลาศีล

ค. ประภาศอุโบสถ

ง. สมათานศีล ๕

๔๗. การรักษาอุโบสถศีลเป็นพื้นฐานให้ได้รับผลสูงสุดตามข้อใด ?

ก. เป็นเศรษฐี

ข. เป็นเทวดา

ค. เป็นพรหม

ง. เป็นพระอรหันต์

๔๘. คำว่า สีเลน โภคสมปทา กล่าวถึงอานิสงส์ข้อใด ?

ก. มีทรัพย์สิน

ข. มีเกียรติยศ

ค. มีบริวาร

ง. มีสุขภาพดี

๔๙. คำว่า สีเลน นิพพุตติ ยนติ กล่าวถึงอานิสงส์ข้อใด ?

ก. มีโภคทรัพย์

ข. มีชาติตระกูล

ค. ขึ้นสวรรค์

ง. ไปนิพพาน

๕๐. ข้อใดเป็นประโยชน์ของการรักษาอุโบสถศีล ?

ก. มีชีวิตสมณะ

ข. มีชีวิตเรียบง่าย

ค. มีชีวิตสงบสุข

ง. ถูกทุกข้อ

ใช้เวลา ๕๐ นาที

ปัญหาวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นเอก
ระดับประถมศึกษา
สอบในสนามหลวง
วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

อเทยเยสุ ททํ ทานํ

เทยเยสุ นปฺปเวจฺจติ

อาปาสุ พยสนํ ปตฺโต

สหายํ นาธิคจฺจติ.

ผู้ใดให้ทานในบุคคลที่ไม่ควรให้ ไม่ให้ในคนที่ควรให้ ผู้นั้นถึงความ
เสื่อม เพราะอันตราย ย่อมไม่ได้สหาย.

(โพธิสตฺต) ขุ. ชา. จตุกก ๒๗/๑๒๙

แต่งอธิบายให้สมเหตุสมผล โดยใช้สุภาษิตที่สนามหลวงแผนก
ธรรมกำหนดมาให้ จำนวน ๖ สุภาษิตข้างล่างนี้ มาประกอบอ้างอิง ๓
สุภาษิต ห้ามอ้างอิงสุภาษิตซ้ำซ้อนกัน และสุภาษิตที่อ้างมานั้น ควรอธิบาย
เชื่อมความให้สมกับเรื่องในกระทู้ตั้ง

ในชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในกระดาษใบตอบตั้งแต่ ๔ หน้า (เว้น
บรรทัด) ขึ้นไป

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

<p>อดดา หิ อดตโน นาโถ โก หิ นาโถ ปโร สिया อดตนา หิ สุตุนเตน นานํ ลภติ พุทธภํ. ตนแล เป็นที่พึ่งของตน คนอื่น ใครเล่าจะเป็นที่ พึ่งได้ ก็บุคคลมีตนฝึกฝนดีแล้ว ย่อมได้ที่พึ่งที่ได้ ยาก.</p> <p>(พุทธ) ขุ. ติ. ๒๕/๒๖</p>	<p>นตติ อดตสมํ เปมํ นตติ ธณฺณสมํ ธนํ นตติ ปณฺณาสมา อาภา วุฏฺฐชฺชิว เปรมา สรา. สิ่งที่รัก (อื่น) เสมอด้วยตน ไม่มี , ทรัพย์ (อื่น) เสมอด้วย ข้าวเปลือก ไม่มี , แสงสว่าง (อื่น) เสมอ ด้วยปัญญา ไม่มี , ฝนแล เป็นสระอย่างยิ่ง.</p> <p>(พุทธ) สํ. ส. ๑๕/๙</p>
<p>ยสส อจฺจนตฺตสฺสึลฺลํ มาลฺวา สาถมิวตถตํ กโรติ โส ตถตฺตานํ ยถา นํ อิจฺฉติ ทิโส. ผู้ใด มีความไว้ศีลธรรมครอบคลุม เหมือนย่าน ทรายคลุมไม้สาละ ผู้นั้นชื่อว่า ทำตนเหมือนถูก ผู้ร้ายคุมตัว.</p> <p>(พุทธ) ขุ. ติ. ๒๕/๓๗</p>	<p>อปฺปมาทรโต ภิกฺขุ ปมาเท ภยทสฺสี วา สณฺโณชนํ อณฺุ ภูถํ ทฬํ อคฺคิวิ คจฺฉติ. ภิกษุยินดีในความไม่ประมาท หรือเห็นภัยในความ ประมาท ย่อมเผาสังโยชน์น้อยใหญ่ไป เหมือนไฟ ไหม้เขื่อนน้อยใหญ่ไป ฉะนั้น.</p> <p>(พุทธ) ขุ. ติ. ๒๕/๑๙</p>
<p>อนนฺโท พลโท โหติ วตฺถโท โหติ วณฺณโท ยานโท สุขโท โหติ ทิปโท โหติ จกฺขุโท. ผู้ให้ข้าว ชื่อว่าให้กำลัง ผู้ให้ผ้า ชื่อว่าให้ผิวพรรณ ผู้ให้ยานพาหนะ ชื่อว่าให้ความสุข ผู้ให้ประทับ โคมไฟ ชื่อว่าให้จักขุ.</p> <p>(พุทธ) สํ. ส. ๑๕/๔๔</p>	<p>มนาปทายี ลภเต มนาปํ อคคสฺส ทาตา ลภเต ปุนคฺคํ วรสสฺส ทาตา วรลาภิ จ โหติ เสฏฺฐนฺทโท เสฏฺฐมฺเปติ จานํ. ผู้ให้ของชอบ ย่อมได้ของชอบ ผู้ให้ของเลิศ ย่อมได้ของเลิศ ผู้ให้ของดี ย่อมได้ของดี ผู้ให้ของ ประเสริฐ ย่อมถึงฐานะอันประเสริฐ.</p> <p>(พุทธ) อัง. ปญจก. ๒๒/๕๖</p>

ปัญหาวิชาธรรม ธรรมศึกษาชั้นเอก
ระดับประถมศึกษา
สอบในสนามหลวง
วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. นิพพิทา คือความหน่ายด้วยปัญญา หมายถึงหน่ายในอะไร ?
ก. การศึกษา	ข. เบญจขันธ์
ค. ชีวิต	ง. ครอบครั้ว
๒. โลกโดยตรงหมายถึงข้อใด ?
ก. มนุษย์	ข. สัตว์นรก
ค. แผ่นดิน	ง. หมูสัตว์
๓. คนเขลาในคำว่า “พวกคนเขลาหมกอยู่” หมายถึงใคร ?
ก. คนไร้ความสามารถ	ข. คนไร้ปัญญา
ค. คนไร้สติ	ง. คนไร้การศึกษา
๔. พระพุทธเจ้าทรงเปรียบโลกไว้ว่าเหมือนกับอะไร ?
ก. บ้านเรือน	ข. ราชรถ
ค. อัฐภาพ	ง. จิต

๕. ผู้มีอาการเช่นไรได้ชื่อว่าหมกมุ่นอยู่ในโลก?

ก. เพลิดเพลิน

ข. ระเรีงหลง

ค. ติดสิ่งล่อใจ

ง. ถูกทุกข้อ

๖. คำว่า พวกผู้รู้ ควรจะหมายถึงใคร ?

ก. นักพูด

ข. นักคิด

ค. นักเขียน

ง. นักปฏิบัติ

๗. พระพุทธเจ้าทรงเชิญชวนให้มาดูโลกเพื่อประโยชน์อะไร ?

ก. คลายเครียด

ข. คลายทุกข์

ค. ให้ความจริง

ง. ให้เพลิดเพลิน

๘. การกระทำในข้อใด เป็นอาการสำรวมจิต ?

ก. ให้ทาน

ข. รักษาศีล

ค. สำรวมอินทรีย์มิให้ยินดียินร้าย

ง. นั่งหลับตา

๙. โทษที่ล้างผลาญคุณความดีทำให้เสียคน เรียกว่าอะไร ?

ก. อุปสรรค

ข. นิวรณ์

ค. อคติ

ง. มาร

๑๐. บ่วงแห่งมารที่คล้องบุคคลให้ติดอยู่ในโลกได้แก่อะไร ?

ก. วัตถุภาม

ข. กิเลสภาม

ค. กามราคะ

ง. กามตัณหา

๑๑. เห็นสังฆารอย่างไรเป็นทางแห่งวิสุทธิติ ?

ก. ไม่เที่ยง

ข. เป็นทุกข์

ค. เป็นอนัตตา

ง. ถูกทุกข้อ

๑๒. คำว่า สังขาร ในอุทเทสปฏิบัติทางแห่งนิพพิทา ได้แก่อะไร ?
- ก. จิต **ข. เบญจขันธ์**
- ค. อินทรีย์ **ง. आयตนะ**
๑๓. รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ รวมเรียกว่าอะไร ?
- ก. อินทรีย์ ๕ **ข. พละ ๕**
- ค. आयตนะ ๖ **ง. ขันธ์ ๕**
๑๔. ข้อใดกล่าวความหมายของอนิจจตาได้ถูกต้อง ?
- ก. ทนได้ยาก **ข. ไม่มีเจ้าของ**
- ค. เกิดขึ้นและเสื่อมสิ้นไป** **ง. ไม่อยู่ในอำนาจ**
๑๕. ทุกขตาคือความเป็นทุกข์แห่งสังขารซึ่งทนได้ยาก จะรู้ได้ด้วยอาการใด ?
- ก. ความเจ็บป่วย **ข. ความโศกเศร้า**
- ค. ความหิว **ง. ถูกทุกข้อ**
๑๖. สภาวะทุกข์คือทุกข์ตามสภาพหรือทุกข์ประจำสังขาร ได้แก่อาการใด ?
- ก. ความกระวนกระวาย **ข. ความหิว**
- ค. ความแก่** **ง. ความโศกเศร้า**
๑๗. นิพัตถทุกข์คือทุกข์เนื่องนิตยหรือทุกข์ประจำหมายถึงอาการในข้อใด ?
- ก. ความกระวนกระวาย **ข. ความหิว**
- ค. ความแก่ **ง. ความโศกเศร้า**
๑๘. พยาธิทุกข์หมายถึงทุกข์ที่เกิดจากอาการใด ?
- ก. ปวดศีรษะ** **ข. ความโศกเศร้า**
- ค. ความหิว **ง. ความแก่**

๑๙. คนมีสันตปาทุกข์คือความร้อนรุ่มกุ่มใจเพราะถูกไฟกิเลสใดแผดเผา ?
ก. ไฟราคะ
ข. ไฟโทสะ
ค. ไฟโมหะ
ง. ถูกทุกข้อ
๒๐. วิปากทุกข์คือทุกข์ที่เป็นผลของกรรมชั่วได้แก่ทุกข์ที่เกิดจากอาการใด ?
ก. การถูกจับกุมคุมขัง
ข. ความเกิด
ค. ความแก่
ง. ความเจ็บป่วย
๒๑. สหคตทุกข์คือทุกข์ไปด้วยกันหมายถึงทุกข์ในข้อใด ?
ก. มีลาภเสื่อมลาภ
ข. มียศเสื่อมยศ
ค. มีสุขแล้วตกทุกข์
ง. ถูกทุกข้อ
๒๒. ความเป็นทุกข์แห่งสังขารกำหนดรู้ได้ด้วยอาการใด?
ก. ไม่เที่ยงแท้
ข. คงอยู่ในสภาพไม่ได้
ค. อุดทนได้ยาก
ง. ไม่อยู่ในอำนาจ
๒๓. ความเป็นอนัตตาแห่งสังขารกำหนดรู้ได้ด้วยอาการใด ?
ก. ไม่เที่ยงแท้
ข. คงอยู่ในสภาพไม่ได้
ค. อุดทนได้ยาก
ง. ไม่อยู่ในอำนาจ
๒๔. ความในข้อใดเป็นความหมายของวิราคะ ?
ก. ความสงบ
ข. ความสิ้นกำหนด
ค. ความหมดจด
ง. ความเบื่อหน่าย
๒๕. ในอุทเทสแห่งวิราคะความก้าวล่วงเสียด้วยดีซึ่งอะไรเป็นสุขในโลก ?
ก. โลภะ
ข. โทสะ
ค. โมหะ
ง. กามทั้งหลาย

๒๖. ความเมาในข้อว่า “มทนิมมทโน” หมายถึงเมาในเรื่องใด ?
ก. ลภยศ	ข. สุรา
ค. สิ่งเสพติด	ง. อาหาร
๒๗. ความในข้อใดเป็นความหมายของคำว่า อาลัย ?
ก. ความสูญเสีย	ข. ความตั้งใจ
ค. ความเศร้าโศก	ง. ความผิดหวัง
๒๘. วัฏฏะ ๓ หมายถึงความในข้อใด ?
ก. โลกโกรธหลง	ข. กิเลสกรรมวิบาก
ค. ตัณหามานะทิฏฐิ	ง. ถูกทุกข้อ
๒๙. นิโรธ ความดับหมายถึงอะไรดับ ?
ก. ตัณหา	ข. จิต
ค. ชีวิต	ง. ไฟ
๓๐. อะไรเป็นเครื่องยืนยันให้รู้ว่าบุคคลได้หลุดพ้นจากกิเลสแล้ว ?
ก. ปัญญา	ข. ปรีชา
ค. ญาณ	ง. ปริญญา
๓๑. ความหลุดพ้นด้วยอำนาจแห่งใจเป็นวิมุตติใด ?
ก. เจโตวิมุตติ	ข. ปัญญาวิมุตติ
ค. สมุจเฉทวิมุตติ	ง. นิสสรณวิมุตติ
๓๒. ความหลุดพ้นด้วยอำนาจแห่งปัญญาเป็นวิมุตติใด ?
ก. เจโตวิมุตติ	ข. ปัญญาวิมุตติ
ค. สมุจเฉทวิมุตติ	ง. นิสสรณวิมุตติ

๓๓. ผู้ปฏิบัติธรรมหลุดพ้นชั่วคราวด้วยอำนาจกำลังสมาธิจัดเป็นวิมุตติใด ?
 ก. ตถังควิมุตติ **ข. วิกขัมภณวิมุตติ**
 ค. สมุจเฉทวิมุตติ **ง. นิสสรณวิมุตติ**
๓๔. ความหลุดพ้นด้วยข่มไว้ได้นั้นหมายถึงข่มอะไร ?
 ก. ตัณหา **ข. ราคะ**
ค. นีวรณ **ง. อุปาทาน**
๓๕. ความหลุดพ้นด้วยอาการที่กิเลสสงบราบคาบเป็นวิมุตติใด ?
 ก. เจโตวิมุตติ **ข. ปัญญาวิมุตติ**
ค. ปฏิปัสสัทธิวิมุตติ **ง. นิสสรณวิมุตติ**
๓๖. วิสุทธิคือความหมดจดใครบันดาลให้ได้ ?
 ก. เทพเจ้า **ข. พระพรหม**
 ค. โหราจารย์ **ง. ตนเอง**
๓๗. ความบริสุทธิ์ภายในย่อมมีได้ด้วยอะไร ?
 ก. ศีล **ข. สมาธิ**
 ค. ภาวนา **ง. ปัญญา**
๓๘. ญาณหยั่งเห็นสังขารว่าเป็นโทษเต็มไปด้วยความทุกข์จัดเป็นญาณอะไร ?
 ก. อุทยัพพญาณ **ข. ภังคญาณ**
ค. อาทีนญาณ **ง. นิพพิทาญาณ**
๓๙. วาจาชอบ การงานชอบ เลี้ยงชีพชอบ จัดเข้าในวิสุทธิใด ?
ก. สีลวิสุทธิ **ข. จิตตวิสุทธิ**
 ค. ทิณฺฐวิสุทธิ **ง. กังขาวิตรณวิสุทธิ**

๔๐. สัมมาสติ สัมมาสมาธิ จัดเข้าในวิสุทธิใด ?

ก. สီลวิสุทธิ

ข. จิตตวิสุทธิ

ค. ทิณฺฐวิสุทธิ

ง. กังขาวิตรณวิสุทธิ

๔๑. อริยมรรคใดสงเคราะห์เข้าในทิณฺฐวิสุทธิ ?

ก. สัมมาสังกัปปะ

ข. สัมมาสติ

ค. สัมมาสมาธิ

ง. สัมมาวายามะ

๔๒. วจีสุจริตจัดเข้าในมรรคใด ?

ก. สัมมาสังกัปปะ

ข. สัมมาวาจา

ค. สัมมาวายามะ

ง. สัมมาสติ

๔๓. กามคุณ ๕ ได้ชื่อว่าโลกามิสเพราะเหตุใด ?

ก. เป็นสิ่งสวยงาม

ข. เป็นที่นิยม

ค. เป็นสิ่งล่อใจ

ง. เป็นสิ่งจำเป็น

๔๔. ผู้มุ่งความสงบใจต้องละอะไร ?

ก. สังคม

ข. ญาติพี่น้อง

ค. ครอบครัว

ง. กามคุณ

๔๕. อะไรทำให้เกิดความสงบสุขในสังคม ?

ก. ทาน

ข. ศีล

ค. ปริญญา

ง. กฎหมาย

๔๖. ความในข้อใดเป็นความหมายของสุอุปาทิเสสนิพพาน ?

ก. กิเลสดับ

ข. กิเลสดับชีวิตอยู่

ค. ชีวิตดับ

ง. กิเลสอยู่ชีวิตดับ

๔๗. พระพุทธดำรัสว่า “ภิกษุเธอจงวิตเรื่อนี้” เรื่อในที่นี้หมายถึงอะไร ?

ก. วัตถุ

ข. สัตว์

ค. อัตภาพ

ง. กิเลส

๔๘. พระพุทธดำรัสตรัสให้วิตเรื่อเพื่อให้เบาจากอะไร ?

ก. โลภ

ข. หลง

ค. โกรธ

ง. กิเลส

๔๙. คำว่า “อุปาที” ในนิพพานธาตุทั้งสองหมายถึงอะไร ?

ก. เบญจขันธ์

ข. เบญจศีล

ค. เบญจธรรม

ง. เบญจภาคี

๕๐. จุดหมายสูงสุดของพระพุทธศาสนาคืออะไร ?

ก. ฌาน

ข. นิพพาน

ค. สมาบัติ

ง. อภิญญา

ใช้เวลา ๕๐ นาที

ปัญหาวิชาพุทธานุพุทธประวัติ ธรรมศึกษาชั้นเอก
ระดับประถมศึกษา
สอบในสนามหลวง
วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. พระโพธิสัตว์บำเพ็ญบารมี ๓๐ ทศครบบริบูรณ์ในพระชาติใด ?
ก. พระมหาชนก	ข. พระมหโสด
ค. พระเตมีย์	ง. พระเวสสันดร
๒. ข้อใดเป็นนิมิตทำให้เทวดาจุดิจากเทวโลก ?
ก. เหนือไหล	ข. ไฟไหม้
ค. น้ำท่วม	ง. ไรครະบาด
๓. ชมพูทวีปแบ่งการปกครองออกเป็นกี่ส่วน ?
ก. ๑ ส่วน	ข. ๒ ส่วน
ค. ๓ ส่วน	ง. ๔ ส่วน

๔. พระนางสิริมหามายาทรงพระสุบินนิมิตเห็นสัตว์มงคลชนิดใด ?

ก. โคเผือก

ข. ม้าเผือก

ค. ช้างเผือก

ง. ลิงเผือก

๕. ผู้ใดเป็นสหชาติเกิดพร้อมกันกับพระโพธิสัตว์ ?

ก. พระนางพิมพา

ข. พระนางมัลลิกา

ค. พระนางเขมา

ง. นางสิริมา

๖. พระโพธิสัตว์ได้รับการขนานพระนามว่าอย่างไร ?

ก. สิทธัตถะ

ข. โกณฑิยะ

ค. อุปติสสะ

ง. ปิณฑลิ

๗. สิทธัตถราชกุมารทรงอภิเษกสมรสกับสตรีพระนางใด ?

ก. พระนางพิมพา

ข. พระนางมัลลิกา

ค. พระนางเขมา

ง. นางสิริมา

๘. สิทธัตถราชกุมารทรงเห็นคนแก่คนเจ็บและคนตายแล้วมีพระทัยเช่นใด ?

ก. ประทับใจ

ข. ดีใจ

ค. แปลกใจ

ง. สลดใจ

๙. “ราหุลล์ ชาต” สิทธัตถราชกุมารตรัสขณะทราบการประสูติของพระกุมารใด ?

ก. ราหุลกุมาร

ข. บัณฑิตกุมาร

ค. สุมนกุมาร

ง. สุขุมาร

๑๖. อาหารชนิดใดที่นางสุชาดานำมาถวายแก่พระมหาบุรุษ ?

ก. ขนมเบื้อง

ข. ขนมกุมมาส

ค. ข้าวสาลี

ง. ข้าวมธุปายาส

๑๗. พระมหาบุรุษทรงลอยภาคที่แม่น้ำใด ?

ก. โอนมา

ข. เนรัญชรา

ค. คงคา

ง. ยมนา

๑๘. โสทธิยพราหมณ์ถวายหญ้าคาแก่พระมหาบุรุษกี่กำมือ ?

ก. ๒ กำมือ

ข. ๔ กำมือ

ค. ๖ กำมือ

ง. ๘ กำมือ

๑๙. พระมหาบุรุษขณะพญาวสวัตตีมารด้วยบารมีกี่ประการ ?

ก. ๑๐ ประการ

ข. ๒๐ ประการ

ค. ๓๐ ประการ

ง. ๔๐ ประการ

๒๐. พระมหาบุรุษตรัสรู้พระสัพพัญญุตญาณในเวลาใด ?

ก. เวลารุ่งเช้า

ข. เวลาเที่ยงวัน

ค. เวลาค่ำ

ง. เวลาเที่ยงคืน

๒๑. ผู้ใดกราบทูลอาราธนาพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้ทรงแสดงธรรมโปรดหมู่สัตว์ ?

ก. พระอินทร์

ข. ท้าวมหาพรหม

ค. ฌฎิการพรหม

ง. สหัมบดีพรหม

๒๒. พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จไปป่าอิสิปตนมฤคทายวันเพื่อโปรดใคร ?

ก. ปัญจวัคคีย์

ข. ภัททวัคคีย์

ค. ยสะและสหาย

ง. ชฎิล ๓ พี่น้อง

๒๓. ในปัญจวัคคีย์ผู้ใดดวงตาเห็นธรรมคนแรกคือใคร ?

ก. โกณฑัญญะ

ข. วัปปะ

ค. ภัททियะ

ง. มหานามะ

๒๔. เมื่อปัญจวัคคีย์ฟังอนัตตลักขณสูตรแล้วสำเร็จเป็นพระอริยบุคคล
ชั้นใด ?

ก. พระโสดาบัน

ข. พระสกทาคามี

ค. พระอนาคามี

ง. พระอรหันต์

๒๕. กุลบุตรใดอุทานว่า “ที่นี้วุ่นวายหนอ ที่นี้ขัดข้องหนอ” ?

ก. ยสกุลบุตร

ข. วิมลกุลบุตร

ค. สุพาหุกุลบุตร

ง. ปุณณชีกุลบุตร

๒๖. พระธรรมเทศนาใดที่พระพุทธเจ้าตรัสโปรดยสกุลบุตร ?

ก. กถาวัตถุ

ข. อัมมจักกัปปวัตตนสูตร

ค. อนุปุปพีถา

ง. มงคลสูตร

๒๗. บุคคลใดเป็นอุบาสกผู้ถึงพระรัตนตรัยคนแรกในพระพุทธศาสนา ?

ก. ยสกุลบุตร

ข. บิฑายสกุลบุตร

ค. มารดาชกุลบุตร

ง. สุพาหุกุลบุตร

๒๘. ชนกลุ่มใดที่พระพุทธเจ้าเสด็จไปโปรด ณ ตำบลอุรุเวลาเสนานิคม ?

ก. ปัญจวัคคีย์

ข. ภัททวัคคีย์

ค. ยสและสหาย

ง. **ขมูล ๓ พี่น้อง**

๒๙. พระพุทธเจ้าทรงแสดงอาทิตตปริยายสูตรโปรดนักบวชกลุ่มใด ?

ก. ปัญจวัคคีย์

ข. ภัททวัคคีย์

ค. **ขมูล ๓ พี่น้อง**

ง. อุปติสสและบริวาร

๓๐. พระพุทธเจ้าเสด็จไปเมืองราชคฤห์พร้อมด้วยภิกษุสาวกจำนวนกี่องค์ ?

ก. ๖ องค์

ข. ๖๐ องค์

ค. **๑,๐๐๓ องค์**

ง. ๑,๒๕๐ องค์

๓๑. พระพุทธเจ้าเสด็จไปเมืองราชคฤห์เพื่อโปรดกษัตริย์พระองค์ใด ?

ก. **พระเจ้าพิมพิสาร**

ข. สุทโธทนะ

ค. ปเสนทิโกศล

ง. จัณฑปัชโชต

๓๒. ผู้ใดสร้างวัดแห่งแรกถวายในพระพุทธศาสนา ?

ก. **พระเจ้าพิมพิสาร**

ข. อนาถบิณฑิกเศรษฐี

ค. นางวิสาขา

ง. หมอชีวก

๓๓. อุปติสสปริพาชกได้ฟังธรรมจากพระสาวกองค์ใด ?

ก. พระวัปปะ

ข. พระภัททิยะ

ค. พระมหานามะ

ง. **พระอัสสชิ**

๓๔. โกลิตปริพาชกได้ดวงตาเห็นธรรมเพราะฟังธรรมจากใคร ?

ก. พระอัสสชิ

ข. พระยสะ

ค. อุปติสสปริพาชก

ง. สัญชัยปริพาชก

๓๕. ใครเป็นศิษย์พราหมณ์พาวรีที่ถูกส่งไปทูลถามปัญหาแก่พระพุทธรเจ้า ?

ก. อุปติสสมานพ

ข. อชิตมานพ

ค. โกลิตมานพ

ง. สิงคาลมานพ

๓๖. สิ่งใดที่ราชพราหมณ์เคยถวายแก่พระสารีบุตร ?

ก. ข้าวมธุปายาส

ข. หล้าคา ๘ กำ

ค. ข้าว ๑ ทัพพี

ง. ภูฏิ

๓๗. พระพุทธรเจ้าตรัสสอนให้ถือเอาพระราชาเป็นแบบอย่างในเรื่องใด ?

ก. ว่าง่ายสอนง่าย

ข. พุดเพราะ

ค. อุดทน

ง. ขยัน

๓๘. พระปฐมมณฑานีบุตรยอดพระนักรเทศน์เกิดที่เมืองใด ?

ก. สาวัดดี

ข. โกสัมพี

ค. กุสินารา

ง. กบิลพัสดุ์

๓๙. บุคคลใดถูกส่งไปกราบทูลอาราธนาพระพุทธรเจ้าให้เสด็จมา
กรุงกบิลพัสดุ์ ?

ก. กาฬุทายีอำมาตย์

ข. นายฉันทะ

ค. อนุรุทธกุมาร

ง. นันทกุมาร

๔๐. พระศาสดาเสด็จถึงกรุงกบิลพัสดุ์แล้วประทับอยู่ ณ ที่ใด ?
- ก. เวฬุวัน
ข. เขตวัน
ค. บุพพาราม
ง. นิโครธาราม
๔๑. พระพุทธบิดาได้แก่กษัตริย์พระองค์ใด ?
- ก. สุทโธทนะ
ข. สุกโกทนะ
ค. อมิโตทนะ
ง. ไรโตทนะ
๔๒. พระราชกุมารใดที่พระนางพิมพาส่งไปทูลขอราชสมบัติกับพระพุทธเจ้า ?
- ก. นันทกุมาร
ข. อนรุทธกุมาร
ค. ภัททิกุมาร
ง. ราหุลกุมาร
๔๓. “ขออย่าให้ภิกษุบวชกุลบุตรที่มารดาบิดาไม่อนุญาต” เป็นคำขอของใคร ?
- ก. พระเจ้าสุทโธทนะ
ข. พระนางปชาบดี
ค. นางปฏาจารา
ง. นางวิสาขา
๔๔. ช้างใดที่พระเทวทัตให้ปล่อยมาเพื่อทำร้ายพระพุทธเจ้า ?
- ก. ช้างมหิพามุข
ข. ช้างฉัททันต์
ค. ช้างคีรีเมขล์
ง. ช้างนาฬาคีรี
๔๕. พระพุทธเจ้าเสด็จขึ้นไปสวรรค์ชั้นดาวดึงส์เพื่อโปรดใคร ?
- ก. พุทธบิดา
ข. พุทธมารดา
ค. พุทธอนุชา
ง. พุทธสาวก

๔๖. กุลบุตรโดยยอมอดอาหารตายถ้าไม่ได้บวชในพระพุทธศาสนา ?

ก. นันทะ

ข. อนุรุทธ์

ค. อานนท์

ง. รัฐบาล

๔๗. พระรัฐบาลแสดงธรรมเทศ ๔ แก่กษัตริย์พระองค์ใด ?

ก. โกรัพยะ

ข. สุทโธทนะ

ค. พิมพิสาร

ง. จัณฑปัชโชต

๔๘. ผู้ปรารถนาจะดำรงอยู่ประมาณกี่หรือมากกว่านั้นต้องเจริญธรรมใด ?

ก. อริยสัจ ๔

ข. อิทธิบาท ๔

ค. ธรรมเทศ ๔

ง. จักร ๔

๔๙. พระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานในคืนวันเพ็ญเดือนใด ?

ก. เดือน ๓

ข. เดือน ๖

ค. เดือน ๘

ง. เดือน ๑๒

๕๐. พระนางพิมพาเมื่อบวชแล้วได้สำเร็จเป็นพระอริยบุคคลชั้นใด ?

ก. พระโสดาบัน

ข. พระสกทาคามี

ค. พระอนาคามี

ง. พระอรหันต์

ให้เวลา ๕๐ นาที

ปัญหาวิชาการรวมบท (วินัย) ธรรมศึกษาชั้นเอก

ระดับประถมศึกษา

สอบในสนามหลวง

วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. พระพุทธศาสนาสอนให้เชื่อเรื่องใด ?

ก. ไสยศาสตร์	ข. ปาฏิหาริย์
ค. กรรม	ง. เทพเจ้า
๒. สัตว์ทั้งหลายมีสุขมีทุกข์ต่างกันเพราะอะไร ?

ก. ยศศักดิ์	ข. ทรัพย์สมบัติ
ค. อำนาจ	ง. ผลกรรม
๓. พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสว่าอะไรเป็นกรรม ?

ก. เจตนา	ข. ปัญญา
ค. เวทนา	ง. สัญญา
๔. ข้อใดเป็นความหมายของกรรมบท ?

ก. แก้กกรรม	ข. ผลของกรรม
ค. ทางทำกรรม	ง. ชดใช้กรรม

๕. ข้อใดเป็นความหมายของกุศลกรรมบถ ?
- ก. ทางทำความดี
- ข. ทางทำความชั่ว
- ค. ทางไปอบาย
- ง. ทางก้าวหน้า
๖. ข้อใดเป็นคำสอนเกี่ยวกับกรรมบถ ?
- ก. ทำดีได้ดี
- ข. ทำชั่วได้ชั่ว
- ค. ดีชั่วฟ้าลิขิต
- ง. ก และ ข ถูก
๗. การกระทำเป็นเหตุให้ไปเกิดในนรกตรงกับข้อใด ?
- ก. กุศลกรรม
- ข. กรรมบถ
- ค. กุศลกรรมบถ
- ง. อกุศลกรรมบถ
๘. ภพภูมิที่คนทำความดีจะไปเกิดในชาติหน้าเรียกว่าอะไร ?
- ก. สุคติ
- ข. ทุคติ
- ค. อคติ
- ง. ภพชาติ
๙. สุคติเป็นภูมิที่อยู่ของใคร ?
- ก. เทวดา
- ข. สัตว์ดิรัจฉาน
- ค. เปรต
- ง. อสุรกาย
๑๐. ภูมิที่เกิดเป็นเปรตเรียกว่าอะไร ?
- ก. สุคติ
- ข. ทุคติ
- ค. ภพภูมิ
- ง. ภพชาติ
๑๑. กรรมใดเป็นทางนำไปเกิดในทุคติ เช่น สัตว์ดิรัจฉาน ?
- ก. กรรมบถ
- ข. กุศลกรรม
- ค. กุศลกรรมบถ
- ง. อกุศลกรรมบถ

๑๙. ข้อใดเป็นผลกรรมของผู้กระทำกาเมสุมิฉฉาจาร ?
- ก. อายุสั้น **ข. มีศัตรูมาก**
 ค. ยากจน **ง. อวัยวะพิการ**
๒๐. พุดโกหก ตรงกับข้อใด ?
- ก. ปาณาติบาต **ข. อทินนาทาน**
ค. มุสาวาท **ง. ผรุสวาท**
๒๑. คนกล่าวมุสามีเจตนามุ่งให้เกิดผลเช่นไร ?
- ก. ทำร้าย **ข. ให้หวาดกลัว**
 ค. ให้แตกแยก **ง. ให้เข้าใจผิด**
๒๒. ข้อใดเป็นผลกรรมของการพุดโกหก ?
- ก. ถูกโกง **ข. ถูกทำร้าย**
 ค. ถูกปองร้าย **ง. ถูกใส่ร้าย**
๒๓. การพุดมุ่งผลเช่นไรเป็นการพุดส่อเสียด ?
- ก. ให้เขารักกัน **ข. ให้เขาอภัยกัน**
ค. ให้เขาแตกกัน **ง. ให้เขาเข้าใจกัน**
๒๔. คนมีนิสัยหยาบกระด้างโดยมากพุดคำเช่นไร ?
- ก. คำโกหก **ข. คำหยาบ**
 ค. คำยุยง **ง. คำเพ้อเจ้อ**
๒๕. พุดให้คนอื่นเจ็บช้ำน้ำใจเป็นอกุศลกรรมบถใด ?
- ก. พุดคำหยาบ** **ข. พุดเพ้อเจ้อ**
 ค. พุดมุสา **ง. พุดส่อเสียด**

๒๖. การพุดคุยกันเรื่องละครลงโลกตรงกับข้อใด ?
ก. พุดคำหยาบ	ข. พุดเพื่อเจ้อ
ค. พุดมูสา	ง. พุดสื่อเสียด
๒๗. เจ้าโคโกง เจ้าโคโง่ จงลากเกวียนไปได้ยวนี้เป็นคำพุดประเภทใด ?
ก. คำหยาบ	ข. คำเพื่อเจ้อ
ค. คำเท็จ	ง. คำสื่อเสียด
๒๘. พุดโกหก พุดยุง พุดคำหยาบ พุดไร้สาระจัดเข้าในข้อใด ?
ก. กรรมบถ	ข. กุศลกรรมบถ
ค. อกุศลกรรมบถ	ง. ถูกทุกข้อ
๒๙. ความคิดเช่นไรเป็นอกุศลกรรมบถ ?
ก. อยากได้ของเขา	ข. ปองร้ายเขา
ค. เห็นผิด	ง. ถูกทุกข้อ
๓๐. เห็นทรัพย์สินคนอื่นแล้วโลภอยากได้เป็นอกุศลกรรมบถใด ?
ก. อภิชฌา	ข. พยาบาท
ค. มิจฉาทิฎฐิ	ง. ถูกทุกข้อ
๓๑. คนจิตใจพยาบาทมีลักษณะเช่นไร ?
ก. แค้นเคือง	ข. ปากร้าย
ค. มือไว	ง. ใจง่าย
๓๒. คิดปองร้ายคนอื่นให้ได้รับความเดือดร้อนเป็นอกุศลกรรมบถใด ?
ก. อภิชฌา	ข. พยาบาท
ค. มิจฉาทิฎฐิ	ง. ถูกทุกข้อ

๔๐. กุศลกรรมบถข้อใดมุ่งให้มีเมตตาต่อกัน ?

ก. เว้นฆ่าสัตว์

ข. เว้นลักทรัพย์

ค. เว้นพูดมุสา

ง. เว้นพูดส่อเสียด

๔๑. ผู้งดเว้นจากการฆ่าสัตว์ย่อมได้รับผลเช่นไร ?

ก. มีปัญญา

ข. มีทรัพย์

ค. มีคนเชื่อถือ

ง. มีอายุยืน

๔๒. กุศลกรรมบถข้องดเว้นจากอทินนาทานป้องกันการทำความผิดเรื่องใด ?

ก. ชีวิต

ข. ทรัพย์สิน

ค. ชื่อเสียง

ง. ครอบครัว

๔๓. ข้อใดเป็นผลจากการงดเว้นกาเมสุมิจฉาจาร ?

ก. ชีวิตมั่นคง

ข. ทรัพย์สินมั่นคง

ค. ครอบครัวมั่นคง

ง. ถูกทุกข้อ

๔๔. ไม่ฆ่าสัตว์ ไม่ลักทรัพย์ ไม่ผิดในกาม จัดเข้าในข้อใด ?

ก. กรรมบถ

ข. อกุศลกรรมบถ

ค. กุศลกรรมบถ

ง. ถูกทุกข้อ

๔๕. พุดให้คนรักใคร่ปรองดองกันต้องปฏิบัติตามกุศลกรรมบถข้อใด ?

ก. เว้นพูดเท็จ

ข. เว้นพูดเพ้อเจ้อ

ค. เว้นพูดคำหยาบ

ง. เว้นพูดส่อเสียด

๔๖. คนที่งดเว้นจากพูดมุสาจะเป็นคนเช่นไร ?

ก. น่าเคารพ

ข. น่ารัก

ค. น่าเชื่อถือ

ง. น่าบูชา

๔๗. การไม่คิดร้ายต่อใครๆเรียกว่าอะไร ?

ก. อภิษณา

ข. อพยาบาท

ค. สัมมาทิฏฐิ

ง. ถูกทุกข้อ

๔๘. เห็นว่าพ่อแม่มีพระคุณต่อลูกตรงกับข้อใด ?

ก. บุพพการี

ข. กตัญญู

ค. สัมมาทิฏฐิ

ง. เมตตาการุณา

๔๙. กุศลกรรมบถข้อใดทำให้คนไม่หลงผิด ?

ก. อภิษณา

ข. พยาบาท

ค. สัมมาทิฏฐิ

ง. มิจฉาทิฏฐิ

๕๐. อยากไปเกิดบนสวรรค์ควรปฏิบัติตามข้อใด ?

ก. กรรมบถ

ข. กุศลกรรมบถ

ค. อกุศลกรรมบถ

ง. ถูกทุกข้อ

ให้เวลา ๕๐ นาที

ปัญหาวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นเอก
ระดับมัธยมศึกษา
สอบในสนามหลวง

วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

อุฎฐาตนา กम्मธะเยเยสุ

อปฺปมตฺโต วิจฺกฺขโณ

สุสฺวีหิตกมฺมนโต

ส ราชวสตี วเส.

ผู้หมั่นในการงาน ไม่ประมาท เป็นผู้รอบคอบ จัดการงานเรียบร้อย
จึงควรอยู่ในราชการ.

(พุทธ) ขุ. ชา. มหา. ๒๘/๓๓๘

แต่งอธิบายให้สมเหตุสมผล โดยใช้สุภาษิตที่สนามหลวงแผนก
ธรรมกำหนดมาให้ จำนวน ๖ สุภาษิตข้างล่างนี้ มาประกอบอ้างอิง ๓
สุภาษิต ห้ามอ้างสุภาษิตซ้ำซ้อนกัน และสุภาษิตที่อ้างมานั้น ควรอธิบาย
เชื่อมความให้สมกับเรื่องในกระทู้ตั้ง

ในชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในกระดาษใบตอบตั้งแต่ ๓ หน้า (เว้น
บรรทัด) ขึ้นไป

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

<p>ปาปณเจ ปุริโส กยิรา น นั กยิรา ปุนปปุณ น ตมทิ ฉนุท กยิราถ ทุกโซ ปาปสส อจจโย. ถ้าคนพึงทำบาป ก็ไม่ควรทำบาปนั้นบ่อย ๆ ไม่ควรทำ ความพอใจในบาปนั้น เพราะการสั่งสม บาปนำทุกข์มาให้.</p> <p>(พุทธ) ขุ. ธ. ๒๕/๓๐</p>	<p>โย ปุพเพ กตกลยาโณ กตตโถ นาวพุชฌติ ปจฉา กิจเจ สมุปปนเน กตตาริ นาธิจจติ. ผู้อื่นทำความดีให้ ทำประโยชน์ให้ก่อน แต่ไม่สำนึกถึง (บุญคุณ) เมื่อมีกิจเกิดขึ้น ภายหลัง จะหาผู้ช่วยทำไม่ได้.</p> <p>(โพธิสตต) ขุ. ชา. เอก. ๒๗/๒๙</p>
<p>โอวททยานุสาเสยย อสพภา จ นิวารเย สติ ทิ โส ปิโย โหติ อสตี โหติ อปปิโย. บุคคลควรเตือนกัน ควรสอนกัน และป้องกันจาก คนไม่ดี เพราะเขาย่อมเป็นที่รักของคนดี แต่ไม่เป็น ที่รักของคนไม่ดี.</p> <p>(พุทธ) ที. ปาฏิ. ๑๑/๑๙๙</p>	<p>โกสชช กยโต ทิสฺวา วิริยารมฺภยจ เขมโต อารทรวิริยา โทถ เอสา พุทธานุสาสนี. ท่านทั้งหลายจงเห็นความเกียจคร้านเป็น ภัย และเห็นการ บรรารภความเพียร เป็นความ ปลอดภัย แล้วบรรารภความเพียรเถิด นี่เป็น พุทธธานุสาสนี.</p> <p>(พุทธ) ขุ. จริยา. ๓๓/๕๙๕</p>
<p>โย จ วสสสตํ ชีเว กุสิโต หินวิริโย เอกาหํ ชีวิตํ เสยโย วิริยํ อารภโต ทพฺห. ผู้ใดเกียจคร้าน มีความเพียรเลว พึงเป็นอยู่ตั้ง ร้อยปี แต่ผู้บรรารภความเพียรมั่นคง มีชีวิตอยู่เพียง วันเดียว ประเสริฐกว่าผู้นั้น.</p> <p>(พุทธ) ขุ. ธ. ๒๕/๓๐</p>	<p>สพฺพทา สีลสมปนฺโน ปญฺญวา สุสมาทิโต อารทรวิริโย ปหิตตโต โอมํ ตรติ ทุตฺตร. ผู้ถึงพร้อมด้วยศีล มีปัญญา มีใจมั่นคงดี แล้ว บรรารภความเพียร ตั้งตนไว้ในกาลทุกเมื่อ ย่อมข้ามโอชะที่ข้ามได้ยาก.</p> <p>(พุทธ) ส. ส. ๑๕/๗๔</p>

ปัญหาวิชาธรรมวิจารณ์ ธรรมศึกษาชั้นเอก

ระดับมัธยมศึกษา

สอบในสวนมัลลวง

วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. พระพุทธพจน์ว่า “จิตเต อสงฺกิลิฏฺเฐ สุขติ ปาฎิกิจฺขา” ยืนยันเรื่องใด ?

ก. ตายแล้วเกิด

ข. ตายแล้วสูญ

ค. ตายแล้วฟื้น

ง. ถูกทุกข้อ

๒. การเวียนว่ายตายเกิดของสัตว์ทั้งหลายเรียกว่าอะไร ?

ก. ภูมิ

ข. สังสารวัฏฏ์

ค. คติ

ง. ภพ

๓. คำตอบในข้อใดไม่จัดเป็นทุกคติ ?

ก. นรยะ

ข. ตีรจฉานโยนิ

ค. มนุษย์โลก

ง. ปิตติวิสยะ

๔. เทวทูตหมายถึงใคร ?

ก. คนแก่

ข. คนเจ็บ

ค. คนตาย

ง. ถูกทุกข้อ

๕. เทวทูตเป็นสัญญาณเตือนภัยมนุษย์ไม่ให้ประมาทในเรื่องอะไร ?

ก. การใช้ชีวิต

ข. การศึกษา

ค. การอาชีพ

ง. การครองเรือน

๖. คนที่ไม่เชื่อเรื่องนรกสวรรค์เสี่ยงที่จะเป็นบุคคลประเภทใด ?

ก. ไม่กตัญญูกตเวทิต

ข. ไม่มีหิริ

ค. ไม่มีโอตตตัปปะ

ง. ถูกทุกข้อ

๗. ผู้ที่เกิดในทุคติประเภทใดจึงจะได้รับส่วนบุญที่ญาติอุทิศให้ ?

ก. นรก

ข. กำเนิดดิรัจฉาน

ค. ภูมิแห่งเปรต

ง. อสุรกาย

๘. ภูมิเป็นที่ไปเกิดของผู้ประกอบกุศลกรรมโดยรวมเรียกว่าอะไร ?

ก. พรหมโลก

ข. สுகคติ

ค. มนุษย์โลก

ง. เทวโลก

๙. ท้าวภูเวรหรือท้าวเวสสุวรรณสถิตในสวรรค์ชั้นไหน ?

ก. จาตุมหาราชิกา

ข. ดาวดึงส์

ค. ยามา

ง. ดุสิต

๑๐. ผู้บรรลุปฐมฌานสิ้นชีวิตแล้วไปเกิดในพรหมโลกชั้นใด ?

ก. ปริตตภา

ข. อาภัสสรา

ค. เวหัพผลา

ง. มหาพรหมา

๑๑. กรรมทันตาเห็นมีความหมายตรงกับข้อใด ?

ก. ทิฏฐธรรมเวทนียกรรม

ข. อโหสิกรรม

ค. ครุกรรม

ง. อาสันนกรรม

๑๒. อปราปรเวทนียกรรมให้ผลเปรียบเสมือนอะไร ?
- ก. พรานล่าสัตว์ **ข. สุนัขล่าเนื้อ**
 ค. เเงตามตัว **ง. คนเลี้ยงโค**
๑๓. กรรมชนิดใดให้ผลสำเร็จแล้ว ?
- ก. อโหสิกรรม **ข. ชนกกรรม**
 ค. พหุลกรรม **ง. อาสันนกรรม**
๑๔. อุปัตถัมภกกรรมทำหน้าที่อะไร ?
- ก. แต่งให้เกิด **ข. สนับสนุน**
 ค. บีบคั้น **ง. ตัดรอน**
๑๕. อุปปีฬกกรรมทำหน้าที่อะไร ?
- ก. แต่งให้เกิด **ข. สนับสนุน**
 ค. บีบคั้น **ง. ตัดรอน**
๑๖. การผูกตัดสินประหารชีวิตจัดเป็นกรรมอะไร ?
- ก. อโหสิกรรม **ข. ชนกกรรม**
 ค. พหุลกรรม **ง. ทิฏฐธรรมเวทนียกรรม**
๑๗. กสิณคือฝึกสมาธิด้วยวิธีใด ?
- ก. เดินจงกรม **ข. กำหนดลมหายใจ**
 ค. ดูซากศพ **ง. เฟ้งวัตถุ**
๑๘. การเจริญสมถกัมมัฏฐานเป็นอุบายทำอะไรให้สงบ ?
- ก. กาย **ข. วาจา**
 ค. ใจ **ง. ถูกทุกข้อ**

๑๙. การพิจารณาร่างกายให้เห็นว่าไม่สวยไม่งามเป็นการเจริญกัมมัฏฐานใด ?

ก. กายคตาสติ

ข. เมตตา

ค. พุทธานุสสติ

ง. กสิณ

๒๐. พิจารณาว่าเรารักสุขเกลียดทุกข์ฉันทใด...เป็นการเจริญกัมมัฏฐานใด ?

ก. กายคตาสติ

ข. เมตตา

ค. พุทธานุสสติ

ง. กสิณ

๒๑. การบริกรรมบทว่า อรหัง เป็นการเจริญกัมมัฏฐานใด ?

ก. กายคตาสติ

ข. เมตตา

ค. พุทธานุสสติ

ง. กสิณ

๒๒. สีใดไม่จัดเป็นกสิณ ?

ก. สีเหลือง

ข. สีแดง

ค. สีขาว

ง. สีดำ

๒๓. จตุธาตุววัตถานเป็นการพิจารณาร่างกายโดยอาการอย่างไร ?

ก. ไม่สวยงาม

ข. เป็นเพียงธาตุ ๔

ค. เป็นสิ่งน่ากลัว

ง. เป็นสิ่งปฏิกุล

๒๔. การเจริญกายคตาสติแก่นิรณันใด ?

ก. กามฉันทะ

ข. พยาบาท

ค. ถีนมิทระ

ง. อุทธัจจกุกกุจจะ

๒๕. การเจริญเมตตาแก่นิรณันใด ?

ก. กามฉันทะ

ข. พยาบาท

ค. ถีนมิทระ

ง. อุทธัจจกุกกุจจะ

๒๖. ธรรมที่เป็นอารมณ์ของสมถกัมมัฏฐานตามนัยพระบาลีคือข้อใด ?

ก. สติปัฏฐาน ๔

ข. กสิณ

ค. อสุภะ

ง. อนุสสติ

๒๗. ผู้ที่ประมาทในวัยวัยยังหนุ่มสาวควรพิจารณาเรื่องใดบ่อยๆ ?

ก. เกิด

ข. แก่

ค. เจ็บ

ง. ตาย

๒๘. พิจารณาความเจ็บป่วยเนืองๆ เป็นอุบายบรรเทาความประมาทในอะไร ?

ก. วัย

ข. ความไม่มีโรค

ค. ชีวิต

ง. ความเศร้าโศก

๒๙. การพิจารณาความตายบ่อยๆ เป็นอุบายบรรเทาความประมาทในอะไร ?

ก. วัย

ข. ความไม่มีโรค

ค. ชีวิต

ง. ความเศร้าโศก

๓๐. กำหนดพิจารณาอะไรจัดเป็นจิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน ?

ก. สุข

ข. ทุกข์

ค. กุศล

ง. จิต

๓๑. การเจริญสติปัฏฐานเหมาะกับคนวัยใด ?

ก. วัยรู้เพียงสา

ข. วัยกลางคน

ค. วัยชรา

ง. ทุกทุกข้อ

๓๒. เวทนานุปัสสนากำหนดรู้สิ่งใดเป็นอารมณ์ ?

ก. กาย

ข. จิต

ค. ความรู้สึก

ง. ซากศพ

๔๐. ข้อใดไม่จัดเป็นปฐวีธาตุ ?

ก. น้ำตา	ข. กระดูก
ค. ฟัน	ง. หนัง

๔๑. คนรักสวยรักงามนิยมสินค้าราคาแพงจัดเป็นคนจจริตใด ?

ก. รากจจริต	ข. โทสจจริต
ค. โมหจจริต	ง. สัทธาจจริต

๔๒. คนนิสัยฉุนเฉียวโกรธง่ายจัดเป็นคนจจริตใด ?

ก. รากจจริต	ข. โทสจจริต
ค. โมหจจริต	ง. สัทธาจจริต

๔๓. คนซึ่งง่ายมักคล้อยตามคนอื่นจัดเป็นคนจจริตใด ?

ก. รากจจริต	ข. โทสจจริต
ค. โมหจจริต	ง. สัทธาจจริต

๔๔. คนมีลักษณะชอบคิดพิจารณาตามความจริงจัดเป็นคนจจริตใด ?

ก. รากจจริต	ข. โทสจจริต
ค. สัทธาจจริต	ง. พุทธิจจริต

๔๕. คนมีลักษณะนิสัยคิดว้าวุ่นฟุ้งซ่านจัดเป็นคนจจริตใด ?

ก. โทสจจริต	ข. โมหจจริต
ค. สัทธาจจริต	ง. วิตกจจริต

๔๖. ตรีสรู้อุปด้วยพระองค์เองเป็นความหมายของพุทธคุณบทใด ?

ก. อรหิ	ข. สมมาสมพุทธิ
ค. วิชชาจรณสมปนโน	ง. สุคโต

ปัญหาวิชาพุทธานุพุทธประวัติ ธรรมศึกษาชั้นเอก

ระดับมัธยมศึกษา

สอบในสนามหลวง

วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. พระเวสสันดรครั้งหนึ่งทิวงคตแล้วไปอุปบัติในสวรรค์ชั้นใด ?

ก. ดาวดึงส์

ข. ยามา

ค. ดุสิต

ง. นิมมานรดี

๒. ข้อใดเป็นนิมิตทำให้เทวดาจุติจากเทวโลก ?

ก. น้ำท่วม

ข. ไฟไหม้

ค. โรคระบาด

ง. เหนือไหล

๓. ในปัจจุบันชมพูทวีปคือดินแดนประเทศใด ?

ก. อินเดีย

ข. จีน

ค. อินโดนีเซีย

ง. เวียดนาม

๔. ชมพูทวีปแบ่งการปกครองออกเป็นกี่ส่วน ?

ก. ๑ ส่วน

ข. ๒ ส่วน

ค. ๓ ส่วน

ง. ๔ ส่วน

๕. ทิฏฐิคือความเห็นของคนในชมพูทวีปแบ่งออกเป็นกี่อย่าง ?

ก. ๒ อย่าง

ข. ๓ อย่าง

ค. ๔ อย่าง

ง. ๕ อย่าง

๖. เมืองกบิลพัสดุ์ตั้งตามชื่อของดาบสใด ?

ก. กบิลดาบส

ข. อสิตดาบส

ค. อุททกดาบส

ง. อาฬารดาบส

๗. พระเจ้าสุทโธทนะทรงอภิเษกสมรสกับสตรีพระนางใด ?

ก. พระนางปมิตา

ข. พระนางอมิตา

ค. พระนางมายา

ง. พระนางยโสธรา

๘. พระนางสิริมหามายาประสูติพระโอรส ณ ภายใต้อันไม้ใด ?

ก. ต้นหว่า

ข. ต้นสาละ

ค. ต้นโพธิ์

ง. ต้นไทร

๙. ต้นไม้ใดอุบัติขึ้นมาพร้อมกับพระโพธิสัตว์ ?

ก. ต้นหว่า

ข. ต้นสาละ

ค. ต้นไทร

ง. ต้นโพธิ์

๑๐. พระโพธิสัตว์ได้รับการขนานพระนามว่าอย่างไร ?

ก. สิทธิทัถะ

ข. นันทะ

ค. อานันทะ

ง. อนุรุทธะ

๑๗. กลุ่มบุคคลใดออกบวชตามพระมหาบุรุษ ?

ก. ปัญจวัคคีย์

ข. ภัททวัคคีย์

ค. ยสะและสหาย

ง. ชฎิล ๓ พี่น้อง

๑๘. พระมหาบุรุษได้ทรงบำเพ็ญทุกรกิริยากี่ปี ?

ก. ๓ ปี

ข. ๔ ปี

ค. ๕ ปี

ง. ๖ ปี

๑๙. สิ่งใดที่นางสุชาดาถวายแด่พระมหาบุรุษ ?

ก. ข้าวมธุปายาส

ข. ขนมหลุกงา

ค. ขนมหุมมาส

ง. ขนมเบื้อง

๒๐. พระมหาบุรุษทรงอธิษฐานลอยภาคที่แม่น้ำใด ?

ก. คงคา

ข. ยมนา

ค. สรรภู

ง. เนรัญชรา

๒๑. พระมหาบุรุษทรงรับหญ้าคา ๘ กำจากผู้ใด ?

ก. กบิลดาบส

ข. โสตถิยพราหมณ์

ค. อุปกาชีวก

ง. พาณิช ๒ พี่น้อง

๒๒. พระมหาบุรุษทรงอธิษฐานจะไม่ลุกจากที่นั่งหากยังไม่ตรัสรู้ภายใต้ต้นไม้ใด ?

ก. ต้นหว้า

ข. ต้นสาละ

ค. ต้นโพธิ์

ง. ต้นไทร

๒๓. พระมหาบุรุษได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในเวลาใด ?
- ก. เวลาเย็น
ข. เวลาย่ำค่ำ
ค. เวลาเที่ยงคืน
ง. เวลารุ่งเช้า
๒๔. พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงเสวยวิมุตติสุขในที่ต่างๆ ทั้งหมดกี่สัปดาห์ ?
- ก. ๕ สัปดาห์
ข. ๖ สัปดาห์
ค. ๗ สัปดาห์
ง. ๘ สัปดาห์
๒๕. ระหว่างเสด็จไปป่าอิสิปตนมฤคทายวันทรงพบกับผู้ใด ?
- ก. กบิลดาบส
ข. โสถิถยพราหมณ์
ค. พาณิซ ๒ พี่น้อง
ง. อุปกาศิก
๒๖. พระพุทธเจ้าเสด็จไปป่าอิสิปตนมฤคทายวันเพื่อโปรดใคร ?
- <ป>ก. ปัญจวัคคีย์
-
- ข. ภัททวัคคีย์
-
- ค. ชฎิล ๓ พี่น้อง
-
- ง. ปีปผลิมาณพ
๒๗. ฤๅษีท่านใดได้ดวงตาเห็นธรรมเป็นคนแรก ?
- ก. โภณฑัญญะ
ข. วัปปะ
ค. ภัททิยะ
ง. มหานามะ
๒๘. ผู้ใดได้ฟังธรรมจากพระพุทธเจ้าที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน ?
- ก. ยสกุณฑลบุตร
ข. โกลิตปริพาชก
ค. อุปลิสสปริพาชก
ง. ปีปผลิมาณพ

๒๙. พระอรุณเวลกัสสปเคยเป็นนักบวชในลัทธิใด ?
ก. นิครนถ์	ข. เตยธัญญ์
ค. ปริพาชก	ง. ชฎิล
๓๐. พระพุทธเจ้าเสด็จไปเมืองราชคฤห์เพื่อโปรดกษัตริย์พระองค์ใด ?
ก. พิมพิสาร	ข. สุทโธทนะ
ค. ปเสนทิโกศล	ง. จันทรปัชโชต
๓๑. กษัตริย์พระองค์ใดทรงให้สร้างวัดถวายในพระพุทธศาสนาเป็นองค์แรก ?
ก. สุทโธทนะ	ข. พิมพิสาร
ค. ปเสนทิโกศล	ง. จันทรปัชโชต
๓๒. พระสารีบุตรสำเร็จเป็นพระอรหันต์ขณะฟังธรรมที่พระพุทธเจ้าแสดงแก่ใคร ?
ก. อุปาฬิก	ข. ทีฆนชปริพาชก
ค. ปีฬลิวาณพ	ง. ยสกุลบุตร
๓๓. พระพุทธเจ้าทรงแสดงอุบายระงับความง่วงแก่พระเถระใด ?
ก. พระยสะ	ข. พระสารีบุตร
ค. พระโมคคัลลานะ	ง. พระมหากัสสปะ
๓๔. ใครเป็นศิษย์พราหมณ์พาวรีที่ถูกส่งไปทูลถามปัญหาแก่พระพุทธเจ้า ?
ก. ปิงคียมานพ	ข. อุปติสสมานพ
ค. โกลิตมานพ	ง. สิงคาลมานพ

๓๕. ราชพราหมณ์ได้บวชเป็นพระภิกษุเพราะความกตัญญูของพระสาวกใด ?

ก. พระมหากัสสปะ

ข. พระโมคคัลลานะ

ค. พระสารีบุตร

ง. พระอานนท์

๓๖. พระพุทธเจ้าเสด็จไปทรงโปรดพระพุทธรูปบิดา ณ สถานที่ใด ?

ก. สวรรค์ชั้นดาวดึงส์

ข. เมืองกบิลพัสดุ์

ค. เมืองเทวทหะ

ง. เมืองอุชเชนี

๓๗. วัดใดที่พระประยูรญาติสร้างถวายเป็นที่ประทับของพระพุทธเจ้า ?

ก. เวฬุวนาราม

ข. เขตวนาราม

ค. บุพพาราม

ง. นิโครธาราม

๓๘. พระพุทธเจ้าทรงแสดงจันทกนิมิตตภาพเพื่อละความโศกเศร้าของใคร ?

ก. พระพุทธรูปบิดา

ข. พระพุทธมารดา

ค. พระนางพิมพา

ง. พระนางมัลลิกา

๓๙. ราชกุมารได้รับการบรรพชาด้วยวิธีใด ?

ก. เอหิภิกขุ

ข. รับโหวาท ๓

ค. รับไตรสรณคมน์

ง. ญัตติจตุตถกรรม

๔๐. ราชกุมารพระองค์ใดมิได้ประสูติในศากยวงศ์ ?

ก. เทวทัต

ข. อนุรุทธะ

ค. ภัคคุ

ง. กิมพิละ

๔๑. พระอานนท์สำเร็จเป็นพระโสดาบันเพราะได้ฟังโอวาทจาก
พระสาวกใด ?
ก. พระสารีบุตร	ข. พระอุบาลี
ค. พระสีวลี	ง. พระปุลณมันตานีบุตร
๔๒. พระพุทธเจ้าเสด็จจำพรรษาที่สวรรค์ชั้นดาวดึงส์เพื่อโปรดใคร ?
ก. พระพุทธบิดา	ข. พระพุทธมารดา
ค. พระน้านาง	ง. ชาวสวรรค์
๔๓. โสณโกฬิวีสกุลบุตรทูลขอบวชกับพระพุทธเจ้า ณ สถานที่ใด ?
ก. ถ้ำสุกรขาคา	ข. ถ้ำสัตตบรรณคูหา
ค. เขาคิชฌกูฏ	ง. เขาเวภาราะ
๔๔. พระรัฐบาลได้สำเร็จเป็นพระอริยบุคคลชั้นใด ?
ก. พระโสดาบัน	ข. พระสกทาคามี
ค. พระอนาคามี	ง. พระอรหันต์
๔๕. พญามารมาเข้าเฝ้าทูลอาราธนาพระพุทธเจ้าให้ทำอะไร ?
ก. ประสูติ	ข. ตรัสรู้
ค. แสดงปฐมเทศนา	ง. ปรีนิพพาน
๔๖. พระพุทธเจ้าทรงรับบิณฑบาตครั้งสุดท้ายจากใคร ?
ก. นางสุขาคา	ข. นางวิสาขา
ค. อนาถบิณฑิกะ	ง. นายจุนท์กัมมารบุตร

๔๗. พระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานในราตรีดิถีเพ็ญเดือนใด ?

ก. เดือน ๓

ข. เดือน ๖

ค. เดือน ๘

ง. เดือน ๑๒

๔๘. สถานที่ใดเป็นที่ถวายพระเพลิงพระบรมศพพระพุทธเจ้า ?

ก. มกุฏพันธเจดีย์

ข. ปวาลเจดีย์

ค. รัตนฆรเจดีย์

ง. อานันทเจดีย์

๔๙. ผู้ใดทำหน้าที่แบ่งพระบรมสารีริกธาตุ ?

ก. สยามพราหมณ์

ข. โทณพราหมณ์

ค. ราชพราหมณ์

ง. พาวรีพราหมณ์

๕๐. พระนางปชาบดีโคตมีทรงได้รับการอุปสมบทด้วยวิธีใด ?

ก. เอหิภิกขุ

ข. รับโอวาท ๓

ค. รับไตรสรณคมน์

ง. รับครุธรรม ๘

ใช้เวลา ๕๐ นาที

ปัญหาวิชาการรวมบท (วินัย) ธรรมศึกษาชั้นเอก
ระดับมัธยมศึกษา
สอบในสนามหลวง
วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. วิชาการรวมบทเน้นคำสอนว่าด้วยเรื่องอะไร ?
ก. กรรมและผลกรรม	ข. สิ่งศักดิ์สิทธิ์
ค. อิทธิพลดวงดาว	ง. อำนาจจิต
๒. อะไรจำแนกสัตว์โลกที่เกิดมาให้แตกต่างกัน ?
ก. เชื้อชาติ	ข. ตระกูล
ค. การศึกษา	ง. ผลกรรม
๓. สุขหรือทุกข์ของมนุษย์ขึ้นอยู่กับอะไร ?
ก. การกระทำ	ข. ดวงชะตา
ค. ปาฏิหาริย์	ง. เทพเจ้า
๔. การทำกรรมของคนเราสามารถเกิดขึ้นได้ทางใด ?
ก. กาย	ข. วาจา
ค. ใจ	ง. ถูกทุกข้อ

๕. กรรมบถคือการกระทำที่ต้องประกอบด้วยข้อใด ?
ก. กิเลส	ข. อารมณ์
ค. เจตนา	ง. เวทนา
๖. กรรมเป็นทางนำไปสู่สุคติหรือทุคติเรียกว่าอะไร ?
ก. กรรมวิบัติ	ข. กรรมบถ
ค. กรรมนิमित	ง. กรรมกิเลส
๗. กรรมบถนั้นว่าโดยการกระทำมี ๓ อย่าง ยกเว้นข้อใด ?
ก. กายกรรม	ข. วจีกรรม
ค. มโนกรรม	ง. เเวอร์กรรม
๘. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องในเรื่องการให้ผลของกรรม ?
ก. ได้ในชาตินี้	ข. ได้ในชาติหน้า
ค. ได้ในชาติต่อไป	ง. รับแทนกันได้
๙. ข้อใดเป็นความหมายของอกุศลกรรมบถ ?
ก. ทางทำความชั่ว	ข. ทางพ้นโลก
ค. ทางพ้นทุกข์	ง. ทางปลดหนี้
๑๐. ข้อใดเป็นมูลเหตุให้บุคคลประพฤติกุศลกรรมบถ ?
ก. ความโลภ	ข. ความโกรธ
ค. ความหลง	ง. ถูกทุกข้อ
๑๑. ผู้ประกอบอกุศลกรรมบถจะไปเกิดในที่ใด ?
ก. มนุษย์ภูมิ	ข. เทวภูมิ
ค. พรหมภูมิ	ง. อบายภูมิ

๑๒. การฆ่าสัตว์ตัดชีวิตเป็นกรรมใด ?

ก. เวรกรรม

ข. กายกรรม

ค. วจีกรรม

ง. มโนกรรม

๑๓. ทำร้ายใครเป็นบาปหนักที่สุด ?

ก. พ่อแม่

ข. ปู่ย่าตายาย

ค. ครูอาจารย์

ง. เพื่อน

๑๔. สิ่งให้คนอื่นฆ่าเป็นปาณาติบาตเกิดขึ้นทางใด ?

ก. ทางกาย

ข. ทางวาจา

ค. ทางใจ

ง. ถูกทุกข้อ

๑๕. ข้อใดเป็นโทษเกิดขึ้นจากการทำปาณาติบาต ?

ก. ครอบครวัแตกแยก

ข. ชัดสนเงินทอง

ค. วิกลจริต

ง. อายุสั้น

๑๖. การทุจริตเงินอาหารกลางวันเด็กนักเรียนเป็นอกุศลกรรมบถใด ?

ก. ปาณาติบาต

ข. อทินนาทาน

ค. มุสาวาท

ง. พยาบาท

๑๗. ข้อใดเป็นเหตุให้ประพฤต้อทินนาทาน ?

ก. อยากได้มาก

ข. พุดมาก

ค. นอนมาก

ง. รักมาก

๑๘. ผู้ปรารถนาให้ทรัพย์มั่นคง ไม่ถูกโกง ควรงดเว้นอกุศลกรรมบถใด ?

ก. ปาณาติบาต

ข. อทินนาทาน

ค. กามะสุมิฉฉาจาร

ง. พยาบาท

๑๙. เพราะเหตุใดลักเงินครูเป็นบาปมากกว่าลักเงินเพื่อน ?

ก. มีบุญคุณ

ข. คั่นเคย

ค. โกรธมาก

ง. กล้ามาก

๒๐. การละเมิดทางเพศเป็นอกุศลกรรมบถใด ?

ก. ปาณาติบาต

ข. อทินนาทาน

ค. กาเมสุมิฉฉาจาร

ง. มุสาวาท

๒๑. พฤติกรรมใดเป็นกาเมสุมิฉฉาจาร ?

ก. คบเป็นขู้

ข. คบเป็นเพื่อน

ค. คบเป็นญาติ

ง. คบเป็นพี่น้อง

๒๒. ข้อใดเป็นโทษเกิดจากการทำกาเมสุมิฉฉาจาร ?

ก. มีศัตรู

ข. ขัดสนเงินทอง

ค. วิกลจริต

ง. อายุสั้น

๒๓. การพูดโกหกให้คนอื่นเชื่อตรงกับข้อใด ?

ก. มุสาวาท

ข. ปิสุณวาจา

ค. ผรุสวาจา

ง. สัมผัสปลลาปะ

๒๔. อกุศลกรรมบถทางวาจาข้อใดทำให้คนแตกความสามัคคีกันมากที่สุด ?

ก. มุสาวาท

ข. ปิสุณวาจา

ค. ผรุสวาจา

ง. สัมผัสปลลาปะ

๒๕. การพูดจาหยาบคายเป็นความชั่วทางใด ?

ก. กายกรรม

ข. วจีกรรม

ค. มโนกรรม

ง. ถูกทุกข้อ

๒๖. คำพูดสื่อเสียดก่อก่อให้เกิดผลอย่างไร ?

ก. เสียประโยชน์

ข. หลงเชื่อ

ค. แหกแยก

ง. เจ็บใจ

๒๗. ข้อใดเป็นผลกระทบเกิดจากปิสุณวาจา ?

ก. อายุสั้น

ข. แหกแยกจากมิตร

ค. ขาดคนเชื่อถือ

ง. วิกลจริต

๒๘. ผรุสวาจก่อก่อให้เกิดความรู้สึกเช่นใด ?

ก. เจ็บใจ

ข. เศร้าใจ

ค. เสียใจ

ง. เบื่อใจ

๒๙. ข้อใดเป็นอกุศลกรรมบถเกิดขึ้นทางใจ ?

ก. อภิชฌา

ข. พยาบาท

ค. มิจฉาทิฎฐิ

ง. ถูกทุกข้อ

๓๐. ความรู้สึกเช่นไรเป็นอาการของอภิชฌา ?

ก. กระทบกระวาย

ข. ทะเยอทะยาน

ค. ละโมบโลภอยากได้

ง. โศกเศร้า

๓๑. ออยากได้ของผู้เ็นในทางผิดศีลธรรมเป็นอกุศลกรรมบถใด ?

ก. อภิชฌา

ข. อทินนาทาน

ค. กามเมสุมิจฉาจาร

ง. ผรุสวาจา

๓๒. คิดปองร้ายผู้อื่นเรียกว่าอะไร ?

ก. พยาบาท

ข. ปาณาติบาต

ค. โทสะ

ง. โกรธ

๓๓. ความพยายามเกิดขึ้นเพราะกิเลสใด ?
- ก. โภคะ **ข. โทสะ**
 ค. โมหะ ง. ถูกทุกข้อ
๓๔. ความเห็นผิดจากทำนองคลองธรรมเรียกว่าอะไร ?
- ก. อภิชฌา ข. อนภิชฌา
 ค. สัมมาทิฏฐิ **ง. มิจฉาทิฏฐิ**
๓๕. ความเห็นว่าบาปบุญไม่มีจริงเกิดจากอกุศลกรรมบถใด ?
- ก. ปาณาติบาต ข. มุสาวาท
ค. มิจฉาทิฏฐิ ง. ถูกทุกข้อ
๓๖. กรรมบถใดปฏิเสธกรรมและการให้ผลของกรรม ?
- ก. สัมมาทิฏฐิ **ข. มิจฉาทิฏฐิ**
 ค. อภิชฌา ง. พยาบาท
๓๗. พระพุทธศาสนาสอนให้มีความเชื่อในเรื่องใด ?
- ก. ฟาลีชิต **ข. กรรมลิขิต**
 ค. พรหมลิขิต ง. พระลิขิต
๓๘. กุศลกรรมบถ ๑๐ ประการ จัดเข้าในหลักกรรมใด ?
- ก. ทาน **ข. ศีล**
 ค. สมาธิ ง. ปัญญา
๓๙. การประพตีกุศลกรรมบถส่งผลให้ไปเกิดเป็นอะไร ?
- ก. มนุษย์** ข. ดิรัจฉาน
 ค. สัตว์นรก ง. เปเรต

๔๗. กรรมบถใดทำให้คนรู้จักบาปบุญคุณโทษ ?

ก. อนริชฌา

ข. พยาบาท

ค. สัมมาทิฏฐิ

ง. มิจฉาทิฏฐิ

๔๘. เชื่อเรื่องมงคลตื่นข่าวขัดแย้งกับกรรมบถใด ?

ก. สัมมาทิฏฐิ

ข. อนริชฌา

ค. อพยาบาท

ง. ถูกทุกข้อ

๔๙. เห็นว่า ความตายเป็นเรื่องธรรมดาตรงกับข้อใด ?

ก. อนริชฌา

ข. อพยาบาท

ค. สัมมาทิฏฐิ

ง. มิจฉาทิฏฐิ

๕๐. ข้อใดทำให้คนไปเกิดบนสวรรค์ได้ตามความปรารถนา ?

ก. กรรมบถ

ข. กุศลกรรมบถ

ค. อกุศลกรรมบถ

ง. ถูกทุกข้อ

ให้เวลา ๕๐ นาที

ปัญหาวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นเอก
ระดับอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป

สอบในสนามหลวง

วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

อจยนต์ อโหรตดา

ชีวิต์ อุปรุขมติ

อายุ ชียติ มจจานัน

กุนนทีนัว โอทกั.

วันคืนย่อมล่งไป ชีวิตย่อมหมตไป อายุของสัตว์ย่อมสิ้นไป
เหมือนน้ำแห่งแม่น้ำน้อยๆ หมตไปฉะนั้น.

(สุเมธาเถรี) ขุ. เถรี. ๒๖/๕๐๖

แต่งอธิบายให้สมเหตุสมผล โดยใช้สุภาษิตที่สนามหลวงแผนก
ธรรมกำหนดมาให้ จำนวน ๖ สุภาษิตข้างล่างนี้ มาประกอบอ้างอิง ๓
สุภาษิต ห้ามอ้างสุภาษิตซ้ำซ้อนกัน และสุภาษิตที่อ้างมานั้น ควรอธิบาย
เชื่อมความให้สมกับเรื่องในกระทู้ตั้ง

ในชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในกระดาษใบตอบตั้งแต่ ๔ หน้า (เว้น
บรรทัด) ขึ้นไป

<p>อดิสีต์ อดิอุณห์ อดิสายมิห์ อหุ อดิ วิสสฎฐกมมนต อดถา อจเจนติ มาณเว. ประโยชน์ทั้งหลาย ย่อมล่วงเลยคนผู้ทอดทิ้ง การงาน ด้วยอ้างว่า หนาวนัก ร้อนนัก เย็นเสียแล้ว. ที. ปาฎิ. ๐๑/๑๙๙</p>	<p>นิราสตี อนาคต อดิตี นานุโสจติ วิเวทสสี ผสเสสุ ทิฏฐิสู จ น นียยติ. ผู้ไม่คำนึงถึงสิ่งที่ยังไม่มาถึง ย่อมไม่เศร้า โศกถึงสิ่งที่ล่วงไปแล้ว ผู้เห็นความสดใน ผัสสะทั้งหลาย ย่อมไม่ถูกชักนำไปในทิฏฐิ ทั้งหลาย (พุทธ) ขุ. สุ. ๒๕/๕๐๐</p>
<p>ยาทิสั วปะเต พิชั ตาทิสั ลภเต ผลั กลยามการี กลยามณั ปาปการี จ ปาปกั. บุคคลหว่านพืชเช่นใด ย่อมได้ผลเช่นนั้น ผู้ทำ กรรมดี ย่อมได้ผลดี ผู้ทำกรรมชั่ว ย่อมได้ผลชั่ว. สั.ส ๑๕/๓๓๓</p>	<p>ยถา ทณฺเฑน โคปาโล คาโว ปาเชติ โคจรั เอรุ ชรา จ มจฺจุ จ อายุ ปาเชนติ ปาณินั. ผู้เลี้ยงโค ย่อมต้อนรับโคไปสู่ที่หากินด้วย พลองฉันทใด ความแก่และความตาย ย่อม ต้อนรับอายุของสัตว์มีชีวิตไปฉนั้น. (พุทธ) ขุ. สุ. ๒๕/๕๐๐</p>
<p>วิวาทั ภยโต ทิสฺวา อวิวาทญจ เขมโต สมคคา สขิลา โหถ เอสา พุทธานุสาสนี. ท่านทั้งหลาย จงเห็นความวิวาทโดย ความเป็นภัยและความไม่วิวาทโดยความ ปลอดภัยแล้ว เป็นผู้พร้อมเพรียง มีความ ประนีประนอมกันเถิด นี่เป็นพระพุทธานุศาสนี. (พุทธ) ขุ. จริยา. ๓๓/๕๙๕</p>	<p>สามคยเมว ลิกฺเขต พุทฺเตหตํ ปสฺสิตี สามคยรโต รมมฺภูโร โยคกเขมา น ธัสฺติ. พึงศึกษาความสามัคคี ความสามัคคีนั้น ท่านผู้รู้ทั้งหลาย สรรเสริญแล้ว ผู้ยินดีใน สามัคคี ตั้งอยู่ในธรรม ย่อมไม่คลาด จากธรรมอันเกษมจากโยคะ. (พุทธ) ขุ. ชา. เตรส. ๒๗/๓๔๖</p>

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาวิชาธรรม ธรรมศึกษาชั้นเอก
ระดับอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป

สอบในสนามหลวง

วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. นิพพิทาหมายถึงความหน่ายในอะไรด้วยปัญญา ?
- ก. รูป
ข. เวทนา
ค. สังขาร
ง. เบญจขันธ์
๒. ในส่วนปรหมัตถปฏิบัติทา โลก หมายถึงอะไร ?
- ก. แผ่นดิน
ข. หมูสัตว์
ค. ที่อยู่อาศัย
ง. แผ่นดินและหมูสัตว์
๓. ทำอย่างไร จึงจะไม่ข้องอยู่ในโลก ?
- ก. ไม่ติดสิ่งล่อใจ
ข. ออกบวช
ค. บรรณาณาไม่เกิดอีก
ง. ไม่ยุ่งกับใคร
๔. บ่วงแห่งมาร หมายถึงอะไร ?
- ก. อุปสรรค
ข. สิ่งชั่วร้าย
ค. วัตถุกาม
ง. กิเลสกาม

๕. ทำอย่างไรจึงจะพ้นจากบ่วงแห่งมาร ?
ก. สำรวมในศีล	ข. สำรวมกาย
ค. สำรวมวาจา	ง. สำรวมจิต
๖. ข้อใดเป็นสามัญญลักษณะของสังขาร ?
ก. ไม่เที่ยง	ข. เป็นทุกข์
ค. เป็นอนัตตา	ง. ถูกทุกข้อ
๗. อนิจจตา ความไม่เที่ยง กำหนดรู้ได้โดยอาการใด ?
ก. เกิดขึ้น	ข. คงที่
ค. เกิดแล้วดับ	ง. ทนได้ยาก
๘. ทุกขตา ความเป็นทุกข์ กำหนดรู้ได้โดยอาการใด ?
ก. เกิดขึ้น	ข. ไม่ใช่ตัวตน
ค. เกิดแล้วดับ	ง. ทนได้ยาก
๙. คนฆ่าตัวตายมีสาเหตุส่วนใหญ่มาจากทุกข์ใด ?
ก. สภาวทุกข์	ข. ปกิณณกทุกข์
ค. นิพัตถทุกข์	ง. สหคตทุกข์
๑๐. ทุกข์ที่เกิดจากการถูกจองจำจัดเข้าในทุกข์ประเภทใด ?
ก. สภาวทุกข์	ข. ปกิณณกทุกข์
ค. นิพัตถทุกข์	ง. วิปากทุกข์
๑๑. พยาธิทุกข์หมายถึงอาการใด ?
ก. ปวดศีรษะ	ข. ปวดปัสสาวะ
ค. ปวดอุจจาระ	ง. ปวดใจ

๑๒. ทุกข์เพราะยึดมั่นถือมั่นด้วยอุปาทานได้แก่ทุกข์ประเภทใด ?
 ก. สภาวะทุกข์
 ข. ปกิณณทุกข์
 ค. สหคตทุกข์
 ง. ทุกข์ชั้นร
๑๓. คำสอนเรื่องใด แสดงว่าศาสนาพุทธต่างจากศาสนาอื่น ?
 ก. สังสารวัฏฏ์
 ข. อนัตตา
 ค. บาป-บุญ
 ง. นรก-สวรรค์
๑๔. ในบาลีปิฎกปาหังนิพพิทาท่านกล่าวถึงอะไรว่าเป็นอนัตตา ?
 ก. ธรรมทั้งปวง
 ข. สังขารทั้งปวง
 ค. ทุกข์ทั้งปวง
 ง. เวทนาทั้งปวง
๑๕. คำตอบในข้อใดมิใช่สภาวะแห่งอนัตตา ?
 ก. ไม่อยู่ในอำนาจ
 ข. หาเจ้าของมิได้
 ค. เป็นสภาพสูญ
 ง. ไม่เที่ยง
๑๖. ความหมดสิ้นอะไรจัดเป็นวิราคะ ?
 ก. โลก
 ข. โภจร
 ค. หลง
 ง. กำหนด
๑๗. ความเมาในคำว่า มทนิมมทโน หมายถึงเมาในอะไร ?
 ก.ชาติตระกูล
 ข. อำนาจ
 ค. ความไม่มีโรค
 ง. ถูกทุกข้อ
๑๘. เพราะสิ้นกำหนัดจิตจึงหลุดพ้นหลุดพ้นจากอะไร ?
 ก. ราคะ
 ข. โทสะ
 ค. อาสวะ
 ง. ปฏิฆะ

๑๙. ตหังควิมุตติเป็นความหลุดพ้นของใคร ?
ก. ปุณฺณ	ข. พระโสดาบัน
ค. พระสกทาคามี	ง. พระอนาคามี
๒๐. วิกขัมภณวิมุตติเป็นความหลุดพ้นด้วยอำนาจอะไร ?
ก. ปัญญา	ข. ญาณ
ค. ฌาน	ง. วิมุตติ
๒๑. ตามหลักวิสุทธิคนจะบริสุทธิ์ได้ด้วยวิธีใด ?
ก. ตัดกรรม	ข. ล้างบาป
ค. บวงสรวง	ง. เจริญปัญญา
๒๒. การทำงานที่เป็นไปตามหลักกายสุจริตจัดเข้าในมรรคใด ?
ก. สัมมากัมมันตะ	ข. สัมมาอาชีวะ
ค. สัมมาวายามะ	ง. สัมมาสติ
๒๓. อริยมรรคใดสงเคราะห์เข้าในจิตตวิสุทธิ ?
ก. สัมมาวาจา	ข. สัมมากัมมันตะ
ค. สัมมาอาชีวะ	ง. สัมมาสติ
๒๔. คำว่า จงพอกพูนทางแห่งสันติอะไรเรียกว่า ทาง ?
ก. มรรค ๘	ข. วิชชา ๘
ค. สุจริต ๓	ง. กุศลมูล ๓
๒๕. จิตนึกคิดแบบไหนจัดเป็นความสงบภายใน ?
ก. ไมโลภ	ข. ไม่พยาบาท
ค. ไม่เห็นผิด	ง. ถูกทุกข้อ

๒๖. นิพพานหมายถึงสภาวะใด ?

ก. การจู่ติ

ข. การเกิด

ค. การสิ้นชีวิต

ง. ความดับทุกข์

๒๗. สังสารวัฏฏ์หมายถึงอะไร ?

ก. กิเลส

ข. กรรม

ค. วิบาก

ง. การเวียนว่ายตายเกิด

๒๘. พระพุทธพจน์ว่า จิตฺเต อสงฺกิลฺภฺเจ สุกฺตํ ปาฎิโกงฺขา ยินฺยํนเรืองฺใด ?

ก. ตายแล้วสูญ

ข. ตายแล้วเกิด

ค. ตายแล้วฟื้น

ง. ถูกทุกข้อ

๒๙. พรารณาน่าจะไปสุคติควรบำเพ็ญธรรมใด ?

ก. ทาน

ข. ศีล

ค. ภาวนา

ง. ถูกทุกข้อ

๓๐. เทวทูตหมายถึงใคร ?

ก. คนแก่

ข. คนเจ็บ

ค. คนตาย

ง. ถูกทุกข้อ

๓๑. เทวทูตเป็นสัญญาณเตือนภัยมนุษย์ให้ตระหนักในเรื่องใด ?

ก. ความไม่โกรธ

ข. ความไม่โลภ

ค. ความไม่ประมาท

ง. ความกลัว

๓๒. คำตอบในข้อใดเป็นความหมายของทิวฏฐธรรมเวทนียกรรม ?

ก. กรรมทันตาเห็น

ข. กรรมแต่งให้เกิด

ค. กรรมหนัก

ง. กรรมตรวน

๓๓. ชนกกรรมทำหน้าที่อะไร ?

ก. ให้เกิด	ข. ช่วยสนับสนุน
ค. คอยบีบคั้น	ง. เข้าไปตัดรอน

๓๔. ผู้ประสบอุบัติเหตุตายเป็นอนวิชัยอันควรเพราะกรรมใดให้ผล ?

ก. ชนกกรรม	ข. อโหสิกรรม
ค. อุปฆาตกรรม	ง. กตัตตากรรม

๓๕. กรรมที่ส่งผลให้ตายเป็นอนวิชัยอันควรแก้ได้ด้วยวิธีใด ?

ก. ให้ทาน	ข. รักษาศีล
ค. เจริญภาวนา	ง. ถูกทุกข้อ

๓๖. เอกัคคตาคาจิตหมายถึงจิตเช่นใด ?

ก. มีอารมณ์หนึ่งเดียว	ข. มีความรู้สึก
ค. มีความคิด	ง. มีความสุข

๓๗. ผู้เจริญกัมมัฏฐานไม่ได้ผลตามที่ต้องการเพราะสาเหตุใด ?

ก. ไม่ถืออุตุงค์	ข. ไม่ไหว้ครู
ค. ไม่อยู่ป่าช้า	ง. มีเรื่องกังวลใจ

๓๘. กัมมัฏฐานใดเป็นหัวใจสมถกัมมัฏฐาน ?

ก. กายคตาสติ	ข. เมตตา
ค. กสิณ	ง. ถูกทุกข้อ

๓๙. ผลสูงสุดของการเจริญสมถกัมมัฏฐานคืออะไร ?

ก. บรรลุฌาน	ข. บรรลุมรรค
ค. บรรลุผล	ง. บรรลุนิพพาน

๔๐. การเจริญกายคตาสติแก่นิรเวณใดได้ ?
ก. กามฉันทะ	ข. พยาบาท
ค. ถีนมิทระ	ง. วิจิกิจฉา
๔๑. คนที่ประมาทในชีวิตควรพิจารณาถึงเรื่องใดบ่อย ๆ ?
ก. ความแก่	ข. ความเจ็บ
ค. ความตาย	ง. ความพลัดพราก
๔๒. สติปัฏฐาน หมายถึงการตั้งสติพิจารณาเรื่องใด ?
ก. กาย	ข. เวทนา
ค. จิต	ง. ถูกทุกข้อ
๔๓. อสุภะ กำหนดให้พิจารณาสิ่งใดเป็นอารมณ์ ?
ก. อาหาร	ข. ซากศพ
ค. ร่างกาย	ง. สีต่าง ๆ
๔๔. ผลที่ได้รับจากการเจริญมรณัสสติคืออะไร ?
ก. ไม่ประมาท	ข. กล้าหาญ
ค. ขยัน	ง. อุตุน
๔๕. คนโทสจริตควรเจริญกัมมัญฐานใด ?
ก. อสุภะ	ข. เทวตานุสสติ
ค. เมตตภาพรหมวิหาร	ง. กายคตาสติ
๔๖. บริกรรมว่า ขอสัตว์....อย่าเสื่อมจากสมบัติที่ตนมีเป็นการเจริญพรหมวิหารใด ?
ก. เมตตา	ข. กรุณา
ค. มุทิตา	ง. อุเบกขา

๔๗. ความในข้อใดเป็นความหมายของพุทธคุณบทว่า ภควา ?
ก. ไกลจากกิเลส	ข. เป็นพระอรหันต์
ค. ผู้จำแนกธรรม	ง. ผู้รู้แจ้งโลก
๔๘. การเจริญวิปัสสนากัมมัฏฐานถูกวิธีจะเห็นนามรูปในลักษณะใด ?
ก. ไม่เที่ยง	ข. เป็นทุกข์
ค. เป็นอนัตตา	ง. ตามความเป็นจริง
๔๙. วิปัสสนากัมมัฏฐานเป็นการปฏิบัติเพื่อให้เกิดธรรมใด ?
ก. ขันติ	ข. สติ
ค. สมาธิ	ง. ปัญญา
๕๐. ประโยชน์สูงสุดของการเจริญวิปัสสนากัมมัฏฐานคืออะไร ?
ก. พันสังสารทุกข์	ข. ระงับนิเวรณ
ค. สิ้นสงสัย	ง. พ้นจากอบาย

 ให้ความเวลา ๕๐ นาที

ปัญหาวิชาพุทธานุประวัตติ ธรรมศึกษาชั้นเอก
ระดับอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป
 สอบในสนามหลวง

วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. ข้อใดทำให้พรหมโลกเกิดความแตกตึ่กันว่าพระพุททจะเสด็จอุบัติในโลล ?

ก. พุททวจณะ	ข. พุททไสยาสน์
ค. พุททอังกิรส	ง. พุททโกลาหล
๒. เมื่อปัญลบุพพนิมิตปรากฏแก่เทวดาเป็นเหตุให้เทวดานั้นจตุติจากที่ใด ?

ก. มนุษยภูมิ	ข. เทวภูมิ
ค. พรหมภูมิ	ง. อบายภูมิ
๓. ความเห็นของคนในชมพูทวีปโดยสังเขปมีกั่อย่าง ?

ก. ๑ อย่าง	ข. ๒ อย่าง
ค. ๓ อย่าง	ง. ๔ อย่าง
๔. สิ่งใดที่คนในชมพูทวีปยึดถืออย่างแรงกล้า ?

ก. ถั่ทฎฐิติ	ข. ถั่อมานะ
ค. ถั่อมัจฉริยะ	ง. ถั่อวิริยะ

๕. ราชบุตรและราชบุตรีของพระเจ้าโศกการาชสร้างพระนครใหม่ชื่อว่าอะไร ?

ก. พาราณสี

ข. สาวัตถิ

ค. อุชเชณี

ง. กบิลพัสดุ์

๖. พระเจ้าสุทโธทนะเป็นพระราชโอรสของกษัตริย์พระองค์ใด ?

ก. โศกการาช

ข. สีหหนุ

ค. ชยเสนะ

ง. อัญชนะ

๗. พระเจ้าสุทโธทนะทรงอภิเษกสมรสกับพระราชธิดาของกษัตริย์เมืองใด ?

ก. เทวทหะ

ข. กบิลพัสดุ์

ค. พาราณสี

ง. สาวัตถิ

๘. พระนางสิริมหามายาประสูติพระโอรสภายใต้ต้นไม้ใด ?

ก. ต้นปาริฉัตร

ข. ต้นโพธิ์

ค. ต้นไทร

ง. ต้นสาละ

๙. ดาบสใดได้ทำนายลักษณะพระมหาบุรุษเป็นคนแรก ?

ก. กบิลดาบส

ข. กาฬเทวิลดาบส

ค. อุททกดาบส

ง. อาฬารดาบส

๑๐. พระโพธิสัตว์ได้รับการขนานพระนามว่าอะไร ?

ก. สิทธัตถะ

ข. อุปติสสะ

ค. โกลิตะ

ง. กัญจนะ

๑๑. ความหมายของคำว่า “ผู้มีความประสงค์สำเร็จแล้ว” ตรงกับข้อใด ?

ก. สิทธิัตถะ

ข. อุปติสสะ

ค. โกลิตะ

ง. ปิณฑลิก

๑๒. สิทธิัตถราชกุมารมีพระนามเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าอะไร ?

ก. อังคีรส

ข. ปิณฑลิก

ค. อุปติสสะ

ง. โกลิตะ

๑๓. พราหมณ์กี่คนที่ถูกเลือกให้เข้ามาทำนายลักษณะพระโพธิสัตว์ ?

ก. ๘ คน

ข. ๖๐ คน

ค. ๑๐๘ คน

ง. ๑,๐๐๓ ท่าน

๑๔. พราหมณ์ใดพยากรณ์ว่า เจ้าชายสิทธิัตถะจะต้องเสด็จออกผนวชแน่นอน ?

ก. โกลนทัฏญพราหมณ์

ข. รามพราหมณ์

ค. ฐพราหมณ์

ง. ยัญญพราหมณ์

๑๕. พระนางสิริมหามายาทิววงศตแล้วไปบังเกิดในสวรรค์ชั้นใด ?

ก. ดาวดึงส์

ข. ยามา

ค. ดุสิต

ง. นิมมานรดี

๑๖. พระนางปชาบดีโคตมีทรงมีความเกี่ยวข้องกับเจ้าชายสิทธิัตถะอย่างไร ?

ก. พระมารดา

ข. พระน้านาง

ค. พระพี่นาง

ง. พระน้องนาง

๑๗. เจ้าชายสิทธัตถะทรงอภิเษกสมรสกับพระนางพิมพา
 ขณะมีพระชนมายุกี่ปี ?

ก. ๑๖ ปี

ข. ๑๗ ปี

ค. ๑๘ ปี

ง. ๑๙ ปี

๑๘. เจ้าชายสิทธัตถะทรงอธิษฐานเพศบรรพชา ณ ริมฝั่งแม่น้ำใด ?

ก. เนรัญจรวา

ข. คงคา

ค. ยมนา

ง. อโนมา

๑๙. ผู้ใดถวายอัญญาบริวารแก่เจ้าชายสิทธัตถะในวันเสด็จออก
 มหาภิเนษกรรมณ์ ?

ก. นายฉันทะ

ข. ท้าวมหาพรหม

ค. ขฎิการพรหม

ง. ท้าวอมรินทรธิดา

๒๐. ขฎิการพรหมนำพระภูษาผ้าทรงทั้งคู่ของเจ้าชายสิทธัตถะไปไว้ ณ ที่ใด ?

ก. มนุษย์โลก

ข. เทวโลก

ค. พรหมโลก

ง. เปตโลก

๒๑. พระมหาบุรุษศึกษาสำเร็จสมบัติ ๘ ในสำนักของดาบสใด ?

ก. กบิลดาบส

ข. กภาพเทวิลดาบส

ค. อาหารดาบส

ง. อุททกดาบส

๒๒. กษัตริย์พระองค์ใดทูลขอให้พระมหาบุรุษกลับมาโปรดหากตรัสรู้แล้ว ?

ก. พิมพิสาร

ข. สุทโธทนะ

ค. ปเสนทิโกศล

ง. โกรัพพะ

๒๓. ข้อใดมิใช่การบำเพ็ญทุกรกิริยา ?

ก. กลั่นลมอัสสาสะ

ข. กตพระทนต์

ค. อดกระยาหาร

ง. เจริญอานาปานสติ

๒๔. พระสาวกกลุ่มใดเป็นกลุ่มแรกที้ออกบวชตามพระมหาบุรุษ ?

ก. ปัญจวัคคีย์

ข. ภัททวัคคีย์

ค. ยสะและสหาย

ง. ชฎิล ๓ พี่น้อง

๒๕. พระมหาบุรุษได้ทรงบำเพ็ญทุกรกิริยาเป็นเวลากี่ปี ?

ก. ๓ ปี

ข. ๔ ปี

ค. ๕ ปี

ง. ๖ ปี

๒๖. ปัญจวัคคีย์ละทิ้งพระมหาบุรุษไปเพราะเห็นว่าพระองค์ละทิ้งสิ่งใด ?

ก. ความเพียร

ข. ความอดทน

ค. ความสันโดษ

ง. ความขยัน

๒๗. สิ่งใดที่นางสุชาดาถวายแด่พระมหาบุรุษ ?

ก. ขนมอบ็อง

ข. ขนมงุมมาส

ค. ข้าวมธุปายาส

ง. ข้าวยาคุ

๒๘. พระมหาบุรุษทรงอธิษฐานลอยถาดที่ริมฝั่งแม่น้ำใด ?

ก. เนรัญชรา

ข. อโนมา

ค. คงคา

ง. สรรภู

๒๙. พระมหาบุรุษได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในราตรีดิถีใด ?

ก. มาฆปุรณมี

ข. วิสาขปุรณมี

ค. อาสาฬหปุรณมี

ง. ถูกทุกข้อ

๓๐. ข้อใดเป็นพระคุณนามของพระพุทธเจ้า ?

ก. อระหัง

ข. สัมมาสัมพุทธโธ

ค. ภาวะะวา

ง. ถูกทุกข้อ

๓๑. สถานที่พระพุทธเจ้าประทับยืนมองมิได้กระพริบพระเนตร เรียกว่าอะไร ?

ก. อนิมิสสเจตีย์

ข. รัตนจกกรมเจตีย์

ค. รัตนขรมเจตีย์

ง. จุฬามณีเจตีย์

๓๒. สิ่งใดที่พระพุทธเจ้าประทานแก่พาณิช ๒ พี่น้อง ?

ก. พระเกศา

ข. พระโลมา

ค. พระขนง

ง. พระทนต์

๓๓. เทววาจิกอุบาสกได้แก่ใคร ?

ก. โสตถียพราหมณ์

ข. อุปกาชีวก

ค. พาณิช ๒ พี่น้อง

ง. บิดาพระยสะ

๓๔. เนยยบุคคลท่านอุปมากับบัวประเภทใด ?

ก. บัวพื้หน้า

ข. บัวเสมอน้ำ

ค. บัวใต้น้ำ

ง. บัวใต้โคลน

๓๕. พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนาโปรดชนกลุ่มใด ?

ก. ปัญจวัคคีย์

ข. ยสะและสหาย

ค. ภัททวัคคีย์

ง. ชฎิล ๓ พี่น้อง

๓๖. ฤๅษีใดได้ดวงตาเห็นธรรมเป็นท่านแรก ?

ก. โภณทัณฑฺยูณะ

ข. วัปปะ

ค. ภัททियะ

ง. อัสนฺธิ

๓๗. พระพุทธเจ้าตรัสเทศนาอนุบุพพิคาโปรดใคร ?

ก. กาฬเทวิลดาบส

ข. อาฬารดาบส

ค. อุททกดาบส

ง. ยสกุลบุตร

๓๘. ผู้ใดเป็นปฐมอุบาสกผู้ถึงพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่ง ?

ก. อุปกาชีวก

ข. พาณิซ ๒ พี่น้อง

ค. บิดาพระยสะ

ง. พระเจ้าพิมพิสาร

๓๙. อรุณเวลกัสสปะมีทิฏฐิमानะอันแรงกล้าเพราะคิดว่าตนเป็นพระอริยะชั้นใด ?

ก. พระโสดาบัน

ข. พระสกทาคามี

ค. พระอนาคามี

ง. พระอรหันต์

๔๐. พระเจ้าพิมพิสารเสด็จไปเฝ้าพระพุทธเจ้า ณ ที่ใด ?

ก. สวนไผ่

ข. สวนตาลหนุ่ม

ค. สวนมะม่วง

ง. สวนสาละ

๔๑. อุปติสสะและโกณฑกะบวชเป็นปริพาชกในสำนักแห่งเจ้าลัทธิตใด ?

ก. ปุณณกัสปะ

ข. อชิตเกสกะมโผล

ค. มัคขลิโคศาล

ง. สัญชัยเวลัญฐบุตร

๔๒. พระสารีบุตรบรรลุนิพพานเพราะฟังธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงแก่ใคร ?

ก. ยสกุลบุตร

ข. ทีฆนขปริพาชก

ค. โกณฑปริพาชก

ง. พระเจ้าพิมพิสาร

๔๓. ใครเป็นศิษย์พราหมณ์พาวรีที่ถูกส่งไปทูลถามปัญหาแก่พระพุทธเจ้า ?

ก. โกณฑิมาณพ

ข. อุปติสสมาณพ

ค. สิงคาลมาณพ

ง. โมฆราชมาณพ

๔๔. พระราชาเมื่อบวชแล้วมีลักษณะอุปนิสัยเป็นอย่างไร ?

ก. ว่าง่ายสอนง่าย

ข. เลี้ยงง่าย

ค. ขยัน

ง. สันโดษ

๔๕. พระพุทธเจ้าเสด็จไปแสดงธรรมโปรดพระเจ้าสุทโธทนะที่เมืองใด ?

ก. ราชคฤห์

ข. พาราณสี

ค. เทวทหะ

ง. กบิลพัสดุ์

๔๖. ราหุลกุมารได้รับบรรพชาจากพระสาวกใด ?

ก. พระอัสสชิ

ข. พระสารีบุตร

ค. พระโมคคัลลานะ

ง. พระอนุรุทธ

๔๗. พระกุมารใดบวชด้วยความไม่สมัครใจ ?

ก. อนุรุทธกุมาร

ข. ภัททิกุมาร

ค. นันทกุมาร

ง. ราहुลกุมาร

๔๘. พระสาวกใดทำความเพียรเดินจงกรมเกินขนาดไม่หยุดจนเท้าแตก ?

ก. พระสีวลี

ข. พระเมฆิยะ

ค. พระโสณโกฬวิริยะ

ง. พระรัฐบาล

๔๙. สตรีใดถวายเครื่องประดับมหาลดาประสาธน์คลุมพระพุทธรูป ?

ก. รูปนันทาเทวี

ข. พิมพาเทวี

ค. สุมนาเทวี

ง. มัลลิกาเทวี

๕๐. พระพิมพาเถรีพร้อมหญิงบริวาร ๕๐๐ ทรงออกบวชที่วัดใด ?

ก. เวฬุวนาราม

ข. เขตวนาราม

ค. บุพพาราม

ง. นิโครธาราม

ใช้เวลา ๕๐ นาที

ปัญหาวิชาการรวมบท (วินัย) ธรรมศึกษาชั้นเอก
ระดับอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป

สอบในสนามหลวง

วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. พระพุทธศาสนาเห็นว่าข้อใดมีอิทธิพลเหนือดวงดาวผีसांगเทวดา ?

ก. พุทธานุภาพ

ข. เทวานุภาพ

ค. อิทธิปาฏิหาริย์

ง. กฎแห่งกรรม

๒. วิชาใดสอนให้รู้จักวิธีดำเนินชีวิตเพื่อไปเกิดภพภูมิที่ดี ?

ก. เบญจศีล

ข. อุโบสถศีล

ค. กรรมบถ

ง. พุทธประวัติ

๓. ข้อใดจำแนกสัตว์ให้มีชีวิตแตกต่างกัน ?

ก. กิเลส

ข. ตัณหา

ค. กรรม

ง. สุขทุกข์

๔. ความสุขความทุกข์ของสัตว์ทั้งหลายเกิดจากอะไร ?

ก. ความรู้

ข. ยศศักดิ์

ค. ทรัพย์สมบัติ

ง. ผลกรรม

๕. ผลที่เกิดจากการทำความดีความชั่วของสัตว์ทั้งหลายเรียกว่าอะไร ?

ก. บุญกรรม

ข. วิบากกรรม

ค. อโหสิกรรม

ง. เวรกรรม

๖. กรรมบถมีผลต่อชีวิตมนุษย์ในปัจจุบันอย่างไร ?

ก. รู้จักทำดี

ข. รู้จักพูดดี

ค. รู้จักคิดดี

ง. ถูกทุกข้อ

๗. ข้อใดเป็นองค์ประกอบสำคัญของกรรมบถ ?

ก. เจตนา

ข. เวทนา

ค. สุขคติ

ง. ทุกคติ

๘. กรรมที่เกิดขึ้นจากการกระทำทางกายเรียกว่าอะไร ?

ก. กายกรรม

ข. วจีกรรม

ค. มโนกรรม

ง. กรรมวิบาก

๙. การฆ่าสัตว์ตัดชีวิตเบียดเบียนซึ่งกันและกันเป็นกรรมชนิดใด ?

ก. กายกรรม

ข. วจีกรรม

ค. มโนกรรม

ง. ถูกทุกข้อ

๑๐. การทำปาณาติบาตจะสำเร็จเป็นกรรมบถในขั้นตอนใด ?
- ก. รู้ว่ามีชีวิต ข. คิดจะฆ่า
- ค. พยายามฆ่า **ง. สัตว์ตาย**
๑๑. สัตว์มีชีวิตเป็นองค์ประกอบความผิดของอกุศลกรรมบถใด ?
- ก. ปาณาติบาต** ข. อทินนาทาน
- ค. มุสาวาท ง. มิจฉาทิฎฐิ
๑๒. ข้อใดเป็นองค์ประกอบการทำคามผิดอกุศลกรรมบถข้อ ๒ ?
- ก. สัตว์มีชีวิต **ข. ททรัพย์มีเจ้าของ**
- ค. ภรรยาเขา ง. สามีเขา
๑๓. ลักทรัพย์ของใครมีโทษมาก ?
- ก. เพื่อน ข. พี่น้อง
- ค. ผู้มีพระคุณ** ง. ญาติ
๑๔. ข้อใดเป็นบาปเพราะใช้คนอื่นทำอกุศลกรรมบถข้อ ๒ ?
- ก. สั่งให้ฆ่า **ข. สั่งให้ขโมย**
- ค. สั่งให้พูด ง. สั่งให้ต่า
๑๕. การทำอทินนาทานจะสำเร็จเป็นกรรมบถในขั้นตอนใด ?
- ก. รู้ว่ามีเจ้าของ ข. คิดจะลัก
- ค. พยายามลัก **ง. ลักมาได้**

๑๖. ชิงสุกก่อนห้ามทำผิดประเวณีเป็นกรรมบถใด ?
ก. อภิขณา	ข. พยาบาท
ค. กาเมสุมิจฉาจาร	ง. มุสาวาท
๑๗. อกุลศกรรมบถใดเป็นเหตุให้สามีภรรยานอกใจกัน ?
ก. อทินนาทาน	ข. กาเมสุมิจฉาจาร
ค. พยาบาท	ง. มุสาวาท
๑๘. ข้อใดมีความเกี่ยวข้องกับอกุลศกรรมบถข้อ ๓ ?
ก. หญิงต้องห้าม	ข. ชายต้องห้าม
ค. นักบวช	ง. ถูกทุกข้อ
๑๙. ข้อใดเป็นความเสื่อมทางสังคมที่เกิดจากอกุลศกรรมบถข้อ ๓ ?
ก. ขายยาบ้า	ข. ละเมิดทางเพศ
ค. โกงหวย	ง. โกงงบอาหาร
๒๐. ผู้ประพฤติผิดในกามนอกจากตกนรกแล้วย่อมได้รับผลกรรมใด ?
ก. ศัตรูมาก	ข. ยากจนมาก
ค. โรคมาก	ง. ขัดสนมาก
๒๑. ข้อใดเป็นคำพูดหยาบคาย ?
ก. อภิขณา	ข. อทินนาทาน
ค. ผรุสวาจา	ง. มิจฉาทิฏฐิ

๒๒. เจตนาพุดบิตเปื้อนจากความจริงเป็นอกุศลกรรมบถใด ?

ก. อภิชฌา

ข. พยาบาท

ค. มุสาวาท

ง. ปาณาติบาต

๒๓. คนพุดจาหาสาระไม่ได้ถือว่ามีผิดอกุศลกรรมบถใด ?

ก. มุสาวาท

ข. ปิสุณวาจา

ค. ผรุสวาจา

ง. สัมผัสปลลาปะ

๒๔. คำพุดประเภทใดไม่สามารถรักษาไมตรีต่อกันไว้ได้ ?

ก. มุสาวาท

ข. ปิสุณวาจา

ค. ผรุสวาจา

ง. สัมผัสปลลาปะ

๒๕. คนโกหก นอกจากทำลายประโยชน์เขาแล้วตนเองจะเป็นคนเช่นไร ?

ก. คนเหลาะแหละ

ข. คนโหดร้าย

ค. คนเสเพล

ง. คนคดโกง

๒๖. อกุศลกรรมบถข้อ ๔ ให้ผลในภายหน้าแก่ผู้ทำผิดอย่างไร ?

ก. มีอายุสั้น

ข. มีชีวิตขัดสน

ค. เป็นคนบ้า

ง. ไม่น่าเชื่อถือ

๒๗. อภิชฌา พยาบาท มิจฉาทิฎฐิ เป็นกรรมบถประเภทใด ?

ก. กายกรรม

ข. วจีกรรม

ค. มโนกรรม

ง. ถูกทุกข้อ

๒๘. เมื่อเห็นสมบัติของคนอื่นแล้วคิดเอามาเป็นของตัวเองตรงกับข้อใด ?

ก. อภิชณา

ข. พยาบาท

ค. มิจฉาทิฏฐิ

ง. อพยาบาท

๒๙. ตาต่อตา ฟันต่อฟัน เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากข้อใด ?

ก. อภิชณา

ข. พยาบาท

ค. มิจฉาทิฏฐิ

ง. อพยาบาท

๓๐. อกุศลกรรมบถใดทำให้คนไม่เชื่อเรื่องบาปบุญ ?

ก. อภิชณา

ข. พยาบาท

ค. มิจฉาทิฏฐิ

ง. มุสาวาท

๓๑. เห็นกงจักรเป็นดอกบัวสอดคล้องกับกรรมบถใด ?

ก. อภิชณา

ข. อนภิชณา

ค. มิจฉาทิฏฐิ

ง. สัมมาทิฏฐิ

๓๒. ข้อใดเป็นทั้งกรรมบถเป็นทั้งรากเหง้าของกรรมบถอื่นด้วย ?

ก. อภิชณา

ข. พยาบาท

ค. มิจฉาทิฏฐิ

ง. ถูทุกข้อ

๓๓. กุศลกรรมบถมีคำเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าอะไร ?

ก. ทุจจริต

ข. สุจจริต

ค. กุศลมูล

ง. อกุศลมูล

๓๔. กุศลกรรมบถข้อ ๑ ทำให้คนมีนิสัยเช่นไร ?

ก. ไม่ทำร้ายใคร	ข. ไม่หลอกใคร
ค. ไม่ด่าใคร	ง. ไม่แค้นใคร

๓๕. กุศลกรรมบถข้อ ๑ ให้ผลแก่ผู้ปฏิบัติอย่างไร ?

ก. มีโรคน้อย	ข. มั่งมีศรีสุข
ค. ผู้คนนับถือ	ง. ปล่อยาว

๓๖. ข้อใดไม่เป็นการปฏิบัติตามกุศลกรรมบถข้อ ๒ ?

ก. เบื่อยาสุนัข	ข. โกงวัดชิน
ค. ให้การเท็จ	ง. ชม่าเพราะหึงหวง

๓๗. กุศลกรรมบถข้อ ๓ ช่วยแก้พฤติกรรมใด ?

ก. โหดร้าย	ข. มือไว
ค. ใจง่าย	ง. เห็นแก่ได้

๓๘. กุศลกรรมบถข้อ ๓ ส่งผลดีแก่คนมีคู่ครองอย่างไร ?

ก. เข้าใจกัน	ข. ไว้วางใจกัน
ค. เชื่อใจกัน	ง. ถูกทุกข้อ

๓๙. ข้อใดเป็นการประพุดถึงดเว้นสัมผัปปลาปะ ?

ก. พุดจริง	ข. พุดคำสุภาพ
ค. พุดดีมีสาระ	ง. พุดสมานสามัคคี

๔๐. ปากร้ายแต่ใจดี ไม่มีเจตนาร้าย ตรงข้ามกับอกุศลกรรมบถใด ?

ก. อภิชฌา

ข. ปาณาติบาต

ค. พรุสวาจา

ง. มิจฉาทิฎฐิ

๔๑. คนขับแท็กซี่เก็บของได้นำคืนเจ้าของสอดคล้องกับกรรมบถใด ?

ก. อภิชฌา

ข. อนภิชฌา

ค. พยาบาท

ง. อพยาบาท

๔๒. ข้อใดเพียงแค่วิตก็เป็นความดีแล้ว ?

ก. ไม่ผูกเวร

ข. ไม่ฆ่าสัตว์

ค. ไม่ลักทรัพย์

ง. ไม่พูดปด

๔๓. อพยาบาทโดยสภาวะธรรมได้แก่ข้อใด ?

ก. โลภะ

ข. อโลภะ

ค. โทสะ

ง. อโทสะ

๔๔. เวย์ย่อมระงับด้วยการไม่จองเวรตรงกับหลักของกุศลกรรมบถใด ?

ก. อนภิชฌา

ข. อพยาบาท

ค. สัมมาทิฎฐิ

ง. มิจฉาทิฎฐิ

๔๕. กุศลกรรมบถ ๑๐ ประการ จัดเข้าในหลักธรรมใด ?

ก. ทาน

ข. ศีล

ค. สมาธิ

ง. ปัญญา

๔๖. กุศลกรรมบถ ๑๐ ประการ เป็นหลักธรรมประเภทใด ?
ก. ควรดเว้น	ข. ควรละ
ค. ควรหลีกเลี่ยง	ง. ควรประพฤติ
๔๗. กุศลกรรมบถ ๑๐ ประการ ส่งผลให้ไปเกิดในภพภูมิใด ?
ก. มนุษย์โลก	ข. เทวโลก
ค. พรหมโลก	ง. ถูกทุกข้อ
๔๘. กุศลกรรมบถ ๑๐ ประการ จัดเข้าในอุปนิสัยใด ?
ก. ทานูปนิสัย	ข. สีลูปนิสัย
ค. ภาวูปนิสัย	ง. ถูกทุกข้อ
๔๙. เพราะเหตุใดสัตว์โลกจึงต้องเป็นไปตามกรรม ?
ก. ไม่เที่ยง	ข. เป็นทุกข์
ค. ต้องเกิดอีก	ง. ฝืนไม่ได้
๕๐. เมื่อบุคคลประพฤติกุศลกรรมบถย่อมได้รับผลตามข้อใด ?
ก. เกิดในสุคติ	ข. ไม่ถูกตีเตือน
ค. มีชื่อเสียงดี	ง. ถูกทุกข้อ

ใช้เวลา ๕๐ นาที